

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANA SANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**19.YY İTALYAN OPERALARINDAKİ
KLARNET SOLOLARI**

MELTEM GÜLER

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ YAVUZ

EDİRNE 2019

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

.....MUZİK..... ANABİLİM DALI

.....MUZİK..... PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

.....116824101.....MELTEM GÜLER tarafından hazırlanan
.....19.44 İTALYAN OPERALARINDAKİ KLARNET SOLOLARI
Konulu **Yüksek Lisans** tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim
Yönetmeliği'nin 19-6 maddeleri uyarınca18.06.2019..... günü saat
.....13.00..... 'da yapılmış olup, yüksek lisans tezinin
*.....KABUL EDİLMESİNE..... **OYBİRLİĞİ/OYÇOKLUĞU** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
<u>Dr. İsmail İsmail Dervişoğlu</u>	KABUL	
<u>Doç. Dr. Sirin Begüm Gökmen</u>	KABUL	
<u>Prof. Ahmet Hancı Zafer</u>	KABUL	

* Jüri üyelerinin, tezle ilgili kanaat açıklaması kısmında "Kabul Edilmesine/Reddine" seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekir.

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Referans No	10259926
Yazar Adı / Soyadı	MELTEM GÜLER
T.C.Kimlik No	11771107072
Telefon	5359220600
E-Posta	clarinetist.woman@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	19.YY İTALYAN OPERALARINDAKİ KLARNET SOLOLARI
Tezin Tercümesi	CLARINET SOLOS 19TH CENTURY İTALIAN OPERA
Konu	Müzik = Music
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Müzik Anasanat Dalı
Bilim Dalı	
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2019
Sayfa	250
Tez Danışmanları	DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ YAVUZ
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	

01.07.2019

İmza:.....

Tezin Adı: 19.yy İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları

Hazırlayan: Meltem GÜLER

ÖZET

Senfonik ve Opera orkestrasında önemli bir görevi olan Klarnet, geniş bir repertuvara sahip tahta nefesliler ailesinin üyesidir. Klarnetin sahip olduğu ses aralığı 3,5 - 4 oktav olması sebebiyle teknik pasajları seslendirmekte kullanışlıdır. Klarnet sahip olduğu parlak ses rengi ve geniş oktav aralığı sayesinde orkestralarda büyük avantaja sahiptir.

Opera sanatı en büyük gelişmeyi 19.yy da göstermiştir. Yüzyılın ilk yarısında İtalya’da Rossini ve Donizetti ‘nin zengin melodili, neşeli eserleriyle önemli ölçüde değer görmüştür. Ciddi ve romantik opera Bellini ile gelişmiştir. 19.yy sonlarına doğru edebiyatta ortaya çıkan “Verismo” (Gerçekçilik) akımı müzikte de etkilerini göstermeye başlamıştır. Dönemin önemli bestecilerinden Mascagni’nin 1890 tarihli Cavalleria Rusticana’sı, Leoncavallo’nun 1892’de sahnelenen İl Pagliacci’sı (Palyaço) Puccini’nin Tosca’sı, Madam Butterfly’ı ve birçok yapıtında seçtiği konuları opera müziğindeki teknikleriyle gerçekçilik akımının simgesi haline gelmişlerdir. Bu Araştırmada; Konservatuar öğrencilerinin eğitimlerinde orkestra sanatçısı olarak yetiştirilmesine katkı sağlayacağı 19.yy İtalyan operalarındaki klarnet soloları hakkında bilgi sahibi olup, performansları üzerinde nasıl çalışılması gerektiği hakkında bilgiler verilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma, 19.yy İtalyan operalarında Klarnet soloları ele alınmış, performans olarak icra etmek isteyenlere kaynaklar sunulmuştur. Birinci Bölümde Operanın tanımı ve Operayı oluşturan koşullar, Romantik Dönemde Opera, 19.yy İtalyan Operası ve Bestecileri, Opera bestecilerinin eserleri hakkında bilgiler verilmiştir. Araştırmanın İkinci Bölümün de ise Klarnetin tarihçesi ve Operadaki notasyonları sunulan soloların incelemeleri, çalışma önerileri, teknik detaylar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Klarnet, Opera, 19.yy İtalyan Operası, Klarnet solo, Romantik Dönem

Name of Thesis: Clarinet solos in 19th Century Italian opera

Prepared: Meltem GÜLER

ABSTRACT

Clarinet, who has a significant role in symphonic and opera orchestra, is a member of the family of woodwind instruments with a large repertoire. The clarinet's voice range is 3.5 - 4 octaves, making it easy to play technical passages. The clarinet has a great advantage in orchestras thanks to its bright sound color and wide octave range.

Opera art has made the greatest progress in 19th century. In the first half of the century, the rich melody of Rossini and Donizetti in Italy was highly valued by its joyous works. Serious and romantic opera evolved with Bellini. The “Verismo” (Realism) movement, which emerged in literature towards the end of the 19th century, also began to show its effects in music. The Cavalleria Rusticana dated 1890 of Mascagni, one of the most important composers of the period, the Il Pagliacci (Clown) of Leoncavallo staged in 1892, Madam Butterfly, the Tosca of Puccini, and the subjects he chose in many of his works have become the symbol of realism movement with his techniques in opera music. In this study; the aim of this course is to have knowledge about clarinet solos in the 19th century Italian operas, which will contribute to the education of conservatory students as orchestra artist throughout their education and to give information about how their performance should be studied. In this research, clarinet solos were considered in the 19th century Italian operas and resources were presented to those who would like to interpret as a performance. In the first chapter, the definition of opera and the conditions that make up the opera, Opera in the Romantic Period, 19th Century Italian Opera and Composers, and information about Opera composers' works were presented. In the second part of the study, the history of the clarinet, analysis solos' notations introduced in opera, practice suggestions, technical details were presented.

Key Words: Clarinet, Opera, the 19th Century Italian Opera, Clarinet solo, Romantic Era

ÖNSÖZ

“19.yüzyıl İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları” başlıklı tez konumu seçmemde 2014 yılında Taormina opera festivali ve Aspendos opera ve bale festivalinde Türkiye Gençlik Filarmoni Orkestrasıyla gerçekleştirdiğim G.Puccini'nin “Tosca” operası'nın etkisi çok büyüktür. Bu tezde, yaptığım araştırmalar ve ulaşabildiğim bilgiler sayesinde hem operalar hakkında hem de klarnet opera repartuarı hakkında bilgi sahibi oldum.

Tezin hazırlık aşamasında ve müzik eğitimimde; kendisinden büyük destek gördüğüm, yardım aldığım sevgili tez danışmanım Dr. Öğr Üyesi Deniz Yavuz'a, klarnet eğitimimde tecrübesini, bilgisini paylaşan Öğr. Üyesi Oktay Bağirov'a, desteklerinden dolayı Konservatuar Müdürümüz Prof.Ahmet Hamdi Zafer'e, sevgi ve hoşgörüsüyle beni destekleyen canım annem Nurdan Güler'e ve babam Sebahattin Güler'e, kardeşim İrem Güler'e, her zaman her şekilde yanımda olan, desteğini ve sevgisini esirgemeyen nişanlım Barış Ertürk'e, yakınımda olan arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖRNEKLER LİSTESİ	vii
RESİM LİSTESİ	xxx
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.Problem	2
1.1.Alt Problemler.....	2
1.2 Amaç	2
1.3 Önem.....	3
1.4 Sınırlılıklar	3
1.5 Tanımlar	3
BÖLÜM II	7
YÖNTEM.....	7
2.1 Araştırma Modeli.....	7
2.2 Evren ve Örneklem.....	7
2.3 Verilerin Toplanması.....	7
2.4 Verilerin Çözümü Ve Yorumlanması	8
BÖLÜM III.....	9
BULGULAR VE YORUM	9
3.1. Birinci Alt Problem.....	9
Tarihte Opera	9
3.1.1 Birinci Alt Problem.....	10

Opera'nın Doğuşu	10
3.1.2 Birinci Alt Problem.....	11
İtalyada Opera	11
3.2. İkinci Alt Problem	12
Operada Gerçekçilik	12
3.3. Üçüncü Alt Problem	13
Opera Türleri	12
3.3.1 Üçüncü Alt Problem	15
Eser Tipine Göre Operalar	15
3.4.Dördüncü Alt Problem	19
Romantik Dönem	19
3.5.Beşinci Alt Problem	21
Klarnet'in Orkestralardaki Önemi	21
3.6. Altıncı Alt Problem	23
Bestecilerin Hayatı	23
3.7.Yedinci Alt Problem	42
19.yy İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları	42
3.7.1 Yedinci Alt Problem	42
Giacchino Rossini	42
3.7.2 Yedinci Alt Problem	59
Vincenzo Bellini	59
3.7.3 Yedinci Alt Problem	76
Gaetano Donizetti	76
3.7.4 Yedinci Alt Problem	87
Ruggero Leoncavallo	87
3.7.5 Yedinci Alt Problem	89

Giuseppe Verdi	89
3.7.6 Yedinci Alt Problem	144
Pietro Mascagni	144
3.7.7 Yedinci Alt Problem	145
Amilcare Ponchielli	145
3.7.8 Yedinci Alt Problem	150
Giocomo Puccini	150
SONUÇ	211
KAYNAKÇA	212

ÖRNEKLER LİSTESİ

Örnek 1: G.Rossini'nin Sevil Berberi Operasının Overture Bölümü 36-39.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	42
Örnek 2: G. Rossini'nin Sevil Berberi Operasının Overture Bölümü 106-190.ölçüler arası Klarinet Solosu	43
Örnek 3: G.Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 92-95.ölçüleri arası Klarinet Solosu	44
Örnek 4: G.Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 96-99.ölçüler arası Klarinet Solosu	44
Örnek 5: G. Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 100-102.ölçüler arası Klarinet Solosu	45
Örnek 6: G. Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde Bölümü103- 104.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	45
Örnek 7: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 38-41.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	46
Örnek 8: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 42-45.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	46
Örnek 9: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 46-49.ölçüler arası Klarinet solosu.....	46
Örnek 10: G. Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 141-142.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	47
Örnek 11: G.Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 143-145.ölçüler arası Klarinet Solosu	47
Örnek 12: G. Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 146-148.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	48

Örnek 13: G.Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 149-152.ölçüler arası Klarnet Solosu	48
Örnek 14: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.9. Bölümünün 5.ölçünden başlayan Klarnet Solosu	49
Örnek 15: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.9 Bölümünün 6-12.ölçüler arası Klarnet Solosu	49
Örnek 16: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.9 Bölümünün 13-19.ölçüler arası Klarnet Solosu	49
Örnek 17: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.10 Bölümünün 131-132.ölçüler arası Klarnet Solosu	50
Örnek 18: G. Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.10 Bölümünün 135-142.ölçüler arası Klarnet Solosu	50
Örnek 19: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 143-149.ölçüler arası Klarnet Solosu	51
Örnek 20: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 150-156.ölçüler arası Klarnet Solosu	51
Örnek 21: G. Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 157-162.ölçüler arası Klarnet Solosu	51
Örnek 22: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 163-168.ölçüler arası Klarnet Solosu	51
Örnek 23: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 169-172.ölçüler arası Klarnet Solosu	52
Örnek 24: G.Rossini Semiramis Operasının Overture Bölümünün 13-29.ölçüler arası Klarnet Solosu	53
Örnek 25: G.Rossini Semiramis Operası Overture Bölümünün 30-49.ölçüler arası Klarnet Solosu	53

Örnek 26: G.Rossini Semiramis Operası Overture Bölümünün 60-70.ölçüler arası Klarinet Solosu	53
Örnek 27: G. Rossini Otello Operası Overture Bölümünün 86-100.ölçüler Klarinet Solosu	54
Örnek 28: G.Rossini Otello Operası Overture Bölümünün 201-213.ölçüler arası Klarinet Solosu.	54
Örnek 29: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 120-124.ölçüler arası Klarinet Solosu	55
Örnek 30: . G.Rossini Otello Operası 1. Perde Bölümünün 125-130.ölçüler arası Klarinet Solosu	56
Örnek 31: G.Rossini Otello Operası Act 1 Bölümünün 131-135.ölçüler arası Klarinet Solosu	56
Örnek 32: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 136-140.ölçüler arası Klarinet Solosu	56
Örnek 33: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 141-145.ölçüler arası Klarinet solosu	57
Örnek 34: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 54.ölçüdeki Klarinet Solosu	58
Örnek 35: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 55-58.ölçüler arası Klarinet Solosu	58
Örnek 36: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 59-61.ölçüler arası Klarinet Solosu	58
Örnek 37: V.Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün 102-105.ölçüler arası Klarinet Solosu	59
Örnek 38: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 106-110.ölçüler arası Klarinet Solosu	60

Örnek 39: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 111-115.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	60
Örnek 40: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 116-118.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	60
Örnek 41: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 150-154.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	61
Örnek 42: : V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 155-159.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	61
Örnek 43: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 160-164.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	61
Örnek 44: V.Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün 165-168.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	62
Örnek 45: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün No.5 Bölümünün 61-65.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	62
Örnek 46: V.Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün No.5 Bölümünün 66.ölçüdeki Klarinet Solosu.....	63
Örnek 47: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 172-174.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	63
Örnek 48: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 175-178.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	64
Örnek 49: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 179.ölçüsündeki Klarinet Solosu	64
Örnek 50: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 40-43.ölçüler arası Klarinet Solosu	65
Örnek 51: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 44-47.ölçüler arası Klarinet Solosu	65

Örnek 52: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün No.12 Bölümünün 48-51.ölçüler arası Klarnet Solosu	65
Örnek 53: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 52-55.ölçüler arası Klarnet Solosu	65
Örnek 54: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 56-59.ölçüler arası Klarnet Solosu	66
Örnek 55: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 60-62.ölçüler arası Klarnet Solosu	66
Örnek 56: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Final Bölümünün 23-25.ölçüler arası Klarnet Solosu	66
Örnek 57: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Final Bölümünün 26-28.ölçüler arası Klarnet Solosu	67
Örnek 58: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Bölümünün 17-19.ölçüler arası Klarnet Solosu	67
Örnek 59: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Bölümünün 20-21.ölçüler arası Klarnet Solosu	68
Örnek 60: V.Bellini Norma Operası 1. Perde No.5 Düet Bölümünün 9-10.ölçüler arası Klarnet Solosu	68
Örnek 61: V.Bellini Norma Operası 1. Perde No.5 Düet Bölümünün 11-13.ölçüler arası Klarnet Solosu	69
Örnek 62: V.Bellini Norma Operası 1.Perde No.5 Düet Bölümünün 14-15.ölçüler arası Klarnet Solosu	69
Örnek 63: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Final Bölümünün 67-70.ölçüler arası Klarnet Solosu	70
Örnek 64: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 71-74.ölçüler arası Klarnet Solosu	70
Örnek 65: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 75-79.ölçüler arası Klarnet Solosu	70

Örnek 66: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 80-82.ölçüler arası Klarinet Solosu	70
Örnek 67: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 134-136.ölçüler arası Klarinet Solosu	71
Örnek 68: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Final Bölümünün 137-141.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	71
Örnek 69: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 142.ölçüsündeki Klarinet Solosu	72
Örnek 70: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 170-172.ölçüler arası Klarinet Solosu	72
Örnek 71: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 173-176.ölçüleri arası Klarinet Solosu	72
Örnek 72: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 177-180.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	72
Örnek 73: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 182-185.ölçüleri arası Klarinet Solosu.....	73
Örnek 74: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 186-189.ölçüler arası Klarinet Solosu	73
Örnek 75: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 190-192.ölçüler arası Klarinet Solosu	73
Örnek 76: V.Bellini Norma Operası 2.Perde Bölümünün 69-72.ölçüleri arası Klarinet Solosu	74
Örnek 77: : V.Bellini Norma Operası 2.Perde Düet Bölümünün 1-6.ölçüler arası Klarinet Solosu	75
Örnek 78: V.Bellini Norma Operası 2.Perde 10.Bölümünün 2-6.ölçüler arası Klarinet Solosu	75
Örnek 79: G.Donizetti L'elesır D'amore Operası Giriş Bölümü 115-141.ölçüler arası Klarinet Solosu	77

Örnek 80: G.Donizetti L'ellesir D'amore Operası Düet Bölümü 3-14.ölçüler arası Klarinet Solosu	78
Örnek 81: G.Donizetti L'ellesir D'amore Operası Düet Bölümü 18-32.ölçüler arası Klarinet Solosu	79
Örnek 82: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1. Perde Bölümü 97-99.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	80
Örnek 83: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1.Perde Düet Bölümü 91-98.ölçüler arası Klarinet Solosu	81
Örnek 84: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1.Perde Düet Bölümü 99-111.ölçüler arası Klarinet solosu.....	82
Örnek 85: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Bölümü 78-82 ve 95-102.ölçüler arası Klarinet Solosu	83
Örnek 86: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Final Bölümü 418-432.ölçüler arası Klarinet Solosu	84
Örnek 87: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Final Bölümü 433-436.ölçüler arası Klarinet Solosu	84
Örnek 88: G.Donizetti Lucia Di Lammermoor Operası 1. Perde 2.Sahne Bölümü 60-74.ölçüler arası Klarinet Solosu	85
Örnek 89: Donizetti Lucia Di Lammermoor Operası 1.Perde 2.Sahne Bölümü 75- 98.ölçüler arası Klarinet Solosu	86
Örnek 90: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümün 15-18.ölçüler arası Klarinet Solosu	87
Örnek 91: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümün 19-21.ölçüler arası Klarinet Solosu	88
Örnek 92: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2. Perde Bölümü 389-394.ölçüler arası Klarinet Solosu	88
Örnek 93: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümü 395-397.ölçüler arası Klarinet Solosu	88

Örnek 94: G.Verdi Rigoletto Operası 1.Perde Düet Bölümü 43-50.ölçüler arası Klarnet Solosu	89
Örnek 95: G.Verdi Rigoletto Operası 1.Perde No.5 Düet Bölümünün 18-37.ölçüler arası Klarnet Solosu	90
Örnek 96: G.Verdi Rigoletto Operası 2. Perde Final Bölümü 195-257.ölçüler arası Klarnet Solosu	91
Örnek 97: G.Verdi Rigoletto Operası 3.Perde No.13 Bölümü 95-107.ölçüler arası Klarnet Solosu	92
Örnek 98: G.Verdi Rigoletto Operası 3. Perde Final Bölümü 189-204.ölçüler arası Klarnet Solosu	93
Örnek 99: G.Verdi Luisa Miller Operası Senfoni Bölümü 74-81.ölçüler arası Klarnet Solosu	94
Örnek 100: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde Giriş Bölümü 1-19.ölçüler arası Klarnet Solosu	95
Örnek 101: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 41.ölçü Klarnet Solosu Solosu	96
Örnek 102: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 42-43.ölçüler arası Klarnet Solosu	96
Örnek: 103: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 44-45.ölçüler arası Klarnet Solosu	97
Örnek 104: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 46-47.ölçüler arası Klarnet Solosu	97
Örnek 105: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 48-49.ölçüler arası Klarnet Solosu	97
Örnek 106: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 50.ölçü Klarnet Solosu	98

Örnek 107: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 54-57.ölçüler arası Klarinet Solosu	98
Örnek 108: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 58-61.ölçüler arası Klarinet Solosu	99
Örnek 109: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 62-64.ölçüler arası Klarinet Solosu	99
Örnek 110: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 65-68.ölçüler arası Klarinet Solosu	99
Örnek 111: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 69.ölçü Klarinet Solosu	100
Örnek 112: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 61.ölçü Klarinet Solosu	100
Örnek 113: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Düet Bölümü 62-64.ölçüler arası Klarinet Solosu	101
Örnek 114: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Finale Bölümü 65-67.ölçüler arası Klarinet Solosu	101
Örnek 115: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 68-70.ölçüler arası Klarinet Solosu	101
Örnek: 116: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 71-73.ölçüler arası Klarinet Solosu	101
Örnek 117: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 74-76.ölçüler arası Klarinet Solosu	102
Örnek 118: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 77-79. ölçüler Klarinet Solosu	102
Örnek 119: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 80-82.ölçüler arası Klarinet Solosu	102

Örnek 120: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 83-85.ölçüler arası Klarinet Solosu	103
Örnek 121: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 86-88.ölçüler arası Klarinet Solosu	103
Örnek 122: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 89-91.ölçüler arası Klarinet Solosu	103
Örnek 123: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 92-94.ölçüler arası Klarinet Solosu	103
Örnek 124: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 95-97.ölçüler arası Klarinet Solosu	104
Örnek 125: G.Verdi Luisa Miller Operası 2. Perde Final Bölümü 98-99.ölçüler arası Klarinet Solosu	104
Örnek 126: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 66 - 68.ölçüler arası Klarinet Solosu	105
Örnek 127: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 72- 77.ölçüler arası Klarinet Solosu	105
Örnek 128: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 78- 83.ölçüler arası Klarinet Solosu	105
Örnek: 129: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 84- 89.ölçüler arası Klarinet Solosu	106
Örnek 130: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 90- 95.ölçüler arası Klarinet Solosu	106
Örnek 131: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 96- 100.ölçüler arası Klarinet Solosu	106
Örnek 132: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 122- 124.ölçüler arası Klarinet Solosu	107

Örnek 133: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 125-128.ölçüler arası Klarnet Solosu	107
Örnek 134: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 129-132.ölçüler arası Klarnet Solosu	107
Örnek 135: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 169.173.ölçüler arası Klarnet Solosu	108
Örnek 136: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 174-178.ölçüler arası Klarnet Solosu	108
Örnek 137: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 179-181.ölçüler arası Klarnet Solosu	109
Örnek 138: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 182-185.ölçüler arası Klarnet Solosu	109
Örnek 139: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 186-189.ölçüler arası Klarnet Solosu	109
Örnek 140: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 190-193.ölçüler arası Klarnet Solosu	110
Örnek 141: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 263-266.ölçüler arası Klarnet Solosu	110
Örnek: 142: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 267-270.ölçüler arası Klarnet Solosu	111
Örnek 143: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 20-25.ölçüler arası Klarnet Solosu	111
Örnek 144: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 26-30.ölçüler arası Klarnet Solosu	112
Örnek 145: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3. Perde La Primavera Bölümü 31-35.ölçüler arası Klarnet Solosu	112

Örnek 146: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 36-39.ölçüler arası Klarnet Solosu	112
Örnek 147: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 40-43.ölçüler arası Klarnet Solosu	112
Örnek 148: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 44-47.ölçüler arası Klarnet Solosu	113
Örnek 149: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3. Perde La Primavera Bölümü 48-50.ölçüler arası Klarnet Solosu	113
Örnek 150: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 51-53.ölçüler arası Klarnet Solosu	113
Örnek 151: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 122- 125.ölçüler arası Klarnet Solosu	114
Örnek 152: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 126- 129.ölçüler arası Klarnet Solosu	114
Örnek 153: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 130- 133.ölçüler arası Klarnet Solosu	114
Örnek 154: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 134- 137.ölçüler arası Klarnet Solosu	115
Örnek: 155: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 138- 141.ölçüler arası Klarnet Solosu	115
Örnek 156: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 26- 27.ölçüler arası Klarnet Solosu	116
Örnek 157: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 128- 129.ölçüler arası Klarnet Solosu	116
Örnek 158: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 130- 131.ölçüler arası Klarnet Solosu	116

Örnek 159: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 132-133.ölçüler arası Klarinet Solosu	116
Örnek 160: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 60-69.ölçüler arası Klarinet Solosu	117
Örnek 161: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 70-77.ölçüler arası Klarinet Solosu	118
Örnek 162: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 78-83.ölçüler arası Klarinet Solosu	118
Örnek 163: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 172-183.ölçüler arası Klarinet Solosu	119
Örnek 164: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 184-188.ölçüler arası Klarinet Solosu	119
Örnek 165: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 189-191.ölçüler arası Klarinet Solosu	119
Örnek 166: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 192-194.ölçüler arası Klarinet Solosu	120
Örnek 167: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 195-199.ölçüler arası Klarinet Solosu	120
Örnek: 168: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 51-55.ölçüler arası Klarinet Solosu	121
Örnek 169: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 56-60.ölçüler arası Klarinet Solosu	121
Örnek 170: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 57-61.ölçüler arası Klarinet Solosu	121
Örnek 171: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 62-65.ölçüler arası Klarinet Solosu	121

Örnek 172: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 95-98.ölçüler arası Klarinet Solosu	122
Örnek 173: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 99-103.ölçüler arası Klarinet Solosu	122
Örnek 174: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 137 -140.ölçüler arası Klarinet Solosu	123
Örnek 175: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 141-146.ölçüler arası Klarinet Solosu	123
Örnek 176: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 147-150.ölçüler arası Klarinet Solosu	123
Örnek 177: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 187-190.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	124
Örnek 178: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 191-196.ölçüler arası Klarinet Solosu	124
Örnek 179: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 197-201.ölçüler arası Klarinet Solosu	124
Örnek 180: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 202-206.ölçüler arası Klarinet Solosu	124
Örnek: 181: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 14.ölçüdeki Klarinet Solosu	125
Örnek 182: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 15-18.ölçüler arası Klarinet Solosu	126
Örnek 183: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 19-22.ölçüler arası Klarinet Solosu	126
Örnek 184: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 87.ölçüdeki Klarinet Solosu	127
Örnek 185: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 88-91.ölçüler arası Klarinet Solosu	127

Örnek 186: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 92-95.ölçüler arası Klarnet Solosu	127
Örnek 187: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 96-99.ölçüler arası Klarnet Solosu	127
Örnek 188: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 100-101.ölçüler arası Klarnet Solosu	128
Örnek 189: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 190-195.ölçüler arası Klarnet Solosu	128
Örnek 190: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 196-198.ölçüler arası Klarnet Solosu	129
Örnek 191: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Romans Bölümü 48-52.ölçüler arası Klarnet Solosu	129
Örnek 192: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Romans Bölümü 53-56.ölçüler arası Klarnet Solosu	130
Örnek 193: G.Verdi Aida Operası 2. Perde Bölümü 105-107.ölçüler arası Klarnet Solosu	130
Örnek: 194: G.Verdi Aida Operası 2.Perde Bölümü 108-111.ölçüler arası Klarnet Solosu	131
Örnek 195: G.Verdi Aida Operası 2. Perde Bölümü 112-113.ölçüler arası Klarnet Solosu	131
Örnek 196: G.Verdi Falstaff Operası 1.Perde No.2 Bölüm 357-380.ölçüler arası Klarnet Solosu	132
Örnek 197: G.Verdi Falstaff Operası 2.Perde No.2 Bölüm 591-618.ölçüler arası Klarnet Solosu	133
Örnek 198: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 338-339.ölçüler arası Klarnet Solosu	134
Örnek 199: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 340-342.ölçüler arası Klarnet Solosu	134
Örnek 200: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölüm 347-349.ölçüler arası Klarnet Solosu	134

Örnek 201: : G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 350-352.ölçüler arası Klarnet Solosu	135
Örnek 202: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 353-355.ölçüler arası Klarnet Solosu	135
Örnek 203: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 356-358.ölçüler arası Klarnet Solosu	135
Örnek 204: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 359-361.ölçüler arası Klarnet Solosu	136
Örnek 205: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 362-364.ölçüler arası Klarnet Solosu	136
Örnek 206: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 365-367.ölçüler arası Klarnet Solosu	136
Örnek: 207: G.Verdi Macbeth Operası 1. Perde Prelüd Bölümü 39-40.ölçüler arası Klarnet Solosu	137
Örnek 208: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde Prelüd Bölümü 41-42.ölçüler arası Klarnet Solosu	137
Örnek 209: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde No.6 Düet Bölümü 23-25.ölçüler arası Klarnet Solosu	138
Örnek 210: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde No.6 Düet Bölümü 26-27.ölçüler arası Klarnet Solosu	138
Örnek 211: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde No.10 Düet Bölümü 22-27.ölçüler arası Klarnet Solosu	139
Örnek 212: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde No.10 Düet Bölümü 28-33.ölçüler arası Klarnet Solosu	139
Örnek 213: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 5.ölçü Klarnet Solosu.....	140
Örnek 214: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 6-11.ölçüler arası Klarnet Solosu	140
Örnek 215: G.Verdi Macbeth Operası 2. Perde Final Bölümü 12-16.ölçüler arası Klarnet Solosu	140

Örnek 216: G.Verdi Macbeth Operası 2. Perde Final Bölümü 17-21.ölçüler arası Klarnet Solosu	140
Örnek 217: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 22-26.ölçüler arası Klarnet Solosu	141
Örnek 218: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 54-56.ölçüler arası Klarnet Solosu	141
Örnek 219: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 57-61.ölçüler arası Klarnet Solosu	141
Örnek 220 : G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 62-67.ölçüler arası Klarnet Solosu	141
Örnek 221: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 17-21.ölçüler arası Klarnet Solosu	142
Örnek 222: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 22-27.ölçüler arası Klarnet Solosu	142
Örnek 223: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 33.Ölçü Klarnet Solosu.....	143
Örnek 224: G.Verdi Macbeth Operası 4. Perde No.18 Bölüm 34-39.ölçüler arası Klarnet Solosu	143
Örnek 225: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 40-44.ölçüler arası Klarnet Solosu	143
Örnek 226: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 45.ölçü Klarnet Solosu.....	143
Örnek 227: R.Mascagni Cavalleria Rusticana Operası 1. Perde Prelüd Bölümü 140-147.ölçüler arası Klarnet Solosu	144
Örnek 228: R.Mascagni Cavalleria Rusticana Operası 1.Perde Prelüd Bölümü 148-153.ölçüler arası Klarnet Solosu	145
Örnek 229: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 93-94.ölçüler arası Klarnet Solosu	146
Örnek 230: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 95-98.ölçüler arası Klarnet Solosu	146
Örnek 231: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 99-103.ölçüler arası Klarnet Solosu	146

Örnek 232: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 116-118.ölçüler arası Klarinet Solosu	147
Örnek 233 : A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 119-122.ölçüler arası Klarinet Solosu	148
Örnek 234: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 123-126.ölçüler arası Klarinet Solosu	148
Örnek 235: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 127-130.ölçüler arası Klarinet Solosu	148
Örnek 236: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 18-19.ölçüler arası Klarinet Solosu	149
Örnek 237: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 20-22.ölçüler arası Klarinet Solosu	149
Örnek 238: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 23-26. ölçüler arası Klarinet Solosu	150
Örnek 239: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm27-30.ölçüler arası Klarinet Solosu	150
Örnek 240: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 39-40.ölçüler arası Klarinet Solosu	151
Örnek 241: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 41-45.ölçüler arası Klarinet Solosu	151
Örnek 242: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 622-626.ölçüler arası Klarinet Solosu	152
Örnek 243: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 627-632.ölçüler arası Klarinet Solosu	152
Örnek 244: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 93-97.ölçüler arası Klarinet Solosu	153
Örnek 245: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 98-102.ölçüler arası Klarinet Solosu	153
Örnek 246 : G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 103-107.ölçüler arası Klarinet Solosu	154
Örnek 247: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 108-113.ölçüler arası Klarinet Solosu	154

Örnek 248: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 114-117.ölçüler arası Klarinet Solosu	154
Örnek 249: : G.Puccini Madam Butterfly Operası 1.Perde Bölüm 52-63.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	155
Örnek 250: G.Puccini Madam Butterfly Operası 1.Perde Bölüm 850-853.ölçüler arası Klarinet Solosu.....	156
Örnek 251: G.Puccini Madam Butterfly Operası 2.Perde Bölüm 202-219.ölçüler arası Klarinet Solosu	157
Örnek 252: G.Puccini Madam Butterfly Operası 3.Perde Bölüm 652-664.ölçüler arası Klarinet Solosu	158
Örnek 253: G.Puccini La Boheme Operası 1. Perde Bölüm 392-400.ölçüler arası Klarinet Solo	159
Örnek 254: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 476-505.ölçüler arası Klarinet Solosu	160
Örnek 255: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 587-590.ölçüler arası Klarinet Solosu	161
Örnek 256: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 587-590.ölçüler arası Klarinet Solosu	161
Örnek 257: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 837-892.ölçüler arası Klarinet Solosu	162
Örnek 258: : G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 893-898.ölçüler arası Klarinet Solosu	163
Örnek 259 : G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 975-978.ölçüler arası Klarinet Solosu	163
Örnek 260: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 1090-1098.ölçüler arası Klarinet Solosu	164
Örnek 261: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 184-200.ölçüler arası Klarinet Solosu	165
Örnek 262: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 427-434.ölçüler arası Klarinet Solosu	166
Örnek 263: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 472-482.ölçüler arası Klarinet Solosu	167

Örnek 264: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 480-525.ölçüler arası Klarnet Solosu	168
Örnek 265: G.Puccini La Boheme Operası 3.Perde Bölüm 242-254.ölçüler arası Klarnet Solosu	169
Örnek 266: G.Puccini Tosca Operası 1.Perde Bölüm 266-274.ölçüler arası Klarnet Solosu	171
Örnek 267: G.Puccini Tosca Operası 2.Perde Bölüm 445-449.ölçüler arası Klarnet Solosu	172
Örnek 268: G.Puccini Tosca Operası 3.Perde Bölüm 181-194.ölçüler arası Klarnet Solosu	173
Örnek 269: Paul JeanJean <i>Etudes Progressives et Melodiques</i> No.9 Etüd	175
Örnek 270: Paul JeanJean <i>Etudes Progressives et Melodiques</i> No.11Etüd	175
Örnek 271: Paul JeanJean <i>Etudes Progressives et Melodiques</i> No.14 Etüd Triol Çalışması.....	176
Örnek 272: B.Bernards <i>Rhythmische Etüden für Clarinette</i> No.6 Etüd	176
Örnek 273 : G.Cavallini <i>30 Capricci Per clarinetto Etüd Kitabı</i> No:19 Etüd Staccato 'lu onaltılık pasaj egzersizi	177
Örnek 274: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.14	177
Örnek 275: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.15 Etüd Onaltılık pasaj çalışmaları	178
Örnek 276: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.9 Etüd Triol Çalışması	178
Örnek 277: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.19 Etüd Varyasyon 1....	179
Örnek 278: A.Stark <i>Etudes for Clarinet</i> No.15 Etüd onaltılık pasajların legato ile çalışılması.....	179
Örnek 279: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.24 Etüd Altılama ve onaltılık pasaj çalışması.....	180
Örnek 280: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.1 Etüd Staccato ile sekizlik nota egzersizi	180

Örnek 281: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.19 Etüd triol çalışması	181
Örnek 282: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.15 Etüd onaltılık pasajların iki bağı ve legato çalışması	181
Örnek 283: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.2 Etüd Staccato ve legato çalışması	182
Örnek 284: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.2 Triol çalışması	182
Örnek 285: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.19 Varyasyon 2 onaltılık pasajların iki bağ ile çalışması	183
Örnek 286: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.20 tril ve sekizlik nota çalışması	183
Örnek 287: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.27 Triol çalışması.....	184
Örnek 288: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.28	184
Örnek 289 : G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.20 Çarpma ve onaltılık pasaj çalışması	185
Örnek 290: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.10 ikilik nota ve senkop çalışması	185
Örnek 291: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.19.....	186
Örnek 292: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.11 Pasajlarda Staccato çalışması	186
Örnek 293: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.5	187
Örnek 294: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.14 Etüd	187
Örnek 295: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.22 Staccato’lu triol çalışması	188
Örnek 296: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.5 Onaltılık, triol çalışması	188
Örnek 297: C.Rose <i>40 Studies For Clarinet</i> No.26	189
Örnek 298: C.Rose <i>40 Studies For Clarinet</i> No.5	189
Örnek 299: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.11	190
Örnek 300: C.Rose <i>32 Etudes For Clarinet</i> No.30 Onaltılık pasajların Staccato’lu çalışması.....	190
Örnek 301: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.9	191
Örnek 302: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinetto</i> No.2	191

Örnek 303 : C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.18	192
Örnek 304: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.1 Etüd içerisinde sekizlik notalarda aksan çalışması	192
Örnek 305: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.19 Triol notalarda legato çalışması	193
Örnek 306: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.10 Uzun Senkop ve sekizlik nota çalışması	193
Örnek 307: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.1 mordent, tril çalışması.....	194
Örnek 308: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.11	194
Örnek 309: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.21 ikilik nota ve uzun ses çalışması	195
Örnek 310: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.3.....	195
Örnek 311: C.Rose <i>Etudes For Clarinet</i> No.14	196
Örnek 312: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.29 Staccato çalışması.....	196
Örnek 313: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.1	197
Örnek 314: A.Stark <i>Etudes For Clarinet</i> No.10 uzun birlik nota çalışması.....	197
Örnek 315: G.Cavallini 30 <i>Capricci Per Clarinetto</i> No.22 onaltılık pasajlar içerisinde legato ve iki bağ çalışması	198
Örnek 316: G.Cavallini 30 <i>Capricci Per Clarinetto</i> No.14 Etüd.....	198
Örnek 317: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.7 Etüd.....	199
Örnek 318: C.Rose 32 <i>Etudes For Clarinet</i> No.3 çarpma ve triol çalışması	199
Örnek 319: J.Muller 22 <i>Etuden For Clarinet</i> No.16.....	200
Örnek 320: J.Muller 22 <i>Etuden For Clarinet</i> No.22 Staccato Çalışması.....	200
Örnek 321: J.Muller 22 <i>Etuden For Clarinet</i> No.6 Pasajlarda Triol çalışması .	201
Örnek 322: J.Muller 22 <i>Etuden For Clarinet</i> No.20	201
Örnek 323: B.Bernards <i>Rhythmishe Etüden Für Clarinette</i> No.3	202
Örnek 324: J.Muller 22 <i>Etuden For Clarinet</i> No.3.....	202
Örnek 325: P.JeanJean <i>Etudes Progressive et Melodiques</i> No.38.....	203

Örnek 326: P.JeanJean <i>Etudes Progressive et Melodiques No.3</i>	203
Örnek 327: P.JeanJean <i>Etudes Progressive et Melodiques No.35</i>	204
Örnek 328: B.Bernards <i>Rhythmische Etüden Für Clarinette No.10</i>	204
Örnek 329: J.Muller <i>22 Etüden For Clarinet No.1</i>	205
Örnek 330: J.Muller <i>22 Etüden For Clarinet No.14</i>	205
Örnek 331: B.Bernards <i>Ryhtymische Etüden Für Clarinette No.4</i>	206
Örnek 332: B.Bernards <i>Ryhtymische Etüden Für Clarinette No.11</i>	206
Örnek 333: B.Bernards <i>Ryhtymische Etüden Für Clarinette No.10 Pasajlarda senkop çalışması</i>	207
Örnek 334: J.Muller <i>22 Etüden for Clarinet No.12 Triollerde bağ ve staccato egzersizleri</i>	207
Örnek 335: J.Muller <i>22 Etüden for Clarinet No.19</i>	208
Örnek 336: G.Cavallini <i>30 Capricci Per Clarinet No.25</i>	208
Örnek 337: P.Jeanjean <i>Etudes Progressives et Melodiques für clarinette No.5</i> .	209
Örnek 338: P.Jeanjean <i>Etudes Progressives et Melodiques für clarinette No.11</i>	209
Örnek 339: P.Jeanjean <i>Etudes Progressives et Melodiques für clarinette No.13</i>	210

RESİM LİSTESİ

Resim 1: Günümüzde Klarnet'in resmi	54
Resim 2: Giacomo Puccini'nin resmi	55
Resim 3: Vincenzo Bellini'nin resmi.....	59
Resim 4: Gioacchino Rossini'nin resmi	61
Resim 5: Giuseppe Verdi'nin resmi	64
Resim 6: Gaetano Donizetti'nin resmi	67
Resim 7: Pietro Mascagni'ni resmi.....	69
Resim 8: Ruggero Leoncavallo'nun resmi.....	71
Resim 9: Amilcare Ponchielli'nin resmi.....	72

BÖLÜM I

GİRİŞ

19. yy ile birlikte birçok besteci yapıtlarını bestelerken romantik dramalardan, romanlardan, şiirlerden ve operalardan etkilenmişlerdir. Birçok bestecinin eserlerindeki konular dönemin en ünlü yazarlarının romanlarından esinlenilmiştir. Romantizm akımı sanatın tüm dallarını etkilediği gibi müzikte de etkili olmuştur.

Klasik dönem müziğine göre, romantik dönem müziği birçok yenilik getirmiştir. Orkestralardaki entrüman çeşitliliği, uzun ve açıklayıcı melodiler, armonideki renkli yapı ve ritimdeki özgürlük en önemlileridir. Dönemin müzikal form yapısı fazla değişikliğe uğramamıştır. Romantik dönem bestecileri o zamana kadar konulmuş müzik kurallarına uymaya çalışmışlardır.

Tiyatro ve müzik, operanın temelini oluşturmaktadır. 19.yy Fransız Devriminin meydana getirdiği değişiklikler zamanla ilerleyerek operanın gelişmesine yol açmıştır. Genelde ele alınan tarihsel ve mitolojik konulara, ses, dekor, dans, koro, bale ve görkemli müziği ile yeni bir boyut kazandırmıştır. 19.yy romantik opera sanatı gelişmeyi Bellini, Rossini ve Donizetti gibi İtalyan bestecilerle sürdürmüştür. Verdi'nin operalarındaki başarılar dönemin ortalarında ise dikkat çekmiştir. Ancak Puccini gibi önemli opera bestecisi verdiği yapıtlarla dönemin doruk noktasına ulaşmıştır. Puccini'nin vefatıyla birlikte İtalyan operasının en görkemli devri sona ermiştir.¹

¹ Linet Şaul *19.yy İtalyan Operasında Dönem, Biçem ve Teknikler* (Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Opera Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi) İzmir, 2008, s.11

1.Problem

Bu araştırmanın problemi; 19.yy'da İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları ile oluşmaktadır.

1.1.Alt Problemler

1. Birinci Alt Problem, Tarihte Opera
2. İkinci Alt Problem, Operada Gerçekçilik
3. Üçüncü Alt Problem, Opera Türleri
4. Dördüncü Alt Problem, Romantik Dönem
5. Beşinci Alt Problem, Klarnet'in Orkestralardaki Önemi
6. Altıncı Alt Problem, Bestecilerin Hayatı
7. Yedinci Alt Problem, 19.yy İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları

1.2 Amaç

Bu araştırmanın amacı, Orkestrada Klarnet çalan müzisyenlerin, Konservatuar Klarnet dalında eğitim gören öğrencilerin ve Klarnet dalında araştırma yapan müzisyenlerin 19.yy İtalyan Operalarındaki Klarnet Sololarının hakkında bilgi sahibi olmaları, eserlerdeki sololara nasıl hazırlanmaları gerektiği ve daha iyi icra edebilmelerini sağlamaktır.

1.3 Önem

Opera sanatının doğuşu İtalya'dır. Floransa Rönesans'ın başlıca merkezlerinden biridir. Opera fikrinin bu şehirdeki şair ve müzikçiler tarafından eski Yunan trajedilerine benzer eser yazmak istemelerinden doğmuştur. Opera sanatı en büyük gelişmeyi 19.yy Avrupa'ya yayılarak göstermiştir. İtalya'da bilhassa Rossini, Donizetti, Bellini, Verdi, Puccini, Mascagni, Leoncavallo, Ponchielli büyük müzisyenler İtalyan melodi zenginliğini, lirik dram tarzını, farklı renklerle işlenmiş karakteristik operaların yayılmasına sebep olmuşlardır. Günümüzde de orkestra sanatçılarının ve konservatuvar da klarnet eğitimi alan öğrencilerin operalardaki soloları daha iyi tanımalarını ve icra yönünden nasıl hazırlanmalarına yardımcı olmaktadır.

1.4 Sınırlılıklar

Bu araştırma, 19.yy İtalyan Opera Bestecileri Puccini, Rossini, Bellini, Donizetti, Verdi, Mascagni, Leoncavallo, Ponchielli'nin operalarındaki klarnet sololarını icra yönünden incelenmesi ile sınırlıdır.

1.5 Tanımlar

Adagio: Oldukça ağır tempoda; ancak gösterişli, oturaklı, huzur veren bir ağırlıkta.²

Akor: Aynı anda duyulan ya da duyulma işlevinde olan üç ya da daha fazla sesin birleşimi.

Andante: Orta ağırlıkta (tempo)³

² Ahmet Say, *Müzik Sözlüğü*, Müzik, Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002, s.13.

Aksan: Vurgu.

Attaca: Giriş, hücum tarzında ara vermeden çalmak.

Allegro: Neşeli, kıvrak, çabuk tempoda.

Allegro con fuoco: Azametli, görkemli-çabuk. Ateşli.

Armoni: (Harmonia) Akorların kuruluşu, türleri, çevrilmesi, bağlanması, yürüyüşü ve melodi ilintileriyle uğraşan bilgi kolu.

Arpej: Akor seslerinin birlikte değil birbiri arkasından çalınması anlamına gelir.⁴

Aria: Arya. Opera, oratorio ve passion gibi eserlerde solo olarak söylenen tam bir parça.

Articulation: (Fr.). Açık, sağlam, doğru olarak belirterek.⁵

Arp: Klasik batı müziğinde kullanılan en eski, telli bir müzik aletidir.⁶

Bel Canto: Güzel şarkı güzel arialı opera türü.

Ballet: Solo ve grup danslar için yazılmış müzik. Operalarda bağımsız bale bölümleri bulunur.⁷

Bassoon: Fagot. U tarzında eğik, çift ağızlıklı, tahta nefesli saz.

Buffo opera: Komik opera

Cavatine: Lirik operada aria'ya göre daha basit bir şarkı.⁸

Con Brio: Parlak bir anlatımla.

Clarinette (klarnet) : Tek kamışlı nefesli çalgı.⁹

³ <http://www.evinilyasoglu.com/p/muzik-terimleri-sozlugu.html>

⁴ http://muziksozlugu.net/harf_A.html

⁵ <http://www.muzikdunyasi.net/muzik-sozlugu-a/>

⁶ <http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvQXJw>

⁷ Süha Demirtaş, a.g.e. , s. 9.

⁸ Süha Demirtaş, *Öğrenciler ve Dinleyiciler İçin Klasik Batı Müziği Küçük Sözlük*, Çukurova Üniversitesi Basımevi, Adana, 1993, s.16.

Cadence, Cadenza: Kadans. Bir konçertoda soliste ayrılan boşluk. Burada orkestra susar ve solist virtuosite gösterisi yapar.¹⁰

Duo: İkili, düo. İki ses için müzik, iki sesin uzanca bir süre söyleyişi.

Entracte: Opera ve tiyatrodaki perde arası. Perde aralarında çalınan müzik.

Finale: Final, bitiş, bir operanın sonu, bir sonat ya da senfoninin son bölümü.

Forte: Kuvvetli.

Grupetto: Esas notanın bir üst ve bir alt notası, bir süsleme yöntemi.

Kromatik: On iki perdeli dizide, yarım perdeler sırasıyla çıkararak ya da inerek ilerleyiş.

Keman: Ses olanakları son derece zengin bir yaylı çalgıdır.

Libretto: Vokal bir eserin sözleri.

Legato: Bağ.

Opera: Bu İtalyanca terim, Latince “eser” anlamına gelen opus’un çoğulu olan opera kelimesinden gelmiştir. Müzikteki anlamı: bir enstrüman grubu veya orkestrayla refakat edilen, solistler ve koro tarafından söylenen dramatik beste veya müzikli sahne oyunu.

Orkestra: Yaylı, üflemeli, vurmali çalgılardan oluşan müzik topluluğu.

Ouverture: Genel olarak bir operanın giriş müziği.

Obua, Hautbois: Obua, Bir nefesli çalgı.

Staccato: Seslerin kesintili ve net olarak ayrılması.

Seria: Ciddi.

Stil (Lat).Üslup, deyiş, yazı; müzikte karakteristik niteliklerin belirlediği bütünsel kavrayış.

⁹ Ahmet Say, *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002, s.40.

¹⁰ Ahmet Say, a.g.e. , s.107.

Senkop: Bir ölçünün son zamanını, bir sonraki ölçünün ilk zamanına bağlamak.

Trill: Bir sesin bir alt ya da üst notası ile hızlı bir şekilde yinelenerek çalınması.¹¹

Tutti: Bütün, hep beraber. Operaların sonlarında genellikle bütün solistlerin ve koristlerin bütün güçleriyle katıldıkları finale Tutti veya Grande Ensemble denir.

Verissimo: Hakikat, gerçek kelimesinden gelen ve hakikatçılık, gerçekçilik anlamındaki bir kelime. Doğayı ve olayları idealize etmeden, olduğu gibi belirten akım. İtalyan Operasının da gerçekmiş izlenimi uyandıran tarz.

Prelude: Prelüd. Enstrümantal veya orkestral giriş müziği, ön-müzik.

Puandorg: Üzerine geldiği notayı genellikle normal uzunluklarının iki katı uzatarak çalınmasını gösteren işaret.

Recitatif: Resitatif. Bir opera, oratorio veya passionda esas olarak özetleyici ve şarkı tarzını andırır. Düz konuşma ile müzikal arya arasında bir ifade tarzı.¹²

Opera buffo: Komik opera.

Opera Semiseria: Yarı ciddi opera

Opera Seria: Ciddi Opera

¹¹ Ahmet Say, *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002, s.491.

¹²Vural Sözer, *Müzik-Ansiklopedik Sözlük*, Remzi Kitabevi, İstanbul,1986, s.563.

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1 Araştırma Modeli

Bu araştırmada, durum tespitine yönelik olmak üzere, nitel araştırma yöntemlerinden, betimsel ve gelişimci araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

2.2 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 19.yy İtalyan Operalarındaki “Donizetti, Puccini, Rossini, Bellini, Verdi, Mascagni, Pochielli, Leoncavallo” bestecilerin eserlerindeki Klarnet Soloları oluşturmaktadır.

2.3 Verilerin Toplanması

Bu araştırmadaki veriler, İtalyan Opera dönemi, Operanın Tarihi, Klarnetin Orkestradaki gelişimi, İtalyan operaların soloları ele alınarak kitap, dergi, e-dergi, tez, internet ve youtube siteleri gibi kaynaklar aracılığıyla toplanmıştır.

2.4 Verilerin Çözümü Ve Yorumlanması

Bu araştırmanın sonucunda, elde edilen veriler toplanarak, operalardaki klarnet sololarına teknik ve müzikal açıdan nasıl hazırlanılması gerektiğine ve soloların daha iyi icra edilmesi için bilgiler verilmiştir.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

3.1. Birinci Alt Problem

Tarihte Opera

Eski Mısır uygarlığının kökenine dayanan opera, sosyal olaylardan esinlenerek ölüm, erkek çocukların ergenliğe ulaşması, tanrılarına olan ibadetleri ve benzeri kutlamaların gerçekleşmesi gibi konularla operanın temelini oluşturur. İlk opera gösterilerine benzeyen eserleri Hititler, Frigler ve Sümer medeniyetlerinde yaşayan kabileler sayesinde günümüz Ege bölgesinde görüyoruz.¹³ İlk opera besteleri “Daphne ve Euridice” İtalyan sanatçısı Jacopo Peri¹⁴ tarafından bestelenmiştir.

Müzik bu dönemde o kadar yaygınlaşmıştır ki şiirlerin müzikal okunması tiyatronun müzikle birleşmesi popüler hale gelmiştir. Günümüzde birçok opera bu tarzı kullanmaktadır. Tarih içerisinde opera biçimi birçok yenilik getirmiştir. Tiyatrodaki oyun ve şanın birleşmesiyle dinsel ortamların etkisinden çıkıp halkın seyrettiği etkinlikler haline gelmiştir. Yaygınlaşan opera sanatı toplumdaki tüm baskıları kaldıramamıştır. Bu dönemde kadınlar sahneye çıkmadıkları için kastratolar¹⁵ kadın rolünde sahneye çıkmaya başlamışlardır.¹⁶

¹³ Pınar, Aydın, O’dwyer (2015): *Opera Kitabı*, Yorum Basın Yayın, Ankara, s.21.

¹⁴ Jacopa Peri: İtalyan besteci ve şarkıcı İlk opera eserini hazırlayan bestecidir.
<https://www.ndb.com/people/694/000097403/>

¹⁵ Kastrato: Erkek çocukların ergenlik dönemine girmeden hadım edilmesine denir. İlke Boran(2010) *Çok Sesli Batı Müziği*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, s.97.

¹⁶ Pınar, Aydın, O’dwyer (2015): *Opera Kitabı*, Yorum Basın Yayın, Ankara, s.26.

Opera sanatında gelişen birçok müzik formu bestecilerinde odak noktası olmuştur. Arya, düet, bel canto gibi kavramlar gelişmiş, İtalyanca'nın kullanıldığı lirik şarkılar zamanla operaların içerisinde yer almıştır. İtalya'da Gioachino Rossini, Vincenzo Bellini, Domenico Cimarosa, Gaetano Donizetti, Domenico Scarlatti, Antonio Vivaldi gibi besteciler besteledikleri eserlerde şancıların yeteneklerini dramatik vurgularla ön plana çıkarıp güzel şarkı söyleme tarzını daha sık kullanmışlardır.

3.1.1. Operanın Doğuşu

Güzel sanatların neredeyse her dalının katkılarıyla ortaya çıkan opera sanatı çağdaş uygarlığında en önemli konularından bir haline gelmiştir. Müzik ve tiyatro sanatı geniş ölçüdeki egemenliğinden sesle ilgili sanatlardan etkilenmiştir. Müzikli tiyatro olarak nitelendirilmesine rağmen tiyatro sanatından ayrı bir tür olarak ayrılan opera sanatı,¹⁷ ayrı bir tür olmasına karşın benzer konuları, rollerdeki karakterleri bu iki sanat dalını birleştirirken, teknik, estetik gibi özellikleri göz ardı etmemiştir.

Opera tarihinde karşılaşılan önemli sorunlar arasında oyuncuların bireysel sahip oldukları egemenlik, primadonnaların¹⁸ büyük genişlikteki seslerinden kaynaklı karpisleridir. Bu sorunlar sonradan oluşan faktörler değildir. Operanın doğasında olan psikolojik gerçeklerdir. Opera gerçeküstü bir sanattır ve sanatçıların da herkese benzemeyeceği doğaldır.

Opera sanatında ruhsal gerginliklerin her şekli görüleceği gibi duygunun da her türüne operada rastlamak mümkündür. Operada anlatım gücünün görülmemiş nüanslarıyla da karşılaşılabilir. Ancak bu gibi duyguların, düşüncelerin psikolojik duygu aktarımlarının tümü sözde değil sadece müzikli anlatımda yerini alır.

¹⁷ Cevad Memduh Altar, *Opera Tarihi 1*, Pan Yayıncılık, İstanbul, 2010, s.23.

¹⁸ Primadonna: Operada başkadın rolünü oynayan kadın oyuncu.
(<https://www.seslisozluk.net/prima-donna-nedir-ne-demek/>)

Çünkü müzik, öylesine gerçekötesi bir sanattır ki eserin uygulanma sürecinde her ana, her kişiye kısacası sanata hükmeder.

3.1.2. İtalya’da Opera

Opera; 17.yüzyılın başlarında İtalya’da doğup, gelişiminin tamamını yine İtalya’da gerçekleştirmişir. Avrupa’nın her köşesinde etkinlik gösteren İtalyan bestecileri kendi ülkelerinde opera yönünden katı ve tutucu bir tavır içindedirler. 19. yüzyıldaki İtalyan operası gelişimini de bu soylu gelenekle devam ettirir. 19. yüzyıl İtalyan operasından söz etmek bu soylu geleneğin gelişmesine değinmektir. İtalyan besteciler kendilerine özgü kültürlerinin köklü geleneğini opera alanında yeni stil aramaya çalışan diğer besteciler kadar hevesli değillerdi. Romantik unsurlar, İtalyan operasının ruhuna yavaş yavaş işlenmeye başlamıştır. Bu dönemde İtalyanların müziğinde kendilerinin ispatladıkları en önemli biçim “opera” olmuştur. İtalyan Operası’nın kendi içerisinde değişime uğraması orkestraların yapısında etkilemiştir. Koronun ön planda olması, orkestradaki seslerin tahta üflemeliler ve kornolarla zenginleştirilmesiyle opera içinde orkestraya daha çok görev verilmiştir.¹⁹

19.yüzyılın Romantik etkileri, Fransa ve Almanya’da olduğundan daha geç İtalyan Opera stiline yerleşmiştir. Avrupa müzik hayatı rönesanstan itibaren çeşitli stillerin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. 19.yüzyıl boyunca İtalya’nın sadece opera alanında üretken ve aktif olduğu anlaşılmaktadır. Bellini, Rossini ve Verdi İtalyan romantik opera stilini yaratmışlardır. 1789 Fransız Devrimi “Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik” sloganlarıyla gücünü İtalya’ya kadar ulaştırmıştır. Napolyon savaşları, İtalya’nın Avrupa ile birarada olma isteğini tetiklemiştir.

¹⁹ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2001, s.126.

3.2. İkinci Alt Problem

Operada Gerçekçilik (Verismo)

19. yüzyıl'dan kaynaklanan sanatsal bir akım olan Verismo, terim olarak İtalyanca gerçekçilik ya da doğruculuk anlamına gelir. İtalyan operasını tanımlayan bu akım, ilkel dürtülerle meydana gelen şiddet dolu öyküleri ve yaşanan acıklı, dokunaklı kişisel bunalımları, yapı bakımından bütünlük içerisinde işler. Kaliteli tonlama, aryların ve ezgilerin büyük ustalıkla icra edilmesi bu tür gerçekçi sahneler için bir yana bırakılıp, az, sade, kısa ve öz melodiler kullanılır.²⁰

Operalarda, 1890'dan itibaren gerçek hayata dair konular ele alınmaya başlanmıştır. Operada Gerçekçilik (Verismo) denilen bu akımın öncüleri Pietro Mascagni'nin *Cavalleria Rusticana* operası ve Ruggero Leoncavallo'nun *Il Pagliacci* operası olmuştur. Giacomo Puccini'nin *Turandot*, *Il Tabarro*, *Suor Angelica*, *La Fanciulla Del West*, operaları da bu akımı izlemiştir.²¹

Operalardaki konular gerçek hayatla uyum içerisinde işlenmiştir. 19. yüzyıl opera bestecileri eserlerinde neşeli başlayarak melodram yüklü, ölüm, intihar ve cinayet gibi vakalarla son bulan birden çok eser bestelemişlerdir. Pietro Mascagni'nin "*Cavalleria Rusticana*"sı bu dönemin başlangıcı olarak sayılır. Yeni tarz "verismo-veristik" olarak ifade edilmiştir.

Orkestra motifleri insan tutkularını, düşüncelerini ortaya çıkarır. Bunu genellikle tenor ses aracılığıyla yapmışlardır. Librettolar da romantik dönemin abartılı şekilleri yerine geleneksel konuşmalar içerir. Giacomo Puccini bu dönemin tartışmasız dâhisidir. "*Manon Lescaut*", "*La Boheme*", "*Tosca*" ve "*Madam*

²⁰ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2001, s.153.

²¹ Pınar Aydın Q'dwyer, *Opera Kitabı*, Yorum Basın Yayın, Ankara, 2015, s.43.

Butterfly” Puccini’nin verismo tarzındaki eserleridir. Puccini bu akımı birçok yapıtında kişisel özelliklerini de katarak lirik melodi yapısını ve orkestrasyon işleme tarzını hem orkestral hem de vokal motifleri ile müzik stilinde göstermiştir. Puccini diğer bestecilerden farklı olarak müzik ile doğal sahne hareketini birleştirmiştir. Verismo, 19.yy İtalyan operasını tanımlayan bir akımdır. Birçok İtalyan opera bestecisi bu akımı yapıtlarında işlemişlerdir.

3.3. Üçüncü Alt Problem

Opera Türleri

18.yy başındaki İtalyan müzikli tiyatrosunda klasik dönemdeki pek çok tarz yer almaktadır. Birçok yenilik ilk olarak komik opera özelinde gelişip daha sonra ciddi operanın kullanım alanına girmiştir. Bu da komik operanın ciddi operaya göre yeniliğe daha açık olmasıdır. 17. yy operasında komik bölümler ile ciddi bölümler bir arada yer almaktadır fakat 18. yy ilk yarısında iki tür birbirinden tamamıyla ayrılmış, uzun yıllar bir arada gelişerek varlıklarını sürdürmüş ve farklı isimlerle anılmıştır.²²

Fransa’da “Opera Comique”, İtalya’da “Opera Buffo”, İngiltere’de “Ballad Opera” olarak ortaya çıkmıştır. 18. yy’ın ikinci yarısında Alman “Singspiel”i²³ de komik opera türleri arasında yerini almıştır. Ciddi operayla ayrımının gerçekleştiği dönemlerde eserlerdeki yer alan şarkıcıların yeterli müzik bilgisi olmadığından ilk zamanlarda daha yalın ve sade melodi yapısında eserler yazılmıştır. Her milletin kendi halk temalarının yalınlığını kullandığı görülmüştür. Bütün komik operalarda

²² İlke Boran, Kıvılcım Yıldız Şenürkmez, *Kültürel Tarih Işığında Çok Sesli Batı Müziği*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010, s.131.

²³ Singspiel: Almanca düz anlamıyla şarkılı oyun.

<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvU2luZ3NwaWVs>

diyaloglar konuşma şeklinde olup, genellikle ciddi operanın komik yönünü alan anlatımlarla doludur.

İtalya’da ciddi opera (Opera Seria) türüne girmeyen bütün operalar, 18.yy ortalarına kadar Opera Buffo olarak anılmaktadır. İtalya’da iki tür komik opera geleneği bulunmaktadır. İlki, 17.yy’da varlığını devam ettiren, ciddi olmayan komik ve pastoral konularını ele alan ve librettoları bu konular üzerine tasarlanan operalardır. 18.yy başında Napoli’de ortaya çıkan yeni bir tür olan “Commedia dell’arte” 19.yy kadar İtalya’da popüler haline gelmiştir. Commedia dell’arte karakterleri arasında akıllı hizmetçiler, eşlerini aldatan karı kocalar, aristokrat ve halktan tipler yer almaktadır. Opera Buffo’lar sade armonik yapısına, kısa tekrarlanan cümlelere ve diyaloglarda okunan reçitatif kesitlerin sadece klavyeli çalgı eşliğinde kullanılmasına sahiptir.²⁴

18.yy başlarında İtalyada ortaya çıkan başka komik opera tarzı da intermezzodur.²⁵ Ciddi operaların ya da oyunların arasında kısa müzikli komediler olarak kullanılmaktadır. Ciddi operaların konularına göre zıt karakterde olan tek perdelik bu kısa komik parçalar ciddi operanın içerisine girdikleri zaman konusunu alaya alarak biçimini bozmadan işlemişlerdir. Komik operaların çoğunun librettoları bulunduğu ülkenin ana dilinde yazılmış ve 18.yy gelindiğinde İtalya’nın birçok şehrinde gelişmeye başlamıştır. 18.yy ikinci yarında komik operalar, doğal olana doğru yönelmesiyle müzikte ulusalcı etkilerini göstermeye başlamıştır.²⁶

²⁴ İlke Boran, Kıvılcım Yıldız Şenürkmez, *a.g.e.* , s.132.

²⁵ Intermezzo: Opera perde aralarında sunulan müzikli kısa oyun.

<http://www.mozaik-koeln.com/tr/Kutuphane.shtml>

²⁶ İlke Boran, Kıvılcım Yıldız Şenürkmez, *a.g.e.* , s.134.

3.3.1. ESER TİPİNE GÖRE OPERALAR

Opera Seria (Ciddi Opera)

17. yy ve 18. yy başlarında bestelenen operaların konusu genellikle eski masalları, tarihi öyküleri, mitolojik konulardaki kahramanları içermektedir. Bu gibi dramatik konuları içinde barındıran operalara “Opera Seria” denilmektedir. Opera Seria dramatik ve müzikal yapısının yanında virtüözitenin gösterildiği arylar ve reçitatif cümleler ile oluşmaktadır. Kimi zaman Opera Seria ağır kostümlerle söyleyen solistlerin başrolde olduğu bir konser havasında olmaktadır. İtalyan operalarında ünlü besteci C.Willibald Gluck’un “Orpheus ve Eurydice” operası Opera Seria tarzında yazılmıştır.²⁷

Opera Buffo (Komik Opera)

18.yy’dan sonraki dönemlerinde dramatik konulu operaların aksine insanların günlük yaşamlarını, sorunlarını işleyen, halkla ilgili tüm konulardaki komik ve sahnede dramatik tarafı güçlü operalara “Opera Buffo” denilmektedir. Ünlü İtalyan Besteci G.Rossini’nin Sevil Berberi operası komik operaya en güzel örnektir.

Opera Semiseria (Yarı Ciddi Opera)

Opera Semiseria, 17.yy başlarından itibaren popüler hale gelen bir İtalyan opera türüdür. İçinde hem komedi unsurları, hem de pastoral bir ortamı içerir. Müziğin atmosferinde bir önceki dönemlerin operalarında görülmemiş olan müzikal ve dramatik zamanların yükselişini, ani tiyatro gerginliği anlarına dikkat çeken

²⁷ Pınar Aydın O’dwyer, *Opera Kitabı*, Yorum Basın Yayın, Ankara, 2015, s.44.

İtalyan sabit formları Opera Semiseria tarzıyla ilgilenmişlerdir. Buna en güzel örnek olarak ünlü İtalyan besteci Gioacchino Rossini'nin "La Gazza Ladra" operasıdır.²⁸

Singspiel (Şarkılı Oyun)

Singspiel, klasik dönemde bestelenmiş olan, konuşma ve şarkının birlikte yer aldığı şarkılı oyunlara denilmektedir. Fransız tipi ciddi konularda yazılmış ve içinde konuşma metni olan operalara ise "Comique" adı verilmektedir. Ölüm temalı konuyla Georges Bizet'in "Carmen" operası komik operanın en tanınmış örneğidir. W.A.Mozart'ın Zaide, Carl Maria Von Weber'in Abu Hassan adlı eserleri en güzel singspiel örneklerindedir.²⁹

Grand Opera (Büyük Opera)

Büyük hacimli sesleri olan sanatçıların, en az üç perdeli, ciddi konulu, konuşma içermeyen, icra etmesini gerektiren operalara büyük opera denilmektedir. İlk önce Fransızların geliştirdiği büyük operalarda aynı zamanda sahne, orkestra, koro, dekorlar, kıyafetler gösterişli, büyük ve hacimlidir. Dönemin en ünlü bestecileri Bellini, Musorgski, Rossini, Verdi ve Wagner'in operaları büyük opera türünün simgeleri haline gelmiştir.

Kısa Opera

Sanatçılar için tek perdeli, çok uzun olmayan operalar kısa opera olarak adlandırılmaktadır. Bu operaların kazandığı başarıdan sonra, özellikle bir gecede bu tür operalardan ikili ve üçlü olarak sahneye konulması opera sahne hayatına yeni bir

²⁸Jim, Samson, *Nineteenth Century Music*, United Kingdom at the Universty Press, Cambridge, 2001, s.112.

²⁹ Pınar Aydın O'dwyer, *a.g.e.*, s.45.

soluk katmıştır. Pietro Mascagni'nin Cavalleria Rusticana'sı, Ruggero Leoncavallo'nun İl Pagliacci'si, Giacomo Puccini'nin, Gianni Schicchi, Il Taborro operaları birer kısa opera örneğidir.

İntermezzo

İntermezzo, büyük bir operanın perde aralarında oynanan operalara denilmektedir. Opera eserinin bölümleri uvertür, perde, sahne, tablo, intermezzo, interlüd olarak adlandırılmaktadır. En güzel örneği Giovanni Battista Pergolesi'nin "La Serva Padrona" adlı eseri başka bir büyük operanın perde aralarında seyircileri eğlendirmek ve dinlenmelerini sağlamak amacıyla yazılmış bir eserdir.

Dramma Giocoso(Neşeli Dram)

"Dramma Giacoso" adı verilen eserler drama konulu ve eğlenceli konuların bir arada işlenmesine denilmektedir. W.A.Mozart'ın "Don Giovanni" adlı eserinde olduğu gibi birçok eserinde konu aslında dramdır.

Oda Operası (Chamber Opera)

Oda Operası, küçük bir şancı grubu ile küçük bir orkestrayla birlikte oynanmak üzere yazılmış operalara denilmektedir. Oda Operalarında koro ve dans grupları olmaz. Gioachino Rossini'nin "Evlilik Senedi" adlı eseri küçük operaların da Oda Operası tanımına uyduğu söylenebilir. İngiliz besteci Benjamin Britten'in 1940 yılında getirdiği bu türde, daha sonra Hans Werner Henze, Harrison Birtwistle,

Matthew Davidson ve Philip Glass gibi besteciler de başarılı örnekler yaratmışlardır.³⁰

Çocuk Operaları

İçinde konuşma ve dans bulunan konuları çocuklara göre olan operalara çocuk operaları denir. Operaların sayısı ne yazık ki çok azdır. En tanınmış olan Engelbert Humperdinck'in Hansel ile Gretel adlı operasıdır. ³¹Çocuklar için onları sıkılmamak ve dikkatlerini toplu tutabilmek amacıyla daha çok içinde konuşmalı anlatım ve dans da olan müzikli oyunlar bestelenmektedir. Çaykovski'nin "Çarıçenin Patikleri" gibi masal operaları ve Gian -Carlo Menotti'nin "Help Help The Globolinks!" adlı operası, Benjamin Britten'in "Haydi Bir Opera Yapalım" "The Little Sweep" ve Nuh'un Tufanı "Noye's Fludde" adlı eserleri, Karlheinz Stockhausen'in Küçük Harlekin "Der Kleine Harlekin", (içinde hiç şarkı olmayan sadece enstrümanla icra edilen bir opera) operası gibi çağdaş çocuk operaları da bulunmaktadır.

³⁰ Pınar, Aydın, O'dwyer, *a.g.e.* ,45

³¹ Pınar, Aydın, O'dwyer, *a.g.e.* ,46

3.4. Dördüncü Alt Problem

Romantik Dönem

Romantik Dönem müzikte 1830' lu yıllardan 20.yy başlarına kadar uzanır. Romantizm etkisi her dönemde her sanatçıyı etkilemiştir. Romantizm müziği temalarında mistisizm, kahramanlık ve doğal olaylarla ilgilenen efsaneleri konu edinmiştir. Romantizm içindeki klasik müziğin karakteristiği doğuştan gelen anlatım gücüdür. Yani doğadan, edebiyattan, destandan görüntülerle ilişkilendirmiştir. 19.yy'da oluşan tüm eserlerin konuları ağırlıklı olarak hayal dünyasına aittir. 19.yy sanat eserlerinin ve opera librettolarının çerçevesini oluştururlar. Müzik, romantizmde insanlığın evrensel dili olarak kabul edilir. Dönemin romantik bestecileri zamanlarını şiir, felsefe, politik ideallerini inceleyerek çalışmalarına dahil etmişlerdir.

Böylece tarih ve edebiyattan öğrenme, uyanış farkındalığı göstermişlerdir. Müzikal olarak, romantik müziğin yaratıcıları ilk önce besteci Beethoven 'nın büyüklüğü ile rekabet etmek zorunda kalmışlardır. Onun kendi müziğine getirmiş olduğu yenilikler çok fazladır. Bu yüzden onu aşmak imkansız olarak görünmüştür. O dönemdeki diğer tipik müzik türleri; senfoni, romantik şarkı döngüsü, ve tek hareketli lirik parçalarıdır. Kısa süre sonra, romantikler piyanonun olanaklarını daha önceki dönemlerdeki klasik müzik bestecilerinin yaptıklarından daha iyi bir şekilde yararlanmayı başarmışlardır. Müzikte geniş edebi eserleri işleme fikri Fransa'da ortaya çıkmış ve oradan da senfonik şiirin kurulduğu Almanya'ya yayılmıştır. Romantik besteciler opera sanatını çalışma alanlarında çok az kullanmışlardır. Bu nedenle karmaşık müzikal sahne eserlerinin gelişimi daha yavaş ilerlemiştir.

Opera alanında çalışan besteciler, geleneksel İtalyan operalarından bilinen ağır süslemelerin yerini, sofistike melodileri olan folksong³² benzeri türlerle değiştirmişlerdir. Alman romantik opera, klasik singspiel³³ üzerine inşa edilen “Der Freishütz” veya “Lohengrin” gibi eserler ile anıtsal bir müzik draması haline gelmiştir. Romantik dönemde İtalyan ve Fransız operaları gelişmeye devam etmiştir. “Nabucco”, “Carmen”, gibi operalar heyecan verici ritimleri, güçlü melodileri ve keskin hareketleriyle etkileyicidir. Aynı zamanda “Maldau”, Evgene Onegi’nin “The Bartered Bride” ve diğerleri gibi benzersiz ve eğlenceli eserler yaratılmıştır. Yavaş yavaş klasik müzikte yeni eğlenceli müzik türleri çıkmıştır. Bunlar bale ve operettadır. Dönemin en güzel örnekleri Tchaikovsky’nin “Fındıkkıran Suiti” ve J.Strauss’un “Yarasa” gibi eserlerdir.³⁴

³² Folksong : Halk Müziği türü,şarkısı. (<https://www.seslisozluk.net/folk-song-nedir-ne-demek/>)

³³ Singspiel : Almanca şarkılı oyun. (<https://www.turkcebilgi.com/singspiel>)

³⁴ <http://www.klassischemusik.eu/musik-der-romantik.html>

3.5. Beşinci Alt Problem

KLARNET'İN ORKESTRALARDAKİ ÖNEMİ

Orkestra, köken olarak eski Yunanca'dan gelen bir terimdir. Günümüzde olan anlamı ise farklı çalgı topluluklarının birlikte bulunup yaptığı bir müziktir. Eski Yunan tiyatrolarında sahne ile (Skene) izleyicilerin oturmuş olduğu bölüm arasında olan yere “Orchesis” denirdi. Bu kısım trajedideki koroya eşlik edecek olan müzisyenlere aitti. Orkestra terimi bu “Orchesis” kelimesinden kaynaklanmaktadır.

35

Orkestra içerisinde yer alan enstrümanların tüm dönemlere bakıldığında çoğunlukla yaylı enstrümanların olduğu görülmektedir. Yaylı enstrümanların naif ve zengin ses yapısından dolayı orkestradaki diğer enstrümanlarla uyum içerisinde. Gerçek anlamıyla orkestra, 400 yıllık bir geçmişe sahiptir. İlk orkestralar opera sanatında kullanılmıştır. Bunun ilk örneği İtalyan besteci Monteverdi'nin 1607 yılında sahnelenen “Orfeo” operasında kullanılmıştır. Bu orkestrada yer alan 36 çalgının 20'si yaylıydı; ötekiler, 2 klavye, 2 lavta, 4 trombon, 2 org, 1 arp, 1 regal, 2 kornet, 1 flageolet³⁶, 1 boru şeklinde dağılıyordu.

Yüzyıllar içerisinde orkestranın içerisindeki enstrümanların çoğalıp, üflemeli enstrümanlarında³⁷ eklenmesiyle büyük gelişme sağlanmıştır. 18.yüzyıla gelindiğinde besteci Johann Stamitz tarafından kurulan Mannheim okulu orkestra müziğini ileri bir aşamaya taşımıştır. Klasik orkestra düzenine karşın flüt, obua, fagot, korno gibi enstrümanların yanına klarnet, trompet ve timpani gibi enstrümanlar dahil olmuştur. Orkestralarda kalın sesleri çıkarabilecek bir enstrümana

³⁵ Sercan Erdoğan, *Tarihsel Süreç İçerisinde Bando Ve Orkestralarda Klarnetin Yeri ve Önemi* (Haccettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2017, s.39.

³⁶ Flojole: Üflemeli çalgıların ve flüt'ün bir üyesi.

(<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvRmxhZ2YvbGV0>)

³⁷ Lale, Feridunoğlu, *Müziğe Giden Yol Genç Müzisyenin El Kitabı*, İnkilap Kitapevi Baskı, 2004, s.165-166.

gerek duyulmuş, bunu sağlamak amacıyla klarnet orkestrada yerini almıştır. Klarnet buğulu bir ses tınısına, güçlü ve hızlı pasajları kolaylıkla çalabilmesi, ve de geniş, rahat nüans yapabilme özelliğine sahiptir. Adı latince “Clarus”, duru, parlak anlamını taşıyan tahta üflemeli çalgılar grubunun bir üyesi olan klarnet, tek kamışlı aktarımcı bir çalgıdır. Kamışın takıldığı bek, baril üst bölüm, alt bölüm ve kalaktan oluşan bu çalgı, Alman saz yapımcısı J.C.Denner 1844’te A.Buffet ‘in Böhm’ün flütte uyguladığı sistemi klarnete de uyarlamasıyla günümüzde kullandığımız enstrüman biçimini almıştır. Değişik boylarda üretilen fakat çalış tekniği aynı olan 27 çeşit klarnet bulunmaktadır. Bunlardan sadece 13 tanesinin üretimi devam etmektedir. Mi bemol veya Re klarnet, soprano Si bemol ve La bemol klarnet ile kalın tonlu Si bemol Bas Klarnet senfoni orkestralarında sık kullanılmaktadır.

Resim 1: Klarnet’in günümüzdeki şekli³⁸

³⁸ <https://productimages.hepsiburada.net/s/19/432/9837317324850.jpg>

3.6. Altıncı Alt Problem

Bestecilerin Hayatı

Giocomo Puccini'nin Hayatı

G.Puccini İtalya'nın Lucca şehrinde 1855 yılında dünyaya gelmiştir. Puccini, kilise müziği icra eden bir ailenin çocuğudur. 1880-1883 yılları arasında Mailader Konservatuarında kompozisyon bölümünü kazanıp, eğitim hayatına başlamıştır. Eğitim hayatının başlarında dönemin yetenekli bestecisi G. Verdi 'nin "Aida" operasını izledikten sonra hayran kalmıştır. ³⁹1876'da Pisada Verdi'nin "Aida'la" gösterdiği performansı, Puccininin müzikle ilgili düşüncelerini opera müziğine çevirmesine etkili olmuştur. Erken yaşta Lucca'da kilise müzisyeni olarak eğitim görmüştür.

Resim 2: Giocomo Puccini⁴⁰

Bir senfoni'nin son kompozisyon çalışması için eleştirel bir beğeni kazanmıştır. İlk operası, tek perdelik Le villi konservatuardan ayrıldıktan hemen

³⁹ <https://www.lernhelfer.de/schuelerlexikon/musik/artikel/giocomo-puccini> (01.05.2019)

⁴⁰ https://www.opera-online.com/media/images/avatar/author/19/xl_avatar.jpg?1308599416

sonra, Sonzogno yayınevinin desteklediği bir yarışma için yazılmıştır. Puccini büyük besteci Verdi sonrası en büyük İtalyan bestecisi olarak kabul edilir. Operalarının hemen hepsi opera repertuarının sağlam bir parçası olmuştur. İtalyan opera geleneğinin nihayet sona erdiği bir dönemde, çağdaşları arasında yalnız başına kendini yaratıcı bir şekilde yenilemeyi başarmıştır. Manon Lescaut ve sonraki üç operaya, (La boheme, Tosca ve Madame Butterfly) Luigi Illica ve Giuseppe Giacosa tarafından librettoları yazılmıştır. Luigi Illica'nın Tosca'daki mevcut libretto tasarımı, küçük ama dikkat çekici bir müzikal tarih olayından söz etme fırsatı bulmaktadır.

Bu libretto Paris'te Sardou tarafından okunacaktır. Franchetti ve Illica bu amaçla Paris'e gitmiştir. Etkinlik sırasında konukların içerisinde Ünlü besteci Verdi'de yer almaktadır. Verdi okunan librettoya hayran kalmıştır. Ardından şu sözlerle devam etmiştir: *“Eğer yaşlı olmasam Tosca operasını ben bestelemek isterdim.”* sözleriyle dile getirmiştir. Yazılan kaynaklara göre bir efsane olarak söylenmektedir. Fakat 1916 yılında Franchetti'nin⁴¹ Illica'ya yazmış olduğu mektupta Paris'teki buluşmanın olduğu anlaşılmaktadır. Mektupta şöyle denmektedir: *“Hatırlıyor musun dizeleri okurken Verdi'nin coşkusunu ve vermiş olduğu tepkiyi hatırlıyor musun ?.”* Puccini Paris'teki bu karşılaşmada Verdi'nin librettoya olan ilgisini öğrenmiştir. Bu durum onu Tosca operasını besteleme arzusunu daha da güçlendirmiştir.⁴² Besteci Puccini ve kendi gibi besteci arkadaşı R.Leoncavallo Mailan'da sıkça bir araya gelip sohbet etmişlerdir.

Konuşmaları sırasında her iki bestecinin'de Murgers romanın “La Boheme” ile ilgili hazırlık yaptıkları ortaya çıkmıştır. Leoncavallo konuştukları günün ertesi günü gazate manşetlerine “La Boheme” adlı eserini yazdığını duyurmuştur. Bir sonraki akşam Corriere Della Sera'dan Puccini'nin Manon Lascaut prömiyerinden bu yana Puccini'nin La Boheme adlı eser üzerinde çalıştığı öğrenilmiştir. Leoncavallo'nun bu opera projesinde Puccini'den daha uzun süredir bestelediği kesin olarak kanıtlanmıştır. Leoncavallo ve Puccini dostluğu bu olay karşısında tamamıyla

⁴¹Alberto Franchetti :(1860-1942) İtalyan Opera Besteci ve Libretto yazarı. (https://en.wikipedia.org/wiki/Alberto_Franchetti)

⁴² Gerd Vecker, *Puccini Opern*, C.H.Beck Wissen, Nördlingen, 2016 s.42.

yıkılmıştır. Leoncavallo'nun La Boheme operasını Puccini'nin La Boheme operasından bir yıl sonra ilk prömiyerini yapmıştır. Başlangıçtaki başarısını yitiren Leoncavallo'nun La Boheme operası günümüzde icra edilmemektedir.⁴³

Puccinin operaları çoğu zaman aşırı melodramatik, duygu yüklü, çok zengin bir hayal gücüne sahip, geniş yaratıcılığı, müzikal derinliği ile dikkat çeker. Puccini operalarındaki konuları, karakterleri ve melodi yaratma konusunda mükemmelliyetçi bir insandır. Her operası aşk için yaşayan ve aşk için ölen bir kadının etrafında dönmektedir. Drama duygusu fazla, üstün ezgi dürtüsü olan biridir. Puccini operalarının naif bir özelliği dışında, operalarını izleyenleri güçlü bir şekilde harekete geçiren özelliği vardır. Operalarındaki ezgiler daha gelişmiş bir besteleme tekniğine ulaşmıştır.⁴⁴

Puccini, operalarındaki sözlerini Prevost, Musset, Henri Murger gibi değerli yazarların yapıtlarından alarak işlemiştir. Bu yönüyle konuların uyumlu olmasına önem verdiği kadar melodik ve zengin orkestralama yeteneğiyle verismo akımının öteki bestecilerinden ayrılır. Puccini İtalyan şan kültürü geleneğini parlak bir çalgılamayla bestelemiştir. Müziksel temalarının lirik özelliğini, oktav bağlantılarıyla çeşitli çalgılara verdiği işlevlerle sağlamaya çalışmıştır. Operalarındaki konuların dramatik akışını sadece şarkıcılar yoluyla değil, orkestranın desteklediği şarkısal lirizmle ortaya çıkarmıştır. Puccini'nin melodik buluş konusundaki dehası, soprano ve tenor seslerinin eşleşmesine olan sevgisi ve teatral açıdan etkili tarafları seçme yeteneği, onu tüm opera bestecileri arasında en popüler olanı yapmıştır.

Kariyeri boyunca, onu Tosca'daki Roma matinler çanlarından Madama Butterfly'daki japon melodilerine ve La Fanciulla del West'in vahşi batı ezgilerine kadar, en geniş kaynaklardan müziği birleştirmeye yöneltmiştir.⁴⁵

⁴³ Gerd Vecker, *Puccini Opern*, C.H.Beck Wissen, Nördlingen, 2016, s.29.

⁴⁴ Harold C. ,Schonberg, *Büyük Besteciler*, Doğan Egmont Yayıncılık, 2013, s.388.

⁴⁵John Burrows, *The Complete Classical Music Guide*, Dorling Kindersley Publishing, London, 2012, s.176.

Opera Eserleri ⁴⁶

- 1884 Le Villi (Ferdinando Fontano)⁴⁷
- 1889 Edgar (Ferdinando Fontano)
- 1893 Manon Lescaut (Ruggero Leoncavallo, Luigi Illica, Giuseppe Giacosa)
- 1896 La Boheme (Luigi Illica)⁴⁸
- 1900 Tosca (Luigi Illica, Giuseppe Giacosa)
- 1904 Madam Butterfly (Luigi Illica, Giuseppe Giacosa)⁴⁹
- 1910 La fanciulla del West (Guelfo Civinini⁵⁰, Carlo Zangarini⁵¹)
- 1917 La rondine (Giuseppe Adami)⁵²
- 1918 Il taborro (Giuseppe Adami)
- 1926 Turandot (Giuseppe Adami)

⁴⁶ Linet Şaul, *19.yy İtalyan Operasında Dönem, Biçem ve Teknikler*, (Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Opera Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2008, s.47-48.

⁴⁷ Ferdinando Fontana: (1850-1919) İtalyan bir gazeteci, oyun yazarı ve şair.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Ferdinando_Fontana)

⁴⁸ Luigi Illica : (1857-1919) Ünlü İtalyan opera libretisti.(https://en.wikipedia.org/wiki/Luigi_Illica)

⁴⁹ Giuseppe Giocosa :(1847-1906) İtalyan şair, oyun yazarı ve libretist.
(https://it.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Giacosa)

⁵⁰ Guelfo Civinini : (1873-1954) İtalyan Yazar. (https://it.wikipedia.org/wiki/Guelfo_Civinini)

⁵¹ Carlo Zangarini : (1873-1943) İtalyan bir şair, libretist ve yönetmen.
(https://it.wikipedia.org/wiki/Carlo_Zangarini)

⁵² Giuseppe Adami:(1878-1946)İtalyan Libretist, oyun yazar ve müzik eleştirmeni.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Adami)

Vicenzo Bellini'nin Hayatı

Müzikle ilgilenen bir ailenin çocuğu olarak 3 Ekim 1801'de Sicilya'da, Catania'da dünyaya gelir. Besteci olan babası ile küçük yaşlarından itibaren piyano çalışmalarına başlar. Papazın öncülüğünde ilkokula ait bilgileri öğrenmiştir. Yeni diller, konuşma sanatı ve felsefe eğitimi görmüştür. Bellini'nin şiire karşı özel bir eğilimi vardır ve okuduğu şiirler sonradan operalarında yararlı olmuştur.

Besteci Bellini, yaratıcı gücü ve yeteneğiyle başarıya ulaşmıştır. Başarılı besteci yenilikçi olmaktan çok dahi Haydn ve Mozart gibi bestecileri izlemeyi tercih etmiştir. Bel canto terimi, güzel söyleyiş anlamına gelmektedir. Şarkıcının ses ustalığına dayanan, gösterişli ve lirik tarzını belirtir. Donizetti ve Rossini ile birlikte 19.yy ilk yarısında bu türün öncülerinden olmuşlardır. Bellini'nin orkestra yazısı ve armonisi fazlasıyla yalın basit bir üslubtadır.

Resim 3: Vicenzo Bellini⁵³

⁵³https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5a/Vincenzo_bellini.jpg/185px-Vincenzo_bellini.jpg

Melodi alanındaki üstün yaratıcılığı, teknik ve anlatımsal zenginliği çalgısal müziğininde etkilmiştir. La Scala yöneticileri tarafından kendisine tanıştırlan Felice Romani ile çok iyi anlaşır. Yaşamı boyunca onun libretto'larını eserlerinde kullanır. Romani'nin dizeleri Bellini'nin müziğinde teknik olarak uymuştur. Bellini melodinin müziğinin tam odak noktasında olduğunu kabul eder. Bu ezgileri kullanacağı operaları ve konularını, dramatik ortamı araştırır. Bellini de Rossini gibi kendi seçtiği şancılara onların ses yeteneğine göre roller yazarak kendi operalarında kullanmıştır.

Dönemin dahi insanlarından biri olarak görülen Bellini, ciddi nitelikte en popüler olanları 1827'de yazılan *Il pirata*, 1831'deki *La sonnambula* ve *Norma* operalarıdır. Bellini'nin operalarındaki öznel duyarlılık Romantik dönemin karakteri haline gelmiştir.⁵⁴

Opera Eserleri⁵⁵

- 1828 *Il Pirata* (Felice Romani)
- 1829 *La Straniera* (Felice Romani)
- 1829 *Zaira* (Vicenzo Bellini)
- 1831 *La sonnambula* (Felice Romani)
- 1831 *Norma* (Felice Romani)
- 1835 *I Puritani* (Carlo Pepoli)⁵⁶

Gioacchino Rossini'nin Hayatı

Giuseppe Rossini ve Bayan Anna'nın tek çocuğu olarak İtalya'nın Pesora şehrinde dünyaya gelmiştir. Rossini'nin babası 1790 yılında belediye ve tiyatrolarda trompet sanatçısı olarak görev almıştır. Gioacchino Rossini ve ailesi 1798 yılında opera sanatçılarının izinden gidip tipik göçebe hayatına geçiş yapmışlardır. Babasıyla annesi kasaba müzikçisi olan Rossini, çocukluğunda klavsen dersleri görmüş,

⁵⁴ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1996, s. 131.

⁵⁵ https://tr.wikipedia.org/wiki/Vincenzo_Bellini (02.05.2019)

⁵⁶ Kont Carlo Pepoli : (1896-1881) İtalyan politikacı, yazar, gazateci, şair ve opera libretisti. (https://en.wikipedia.org/wiki/Carlo_Pepoli)

dönemin en eğitimli hocalarından armoni, şan ve kontrpuan dersleri almıştır. Küçük Rossini'nin hayatında neleri deneyimlediği bilinmiyor olsa da o gerçek bir tiyatro çocuğu olarak yetiştirilmiştir.⁵⁷1802' yılında Rossini ve ailesi Bologna ve Ravenna şehirleri arasında olan Lugo şehrine taşınır.

Resim 4 : Gioacchino Rossini⁵⁸

Lugo şehrinde küçük Rossini varlıklı aile olan Malerbi ailesiyle taşınıp saraylarında çalışmalarını sürdürmüştür. Bu soylu aile ve diğer ailelerin yardımıyla Rossini bir sanatkar ve bir çok yönden yetenekli enstrümanist olarak yetiştirilir. Rossini'nin müzikal gelişiminde koro adamı olan Don Giuseppe Malerbi'nin büyük bir önemi vardır. Don Giuseppe Malerbi'nin kütüphanesinde İtalyan eski ve yeni bestecilerinin yanı sıra Haydn ve Mozart'ın eserleri bulunmaktadır.⁵⁹Onların müziğine karşı olan sevgisi Rossini'de bu noktada başlamıştır.

⁵⁷ Wolfgang Müller, *Gioacchino Rossini*, Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH, Hamburg, 1991,s.14

⁵⁸<https://mediacd.n.sygictraveldata.com/media/800x600/612664395a40232133447d33247d383335373031333833>

⁵⁹ Wolfgang Müller, *a.g.e.* ,s.17

Hemen hemen tüm çalgıları başarıyla çalması, operaya karşı istekli olması ve genç yaşlarında opera denemeleri yapması çevresinin ilgisini çeker. Dünyaya akıcı melodileri, sevimli, eğlenceli, zeki operaları, zengin içerikli orkestrasıyla 19.yüzyıl başlarındaki İtalya'nın en önemli bestecisi haline gelir. 1810 yılında yazdığı tek perdelik opera olan "Evlilik Senedi" ile opera dünyasına giriş yapar. İki yıl içinde ciddi operası "Tancredi" ve komik operası "Cezayir'de Bir İtalyan Kızı" adlı operalarını bestelemiştir. Bu iki opera sayesinde İtalya'da üne kavuşur ve sanat merkezlerinden davetler alıp, eserler sipariş edilmektedir.⁶⁰

Avrupadaki romantik aydın hareketinin dışında kalmasına karşın, İtalyan opera buffası'nı devam ettiren olarak ilk önce kendi ülkesi İtalya'da sonra Londra, Viyana, Paris'te geniş bir şöhret elde etmiştir. 1810-1829 yılları arasında 39 opera yazmıştır. Özellikle başyapıtı gibi görülen Sevil Berberi'nin bu kadar popüler olmasının nedeni, bestecinin halkın gönlüne göre bir ses müziği ve orkestralama birleşiminin yanı sıra geniş kitlelerin eğlencesi durumunda bulunmasıdır. Rossini eseri özgün biçimiyle Beaumarchais'nin metnine dayanan Mozart'ın figarosunda işlenen karakterleri ve konuyu ele alır. O zamanın tarihinde hiçbir komik opera Sevil Berberi kadar çok sevilip sahnelenmemiştir.

Rossini, İtalyan opera tarihinin yüceliğini vurgulamış en önemli bestecidir. Operaları kadar ünlü olan opera uvertürleride konser programlarında birer parçası haline gelmiştir. Örneğin; Semiramis, Sevil Berberi, Guillaume Tell, Hırsız Saksâğan uvertürleri özel kreşendo'ları, zarif ezgileri ve zengin orkestraları ile günümüzde de hala yorumlanmaktadır.⁶¹

⁶⁰ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1996, s.127.

⁶¹ Ahmet Say, *Müzik Tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1997, s.343.

Opera Eserleri

- 1810 La Cambiale di Matrimonio (Gaetano Rossi)⁶²
- 1812 La Scala di Seta (Giuseppe Maria Foppa)⁶³
- 1812 Tancredi (Gaetano Rossi)
- 1813 Il Signor Bruschino (Giuseppe Maria Foppa)
- 1813 L'italiana in Algeri (Luigi Mosca,⁶⁴ Angelo Anelli)⁶⁵
- 1816 Il Barbiere di Siviglia (Cesare Sterbini)⁶⁶
- 1816 La Gazetta (Giuseppe Palomba)⁶⁷
- 1816 Otello (Francesco Maria Beria di Salsa)⁶⁸
- 1817 La Cenerentola (Jacopo Ferretti)⁶⁹
- 1817 La Gazza Ladra (Giovanni Gherardini)⁷⁰
- 1817 Armida (Giovanni Schmidt)⁷¹

⁶²Gaetano Rossi : (1874-1855)İtalyan Opera Bestecisi. (https://en.wikipedia.org/wiki/Gaetano_Rossi)

⁶³ Giuseppe Maria Foppa : (1760-1845) İtalyan çizgi roman ve opera libretisti.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Maria_Foppa)

⁶⁴ Luigi Mosca : (1875-1824) İtalyan opera Libretisti ve müzik öğretmeni.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Luigi_Mosca)

⁶⁵ Angelo Anelli : (1761-1820) İtalyan şair ve yazar.(https://en.wikipedia.org/wiki/Angelo_Anelli)

⁶⁶Cesare Sterbini : (1784-1831) İtalyan yazar ve libretist.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Cesare_Sterbini)

⁶⁷ https://www.turkcebilgi.com/gioacchino_rossini_operalar%C4%B1_listesi

⁶⁸ Francesco Maria Beria di Salsa : (1765-1820) İtalyan opera libretto yazarı.
(<https://library.leeds.ac.uk/special-collections/collection/1314>)

⁶⁹ Jacopo Ferretti : (1784-1852) İtalyan yazar, şair ve opera libretto yazarı.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Jacopo_Ferretti)

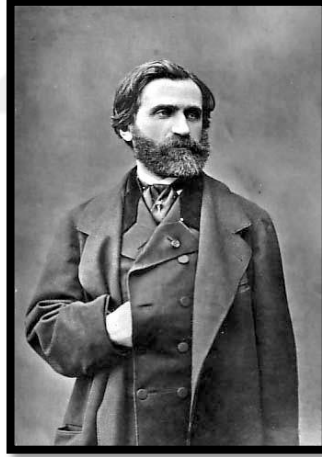
⁷⁰ Giovanni Gherardini : (1778-1861) İtalyan opera libretto yazarı ve sözlük bilimcisi.
(https://it.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Gherardini)

⁷¹ Giovanni Schmidt :(1775-1839) İtalyan opera libretto yazarı.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Schmidt)

Giuseppe Verdi'nin Hayatı

G.Verdi 10 Ekim 1813 yılında Parma yakınlarında olan Roncole şehrinde doğmuştur. Gençlik yıllarında Busseto'da, F.Provesi'den piyano ve armoni dersleri almıştır. Verdi'nin babası Roncole şehrinde hancı olarak çalışmaktadır ve Antonia Barezzi adındaki bir yakın arkadaşının önerisiyle Milano Konservatuvarında müzik öğrenimi için gitmesine razı olmuştur. Verdi'nin sınavları veremediği için Konservatuvara girememiştir. La Scala'da klavsen çalan V.Lavigna'dan üç yıl boyunca özel dersler almış Busseto'ya döndüğünde bir müzik ustası olmuştur.

Resim 5 : Giuseppe Verdi⁷²

Giuseppe Verdi, Donizetti'den sonra İtalyan opera tarihini oluşturan, Romantik İtalyan operasının en önemli bestecisidir. La traviata, Il trovatore, Don carlos, Aida, Otello, La Forza Del Destino ve Falstaff gibi operaları ile her zaman gündemde kalmayı başarmıştır. Verdi, Rossini ile başlayıp Puccini ile son bulan 19.yüzyıl İtalyan opera bestecileri yelpazesi içinde en önemli isimdir. İlk dönem çalışmalarında bir önceki kuşağın izinde, Bellini ve Donizetti'nin dilini kullanır. Yapıtlarındaki en

⁷² https://i.idifix.com/pimages/Content/Uploads/ArtistImages/artist_148007.jpg

önemli etkinlik, vokal çizgidir. Arya ve reçitatiflerde yalın bir çalgı eşliği kullanması; operanın akışı içinde bir parçadan bir parçaya geçişteki doğal akıcılığı ve sahnelerin birkaç geleneksel kalıptan oluşması Verdi'nin operalarının teknik özelliklerindedir.⁷³

Operalardaki aryalar belirli şancılar üzerine yazılmıştır. Verdi bu geleneksel kurallara kendi özgü yeteneğini de ekler. Operalarında tenor ve soprano anlatıcı roldedir. Karşılarında bir romantik düşman vardır. *Il Trovatore*'de olduğu gibi bir bariton; ya da *La Traviata*'daki gibi baba karakteri. Bariton rolleri Verdi operalarının özelliği olmuştur. Operalarının bir diğer ortak yönü de son sahnede temel karakterlerden an az birinin ölmesidir.

1850 ve 60'lı yıllarda Verdi müziğinde değişikliğe gitmiştir. Eşlikleri daha zenginleşir, müziksel geçişleri daha yumuşak hale gelir; dinleyicinin alışageldiği, beklediği olaylar farklılaşmıştır. *Aida*, *Otello*, *Fastaff* gibi yapıtlarında üstün bir opera tekniği kullanmıştır. Verdi, olgunlaşma döneminde müziğindeki geleneksel yapıyı da esnek bir yapı haline getirmiş, müzik eşliğini anlatımcı kılmaya çalışmıştır. Melodik çizgisinin görkeminden ve kulakta kalan melodik gücünden hiçbir zaman ödün vermemiştir.⁷⁴

Opera Eserleri

- 1871 *Aida* (Antonio Ghislanzoni)⁷⁵
- 1842 *Nabucodonosor* (Temistode Solera)⁷⁶
- 1846 *Atilla* (Temistode Solera)

⁷³ Vural Sözer, *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*, Remzi kitapevi, İstanbul, 1986, s.827.

⁷⁴ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1996, s.133-137.

⁷⁵ <https://translate.google.com/translate?hl=tr&sl=en&u=https://www.thoughtco.com/operas-by-giuseppe-verdi-724297&prev=search>

⁷⁶ Temistode Solera : (1815-1878) İtalyan besteci ve opera libretisti. (https://en.wikipedia.org/wiki/Temistocle_Solera)

- 1847 Macbeth (Francesco Maria Piave)⁷⁷
- 1849 Luisa Miller (Salvatore Cammarano)
- 1851 Rigoletto (Francesco Maria Piave)
- 1853 Il Trovatore (Salvatore Cammarano)⁷⁸
- 1853 La Traviata (Francesco Maria Piave)
- 1862 La Forza Del Destino (Francesco Maria Piave)
- 1887 Otello (Arrigo Boito)⁷⁹
- 1893 Falstaff (Arrigo Boito)

Gaetano Donizetti'nin Hayatı

Gaetano Donizetti 29 Kasım 1797'de İtalya'nın kuzeyinde kalan Bergamo şehrinde dünyaya gelmiştir. Yoksul bir ailenin yetenekli çocuğu olan Donizetti, ailesi tarafından müziği meslek edinmesine karşı Avusturya'daki orduya katılmıştır. Müzik yeteneklerini, çalışmalarını o kentte devam ettiren Simon Mayr (1763-1845) sayesinde gelişir. Ordudaki izin günlerini opera denemeleri için ayıran Donizetti, Mayr ile başlattığı müzik çalışmalarını Bologna'daki Liceo Filarmonica'da, Peder Stanislao Mattei ile devam ettirmiştir.

Donizetti, Napoli Konservatuvarında okuduğu yıllarda Rossini'nin müziğini tanımış ve besteciye hayranlık duymuştur. Opera kariyerine Rossini'nin devamı olarak başlamış sonradan gelişerek daha verimli hale gelmiştir. Yapıtlarında şancıların ses sınırlarını zorlayan, izleyiciyi etki altında bırakan eserler ortaya koymuştur. Donizetti, Rossini'nin komik operalarına yeni özellikler ekleyerek bir adım öne taşımıştır.

⁷⁷ Francesco Maria Piave : (1810-1876) İtalyan opera librestisti.

(https://en.wikipedia.org/wiki/Francesco_Maria_Piave)

⁷⁸ Salvatore Cammarano:(1801-1852) İtalyan oyun yazarı ve opera libretisti.

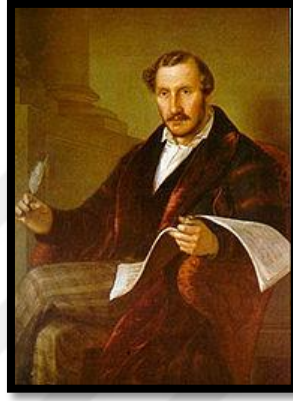
(https://en.wikipedia.org/wiki/Salvadore_Cammarano)

⁷⁹ Arrigo Boito: (1842-1918) İtalyan şair, roman yazarı, gazeteci, opera bestecisi ve libretto yazarıdır.

(https://en.wikipedia.org/wiki/Arrigo_Boito)

Örneğin: 1832’de Milano’da sahnelenen Aşk iksiri gibi acıklı duyguları içeren bir konuyu komik bir ortamda anlatmıştır. Donizetti, yapıtlarında karmaşık dramatik sahneleri yaratması da sonradan Verdi’ye yol gösteren yöntemlerinden biri haline gelmiştir.

Resim 6: Gaetano Donizetti⁸⁰

Romantik Dönem 19.yüzyıl İtalyan operasına özelliklerini yerleştiren ilk besteci Gaetano Donizetti’dir. Donizetti operalarında her tür konuyu ele almış, ciddi opera ve komik opera türlerini başarıyla kaynaştırmıştır. Dramatik gerilimi, melodi ve armoni çizgisindeki bütünlüğü, orkestra ve insan sesi renklerini kullanımındaki ustalığı ile diğer bestecilere kapılarını açmış, yetmişe yakın opera bestelemiştir.

Donizetti başarılarının zirvesindeyken 1845 yılında ortaya çıkan bir beyin tümörü ile sarsılmıştır. İlk önce bunalımları ardından felç ve ruhsal krizler kendini gösterir. Paris’in dışında bulunan bir akıl hastanesinde tedavisini sürdürdükten sonra,

⁸⁰<https://i2.wp.com/www.nkfu.com/wp-content/uploads/2012/02/Gaetano-Donizetti.jpg?resize=184%2C240>

doğduğu şehir Bergamo'ya getirilir. Son yıllarını bilinçsiz bir şekilde geçiren Donizetti, 8 Nisan 1848'de elli yaşında vefat etmiştir.⁸¹

Opera Eserleri

- 1830 Anna Bolena (Felice Romani)⁸²
- 1832 L'elesir D'amore (Felice Romani)
- 1832 Sancia Di Castiglia (Pietro Salatino)
- 1833 Lucrezia Borgia (Felice Romani)
- 1835 Lucia Di Lammermoor (Salvatore Cammarano)
- 1843 Don Pasquale (Giovanni Ruffini)⁸³

Pietro Mascagni'nin Hayatı

⁸⁴7 Aralık 1863 tarihinde İtalya'nın Livorno'da şehrinde Domenico Mascagni, Emilia Mascagni çiftinin oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Müzik eğitimine Livorno'da başlamış, Milano Konservatuvarında Amilcare Ponchielli'nin öğrencisi olarak devam etmiştir. Hocasının katı kurallarına uyum sağlayamadığı için 1884 yılında okuldan ayrılarak gezici bir opera kumpanyasına katılmıştır. Kısa sürede bu topluluğun orkestra yöneticisi olmuştur.

⁸¹ Evin İlyasoğlu, *Zaman İçinde Müzik*, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 1996, s.129.

⁸² https://wikivisually.com/wiki/List_of_operas_by_Gaetano_Donizetti

⁸³ Giovanni Ruffini : (1807-1881) 19.yy başlarında İtalya yazar ve opera libretto yazarıdır. (https://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Ruffini)

⁸⁴ <https://www.biyografi.info/kisi/pietro-mascagni> (25.04.2019)

Resim 7 : Pietro Mascagni⁸⁵

Cerignola şehrine taşındıktan sonra kent kapellası'nın yöneticiliğini yaparken, ilk ödülünü 1889'da Sonzogno Müzik Basımevinin açmış olduğu yarışmada Cavalleria Rusticana adlı tek perdelik operasıyla kazanmıştır. Roma'da büyük bir başarıyla gerçekleşen bu bir perdelik opera, İtalyan operasında Verismo'nun en iyi örneklerinin içerisinde yer alır. Gençlik yıllarında hem senfonik hemde opera türünde birçok yapıt besteleyen Mascagni, eserlerinde başarıyı yakalayamamıştır.

Dünya çapında opera alanında en çok ün sağlayan eseri 1890 yılında bestelediği Cavalleria Rusticana adlı operasıdır. 1892 yılından itibaren bu eseri Ruggero Leoncavallo'nun İl Pagliacci operası ile birlikte oynanması bir gelenek haline gelmiştir. Ünlü İtalyan Besteci kendini tekrar etmeyi istememiş tarihe "Tek Operalık Adam" olarak geçmiştir.⁸⁶

⁸⁵https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a9/Pietro_Mascagni_1.jpg/220px-Pietro_Mascagni_1.jpg

⁸⁶Feridun Hürel, *Klasik Müzik Rehberi*, Say Yayınları, İstanbul, 2008, s.205

Opera Eserleri

- 1883 Guglielmo Ratcliff (Andrea Maffei)⁸⁷
- 1890 Cavalleria Rusticana (Giovanni Targioni-Tozzetti)
- 1892 I Rantzau (Giovanni Targioni-Tozzetti)
- 1898 Iris (Luigi Illica)
- 1901 La Maschere (Luigi Illica)
- 1907 Nerone (Giovanni Targioni-Tozzetti)
- 1910 Isabeau (Luigi Illica)
- 1914 Parisina (Gabriele D'annunzio)⁸⁸

Ruggero Leoncavallo'nun Hayatı

8 Mart 1858'de Napoli'de doğmuştur. Küçük yaşlarında piyano dersleri almış ve daha sonra Napoli Konservatuvarı'na girmiştir. 16 yaşında ilk bestelerini yapmaya başlayan İtalyan bestecisi Bologna'ya giderek üniversitede edebiyat öğrenimini de yapmıştır.

⁸⁷ Andrea Maffei : (1798-1885) İtalyan şair, tercüman ve libretto yazarıdır.
([https://it.wikipedia.org/wiki/Andrea_Maffei_\(poeta\)](https://it.wikipedia.org/wiki/Andrea_Maffei_(poeta)))

⁸⁸ Gabriele D'annunzio : (1863-1938)1.Dünya savaşı sırasında İtalyan şair, gazeteci, oyun yazarı ve asker.(https://it.wikipedia.org/wiki/Gabriele_D%27Annunzio)

Resim 8: Ruggero Leoncavallo⁸⁹

Gençlik yıllarını piyano resitaleri ve orkestraları idare ederek yaşamını sürdüren Leoncavallo, Milano’da yaşanan müzik yayınlarının dikkatini çekmiş bir seri opera yazmasını için teklifler almıştır. Bu gayretle besteciliğe başlayan Leoncavallo, ısmarlanan eserleri tamamlamadan kendisini şöhrete ulaştıran operası *Il Pagliacci* operasını yazmıştır.

Ünlü İtalyan besteci verismo akımı ile diğer akımlar arasında git gel yaşamıştır. Puccini ile bir yarışmaya katılan Leoncavallo, *La boheme* de kendisi bestelemiş fakat Puccini’nin bestelediği *La Boheme*’in yanında sönük kalmıştır.⁹⁰

Opera Eserleri

- 1874 Cahatterton (R.Leoncavallo)
- 1893 I Medici (R.Leoncavallo)
- 1892 *Il Pagliacci* (R.Leoncavallo)
- 1897 *La Boheme* (Henri Murger)⁹¹

⁸⁹ <https://cdn.britannica.com/s:300x300/76/10276-004-5FFAEDCC.jpg>

⁹⁰ Vural Sözer, *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1964, s.244.

⁹¹ Henri Murger :(1822-1861) Fransız yazar, şair ve opera libretto yazarıdır. (https://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Murger)

- 1908 Maia (Angelo Nessi)⁹²
- 1910 Malbruk (Angelo Nessi)

Amilcare Ponchielli'nin Hayatı

1 Eylül 1834'te Paderno Fasolaro'da doğmuştur. Müzik eğitimini 1843-1854 yılları arasında Milano Konservatuvarında görmüştür.1856 yılında ilk operası 7 Promessi Sposi'yi (Nişanlılar) bestelemiştir. İlk sahnelenişi Ponchielli'nin doğduğu şehirde olmuştur. Konusunu Manzoni'nin aynı adı taşıdığı romanından olması yapıtın başarısında etkilemiştir.

Resim 9 : Amilcare Ponchielli⁹³

Ünlü İtalyan besteci verismo akımının başlatıcısı olarak kabul edilir. Asıl popülerliğini bestelediği La Gioconda adlı operasıyla kazanmıştır. Bu operanın librettosunu besteci Arrigo Boito, Victor Hugo'nun Angela adlı oyununa dayanarak yazmıştır. Halk tarafından benimsenen bu yapıt özellikle Alman ve Fransız eleştirmenler tarafından eserin armoni yapısı ileri sürülerek komik

⁹² Angelo Nessi : (1873-1832) İtalyan opera yazarı. (https://imslp.org/wiki/Category:Nessi,_Angelo)

⁹³<https://kemansitesi.files.wordpress.com/2011/12/ponchielli2501.jpg?w=450>

karşılanmıştır. Daha sonraları ise, operada verismo akımının bu yapıyla başladığı görüşü yaygın hale gelmiştir.⁹⁴

Opera Eserleri

- 1854 I Promessi (Alessandro Manzoni)⁹⁵
- 1874 I Lituani (Antonio Ghislanzoni)⁹⁶
- 1876 La Gioconda (Arrigo Boito)
- 1877 Lina (Carlo D'ormeville)⁹⁷
- 1914 I Mori Di Valenza (Antonio Ghislanzoni)

⁹⁴<http://www.filozof.net/Turkce/edebiyat/edebi-sahsiyetler-kisilikler-biyografileri/42752-amilcare-ponchielli-kimdir-hayat-eserleri-hakk-nda-bilgi.html>

⁹⁵ Alessandro Manzoni : (1785-1873) İtalyan şair ve roman yazarı,
(https://tr.wikipedia.org/wiki/Alessandro_Manzoni)

⁹⁶ Antonio Ghislanzoni: (1824-1893) İtalyan şair, roman yazarı, opera libretto yazarı.
(https://tr.wikipedia.org/wiki/Alessandro_Manzoni)

⁹⁷ Carlo D'ormeville: (1840-1924) İtalyan oyun yazarı ve opera libretto yazarı.
(https://it.wikipedia.org/wiki/Carlo_d%27Ormeville)

3.7.Yedinci Alt Problem

19.YY İTALYAN OPERALARINDAKİ KLARNET SOLOLARI

3.7.1. Gioacchino Rossini

Sevil Berberi Operası

Uverture'ün 36.ölçüsünde allegro con brio tempolu klarnetin fagot ve obua ile birlikte 4 ölçülük bir solosu bulunmaktadır. Eserin bu canlı kısmında kendinden önceki 10 ölçülük susunda adeta yaylılara cevap vermektedir.

Örnek 1: G.Rossini'nin Sevil Berberi Operasının Overture Bölümü 36-39.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eserin 94.ölçüsünde klarnetin obua'ya eşlik etmesiyle 106. Ölçüde klarnetin korno solosuna eşlik ettiği 115.ölçüye kadar görülür. Klarnetin açık tonu ve noktalı sekizlik üzerinde staccatoları dinledildiğinde fark edilir. 165. Ölçüde klarnet'in fagotla ve obua ile 4 ölçülük solosu tekrar gelmektedir. Klarnet 179. ölçüde başlayan açık ve parlak solosu 190. ölçüye kadar uzanmakta olup bu soloda ona obua ile fagot eşlik etmektedir.

1.Perde: Eserin birinci perdesinde Sevil’de bir sokakta Dr.Bartolo’nun konağı görülmektedir. Zaman sabaha karşıdır. Ellerinde enstrümanları ile ses çıkarmadan konağa doğru yaklaşan bir müzisyen grubu görülür. Lider olarak başlarında Kont’un uşağı Fiorello vardır. Daha sonra yanlarına Kontta katılır ve Bartolo’nun evinin penceresine karşı serenadını (Ecco ridente in cielo) söyler. Bazı eleştirmenler tarafından eserin en güzel aryası olarak görülmektedir. ⁹⁸Eserin 92.ölçüsünde başlayan klarnet solosu teknik açıdan yorumlandığında noktalı sekizlik, sekizlik ve otuzikilik altılamalardan oluşur. 92.ölçüden 97.ölçüye kadar legato ve staccato çalınırken, 99.ölçü staccato iken 100.ölçüdeki altılamalar legato yorumlanmaktadır. 92.ölçüde başlayan klarnet solo 104.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken P. Jeanjean etüd kitabı no.9 (**Örnek 269**) etüdüyle altılamalı ve üçlemeli notalar üzerinde çalışılabilir.

Örnek 3: G.Rossini’nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 92-95.ölçüleri arası Klarnet Solosu

Örnek 4: G.Rossini’nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 96-99.ölçüler arası Klarnet Solosu

⁹⁸ Faruk Yener, *Ünlü Operalar*, Doğan Kardeş Yayınları, İstanbul, 1958, s.79.

Örnek 5: G. Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde 100-102.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 6: G. Rossini'nin Sevil Berberi Operası 1.Perde Bölümü 103-104.ölçüler arası Klarnet Solosu

İkinci Sahne: Eserin Rosina karakterinin seslendirdiği bölümün 38.ölçüsünde Rosina Almaviva'ya olan duygularını bir mektuba aktarır. Bu sırada güzel olan ariasına (Una voce poco fa) başlar. Rosina'nın güzel ariasına klarnet ve flütte eşlik eder. Solo teknik açıdan bakıldığında ikilik, onaltılık, noktali sekizlik, üçleme ve dörtlük notalardan oluşur. Solo artikülasyon olarak 38 ve 39.ölçüler legato, 40. ve 44.ölçüler iki legato bir staccato ile 51, 52.ölçüler staccato çalınmalıdır. Klarnet ve flüt solosu 47.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololar yorumlamak açısından dikkat gerektirir. İki enstrümanın tek bir enstrüman gibi duyulması için ilk önce entansiyona dikkat edilmelidir. Seslendirilen bir ariyaya eşlik etmek soliste bağlı kalmaktır. Bu tür sololara hazırlanırken ilk önce uzun sesler çalışılmalıdır. Solodaki pasajlara bakıldığında P. Jean Jean etüd kitabı no.11 (**Örnek 270**) etüdünde görüldüğü gibi iki legato motifleri katkı sağlayacaktır.

Örnek 7: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 38-41.ölçüler arası Klarnet Solosu

116
Moderato
Fl.
Cl.
La
Moderato

This musical score shows two staves: Flute (Fl.) and Clarinet in C (Cl. La). The tempo is marked 'Moderato'. The key signature has two sharps (F# and C#). The Flute part begins with a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet part starts with a piano (p) dynamic marking. Both instruments play a melodic line with eighth and sixteenth notes.

Örnek 8: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 42-45.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.
Ob.
Cl.
La
Fg.

This musical score shows four staves: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in C (Cl. La), and Bassoon (Fg.). The Flute part begins with a first ending bracket over the first two measures. The Oboe part has a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet and Bassoon parts have first ending brackets over the first two measures. The Flute part has a first ending bracket over the first two measures. The Oboe part has a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet and Bassoon parts have first ending brackets over the first two measures. The Flute part has a first ending bracket over the first two measures. The Oboe part has a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet and Bassoon parts have first ending brackets over the first two measures.

Örnek 9: G.Rossini Sevil Berberi Operası 1.Perde İkinci Sahnesindeki 46-49.ölçüler arası Klarnet solosu

Fl.
Ob.
Cl.
La

This musical score shows three staves: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), and Clarinet in C (Cl. La). The Flute part begins with a first ending bracket over the first two measures. The Oboe part has a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet part has a first ending bracket over the first two measures. The Flute part has a first ending bracket over the first two measures. The Oboe part has a first ending bracket over the first two measures. The Clarinet part has a first ending bracket over the first two measures.

Guillaume Tell Overture

Eserin Prelude (başlangıç) bölümünün 141.ölçüsünde klarnetin kromatik çıkışlarla duyulan teması 152.ölçüye kadar uzanır. Ranz De Vaches bölümünde Korongle ile birlikte solosu bulunan klarnet in C (do klarnet) 'te geçer. Üçlemeler ile başlayan solonun yapısı korangle ile yazılmışsa da dinlenildiği zaman tek bir enstrüman özelliği taşır. Üçlemelerin bağlı yazılmış olması bir cümlelin başka bir cümleye geçildiği zaman uyumunu bozmamaktadır. Solo için klarnette uzun seslere ağırlık ve gamlarda 3'lü aralık alıştırılmaları ve P. Jean Jean etüd kitabı no.14 (**Örnek 271**) etüdüyle sololara hazırlık yapılabilmektedir.

Örnek 10: G. Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 141-142.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 11: G.Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 143-145.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 12: G. Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 146-148.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 13: G.Rossini Guillaume Tell Overture Bölümünün 149-152.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde No.9: Eserin ikinci perdesinde tepelerin arkasında bir çam ormanında uzaktaki meydana ateş etrafında toplanan avcılar şarkılarını söylemektedirler. Mathilde karakteri ormanda dolaşırken Arnold karakterini fark etmiş ve takip edildiğinden şüphelenmiştir. Ardından karanlık ve puslu bir gecede (Ah! Sombre Foret) “Ah Karanlık Orman” kelimeleriyle uzun koloratur aryasına başlamıştır.⁹⁹ Eserin ikinci perdesinin 9.bölümünün 5.ölçüsünde görülen klarnet solosu teknik açıdan bakıldığında dörtlük, sekizlik, üçlemele ve ikilik notalardan oluşmuştur. Solo 5. ve 6. 10, 11. ölçülerdeki motifler artikülasyon olarak staccato ile 14'ten 22.ölçüye kadar olan motifler legato biçiminde çalınır. Özellikle soloda üçlemelerin ön planda olduğu diğer enstrümanlarla soru cevap stilini barındırır. Solo 5.ölçüden 22 ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara hazırlık aşamasında B.Bernards etüd kitabı no.6

⁹⁹ Faruk Yener, *Ünlü Operalar*, Doğan Kardeş Yayınları, İstanbul, 1958, s.90.

(Örnek 272) etüdündeki üçlemeler üzerinde durularak solo içindeki notaların kolaylıkla çalınmasında yarar sağlayacaktır.

Örnek 14: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.9. Bölümünün 5.ölçünden başlayan Klarnet Solosu

Örnek 15: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.9 Bölümünün 6-12.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 16: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.9 Bölümünün 13-19.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde No.10: Eserin 10. kısmında iki sevgili olan Mathilde ve Arnold karakteri ormanda buluşmuşlardır. Arnold sevgisi uğruna babasından ve vatanından vazgeçebileceğini söylemektedir. Mathilde ise hiçbir şekilde bunu yapmaması şerefiyle vatanına dönmesini söyler.¹⁰⁰131.ölçüde gözükten klarnet solosu iki sevgilinin birbirlerinden nasıl vazgeçmek istemediğini yansıtır. Teknik açıdan bakıldığında üçlemeleli pasajlar göze çarpmaktadır. Bir önceki bölümdeki temaları yansıtır. Dörtlük, sekizlik ve üçlemeli notalardan oluşur. Solo 150.ölçüye kadar legato biçiminde 1.klarnet eşlik eder. Çok nadirde olsa 2.klarnetin solosu görülmektedir.151.ölçüden başlayan ikinci klarnet solosu ariya esnasında alt fonda onalatlılık pasajlarıyla solistlere eşlik eder. Onalatlılık pasajlar staccato ile çalınır ve 172.ölçüye kadar ariyayla birlikte devam eder.

Örnek 17: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.10 Bölümünün 131-132.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 18: G. Rossini Guillaume Tell Operası 2.Perde No.10 Bölümünün 135-142.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁰⁰ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.90.

Örnek 19: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 143-149.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 20: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 150-156.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 21 : G. Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 157-162.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 22: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 163-168.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 23: G.Rossini Guillaume Tell Operası 2. Perde No.10 Bölümünün 169-172.ölçüler arası Klarnet Solosu

Semiramis Overture

Eserin Allegro Vivace bölümünün 13.ölçüsünde yaylılara cevap veren klarnetin ortaya çıkışını duymaktayız. 7 ölçülük susun ardından 21. ölçüde tekrar aynı girişle tutti ile birlikte Fermatanın¹⁰¹ bulunduğu 42. ölçüye kadar gidilir. Eserin andante kısmının 70.ölçüsünde obua ile klarnetin solosu 88.ölçüye kadar yaylıların psikatosu eşliğinde duyulmaktadır. Eserin allegro kısmının 128. ölçüsünde klarnetin solosu 142. ölçüye kadar duyulmaktadır. Bu solodaki on altılıklar 2 bağlı 2 dil olup ölçüye onaltılık suslar ile başlamaktadır. Eserin temposunu belirleyip metronom ile birlikte staccato ve legato çalışılabilir. Staccatoların çevikliği solonun en belirgin özelliğidir. 178. ölçüden 187.ölçüye kadar klarnetin en parlak solosu ile karşılaşırız. Soloda karşımıza triolelerin hem staccatolu, bağlı hemde bir staccato iki dilli artikülasyonlu olarak görürüz. Bu tür sololara gamlara yönelerek ya da etüdler ile çalışabiliriz. 262.ölçüdeki solo 128.ölçüdeki solonun aynısıyla 276. ölçüye kadar devam eder. Ayrıca G.Cavallini etüd kitabı no.19 etüdü (**Örnek 273**) solodaki notaların staccato'lu olarak çalınmasına faydalı olacaktır.

¹⁰¹ Fermata: Bir sesin uzatılması gerektiğini gösteren işarettir.
(<http://www.erhanbirol.com/othersites/TemelMuzikEgitimi/sozluk.htm>)

Örnek 24: G.Rossini Semiramis Operasının Overture Bölümünün 13-29.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet Solo, measures 13-29 of the Overture to Semiramis by G. Rossini. The score is in 2/4 time and features a melodic line with dynamic markings: *F sec*, *cres*, *FF*, and *p*. The tempo is marked *Allo* and there are *solo* markings above measures 8 and 9.

Örnek 25: G.Rossini Semiramis Operası Overture Bölümünün 30-49.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet Solo, measures 30-49 of the Overture to Semiramis by G. Rossini. The score is in 2/4 time and features a melodic line with dynamic markings: *FF* and *solo*. The tempo is marked *Allo*.

Örnek 26: G.Rossini Semiramis Operası Overture Bölümünün 60-70.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet Solo, measures 60-70 of the Overture to Semiramis by G. Rossini. The score is in 2/4 time and features a melodic line with dynamic markings: *p solo* and *FF*. The tempo is marked *Allo*.

Otello Operası

Ouverture bölümünün klarnet solosu eserin 86.ölçüsünde sekizlik suslar ile birlikte noktalı sekizliklerle 100.ölçüye kadar uzanmaktadır. Solodaki noktalı sekizlikler ve üçlemeler göze çarpar. 201.ölçüde adeta flüt solosuna cevap vermişçesine klarnet solosu staccatolu üçlemeler temponun içerisinde çok çevik ve dakiktir. Bu tür sololarda dilin hızı çok önemlidir. Solo 213.ölçüye kadar uzanmaktadır.

Örnek 27: G. Rossini Otello Operası Overture Bölümünün 86-100.ölçüler Klarnet Solosu

Örnek 28: G.Rossini Otello Operası Overture Bölümünün 201-213.ölçüler arası Klarnet Solosu

1.Perde: Kıbrıs Halkı Venedik Cumhuriyeti'nin adaya yeni atanan valisi Otello, fırtınalı bir gecede Türk deniz filosuyla yaptığı savaşın sonucunu rıhtımda beklemektedir. Otello'nun sağ kolu olan İego, ada bahriye gücü komutanı olarak Cassio'yu atamasından hoşnutsuzdur. Rodrigo'nun aşık olduğu Otello'nun karısı Desdemona'yı elde etmesi için yardım edeceğini söyler.¹⁰²120.ölçüde klarnet, obua, flüt ve fagot eşliğinde temaya başlamaları solonun özellikle tahta nefeslilerde olduğunu belli etmektedir. Temanın noktalı sekizliklerle ve staccato olması metronomla çalışmış gibi dakik kılmaktadır. Canlı ve hareketli temanın 128.ölçüsünde klarnetin içlerinde ayrılarak solosunu 32'lik bir yapıda iki vuruş 32'lik bağlı, 2 vuruş 32'lik staccato olarak 145. ölçüye kadar devam etmektedir. Bu gibi soloların eser içerisinde ritme bağlı çalınacağından staccato kalitesi önemli rol oynamaktadır. İster diğer enstrümanlar ile isterse solo olarak devam edilse bile ritmin ne önünde ne de gerisinde kalınmaması gerekir. Sololara hazırlanılması sırasında 32'lik ve 16'lık notaların yavaş bir şekilde staccato çalışılması gerçek temposunda alındığı sırada daha rahat çalınmasına fayda sağlayacaktır.

Örnek 29: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 120-124.ölçüler arası Klarnet Solosu

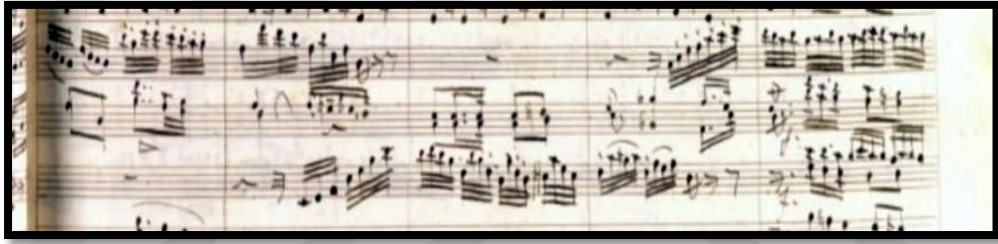

¹⁰² <https://tr.wikipedia.org/wiki/Otello>

Örnek 30: G.Rossini Otello Operası 1. Perde Bölümünün 125-130.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 31: G.Rossini Otello Operası Act 1 Bölümünün 131-135.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 32: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 136-140.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 33: G.Rossini Otello Operası 1.Perde Bölümünün 141-145.ölçüler arası
Klarnet solosu

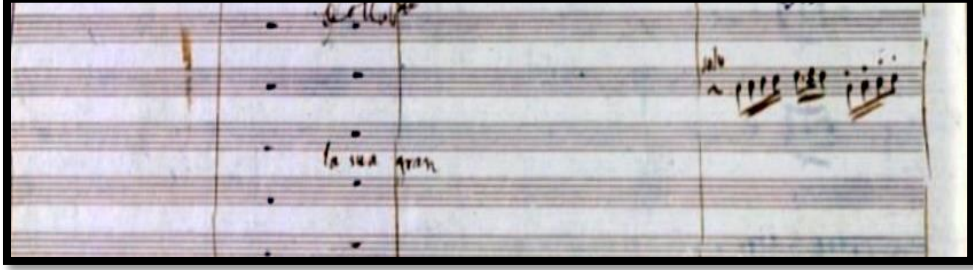

L'italiana In Algeri (Cezayir'de İtalyan Kız) Operası

2.Perde: Elvira Cezayir'de kalmaktan çok üzgündür. Haly ona sabırlı olmasını, İsabella'nın oyunlarının Mustafa'yı alay konusuna getirdiğini söyler. Zulma ve Elvira İsabella'nın erkekler üzerinde kukla gibi oynayabilme yeteneği üzerinde konuşurlar. Mustafa Bey ise İsabella'yı kandırmak için özel taklitler üretmektedir. Lindoro'yu İsabella'ya esir vererek onu casus olarak kullanmasını izin vermiştir. İsabella ve Lindoro yalnız kalmışlardır. Lindoro Elvira ile evleme niyeti olmadığını ve kaçma planları yapmaya kara verir. Zulma ve Elvira yanlarına uğrayarak Mutafa Bey'in kahve ziyaretinde bulunacağı haberini verir. İsabella hazırlıklarına başlamış türk giysilerini giyinmiştir. Elviraya yan odaya geçmesini bir erkeğin nasıl kullanılacağını görmesini ister.¹⁰³Eserin bu quintetto (beşli) bölümünün 54.ölçüsünde klarnet ve flütün 61.ölçüye kadar onaltılık pasajlar içeren solosunu görmekteyiz. Bu solodaki en belirgin özellik notaların üzerinde artikülasyonlar staccato ne çok keskin ne de detaşe tarzındaki yapısı işitsel olarakta fark edilebilmektedir.

¹⁰³<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvTCUyN0l0YWxpYW5hX2luX0FsZ2VyaQ>

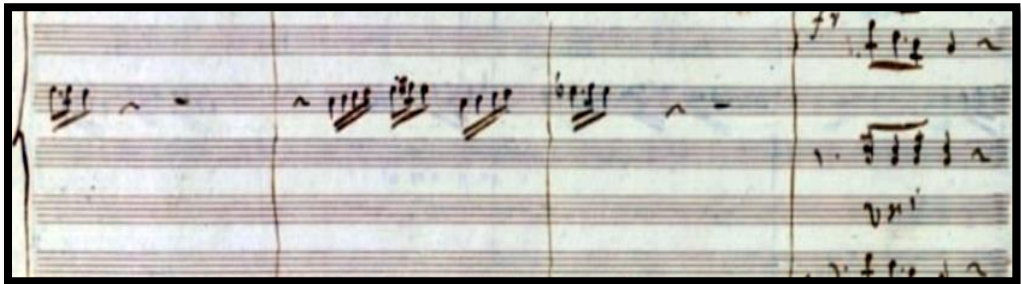
Örnek 34: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 54.ölçüdeki Klarnet Solosu

Örnek 35: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 55-58.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 36: G.Rossini L'italiana In Algeri 2.Perde Quintetto bölümünün 59-61.ölçüler arası Klarnet Solosu

3.7.2. Vincenzo Bellini

La Straniere Operası

1.Perde: Arturo ve İsoletta Montolino kalesinde düğün hazırlıklarına başlarlar. İsoletta Arturo'nun Alaide adında yabancı bir kadına aşık olduğu hissini kapılıp Baron Valdeburgo'ya korkularını anlatır. Eserin 102.ölçüsünde klarnet ve flüt'ün başlayan solosu İsoletta'nın aryasına eşlik eder.¹⁰⁴ Solodaki sekizlik notalara bağlı olan mordentler göze çarpar. Buradaki solonun müzikal önemini vurgulamak için mordentlerle birlikte notayı vurgulamak gerekir. Flüt ve klarnet'in solosu 118.ölçüye kadar uzanır. 150.ölçüde klarnet ve flüt solosunda notaları trille vurgulayarak noktalı sekizlikler mordentle devam etmiştir. 168.ölçüye kadar devam etmektedir. Genellikle böyle sololarda Tril ve mordent çalışmaları üzerinde durulması gerekmektedir.

Örnek 37: V. Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün 102-105.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁰⁴<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvTGFfc3RyYW5pZXJh>

Örnek 38: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 106-110.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 39: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 111-115.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 40: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 116-118.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 41: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 150-154.ölçüler arası Klarnet Solosu

20

Fl.

Cl.
Do

I.

6

I.

pp

trill

trill

Örnek 42:V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 155-159.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.

Cl.
Do

I.

trill

trill

trill

trill

Örnek 43: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün 160-164.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.

Cl.
Do

I.

pp sottovoce

trill

trill

trill

trill

pp sottovoce

Örnek 44: V.Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün 165-168.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for three instruments: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), and Clarinet in D (Cl. Do). The score is in D major and 6/8 time. The Flute part has four measures of music with 'trun' markings above the notes. The Oboe part has four measures of music. The Clarinet part has four measures of music with 'trun' markings above the notes and 'pp' below it. The score is enclosed in a black box.

No.5 Bölümü: Eserin Alaide, Arturo ve Valdeburgo karakterlerinin düet bölümü'nün 61.ölçüsünde klarnet ve flütün solosu 6/8 vuruşlu ölçüyle başlamaktadır ve 66. Ölçüye kadar devam eder. Bu soloda gördüğümüz her vuruşa ya bir dörtlük ya da bir sekizlik nota düşmektedir. Solodaki belirgin özellik artikülasyonlardır. Ve solistlere uyararak yorumlamaları gerekir.

Örnek 45: V.Bellini La Straniere Operası 1.Perde Bölümünün No.5 Bölümünün 61-65.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for two instruments: Clarinet in Si b (Cl. Si b) and Bassoon (Fr.). The score is in D minor and 6/8 time. The Clarinet part has five measures of music with 'f' and 'I.Solo' markings above it. The Bassoon part has five measures of music with 'f' and 'p' markings above it. The score is enclosed in a black box.

Örnek 46: V.Bellini La Straniere Operası 1. Perde Bölümünün No.5 Bölümünün 66.ölçüdeki Klarnet Solosu

2. Perde: Arturo ve Valdeburgo'nun hayatta kaldığı ve mahkemenin görüşmelerine tanıklık eden kişinin kim olduğu söylendikten sonra Alaide'nin serbest bırakılabileceği ortaya çıkar. Valdeburgo, Arturo'yu İsoletta ile evlenmeye ikna eder. Gerçekleşen tören sırasında Arturo Alaide'yi çok sevdiğini ve o olmadan yaşayamacağını dile getirir. Eserin 2. Perdesinin 172.ölçüsünde klarnet flüt solosuyla birlikte Arturo'nun aryasına eşlik eder.¹⁰⁵ Solonun en belirgin özellikleri dörtlük notaların üzerindeki triller, sekizlik notaların üzerindeki grupettolar ve üçlemelerdir. 179.ölçüye kadar devam eder.

Örnek 47: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 172-174.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁰⁵ https://sv.wikipedia.org/wiki/La_straniera

Örnek 48. V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 175-178.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 49: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün 179.ölçüsündeki Klarnet Solosu

No.12 Bölümü: (Alaide, Isoletta, Arturo, Valdeburgo) Eserin 40.ölçüsünde alt tarafta duyulan klarnet, solistlerin ariasına birlik notalar ile 62.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür ariaların eşliğinde kolay gibi gözüksede birlik notaların ses düzeyini korumak oldukça güçtür. Yalnızca aynı ses üflenmemektedir. Bazen ses geçişlerinde entensyonu kontrol etmek gerekebilir. Bu tür sololar ile karşılaştığımızda uzun ses üflemenin faydalarını görürüz. Uzun ses üflemek hem sesin kalitesini hemde ton çalışmaları için faydalıdır.

Örnek 50: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 40-43.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
VALD.
70 *All.º moderato assai*
(Alaide resta inosservata dietro una tomba)
pp sempre e legato
70 *All.º moderato assai*
497
Che far vuoi tu? Ram-men - ta i giuramenti

Örnek 51: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 44-47.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
ISOL.
(ad Arturo)
70
E quale sul tuo volto pal.lor? Che volgiin

Örnek 52. V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Bölümünün No.12 Bölümünün 48-51.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
ISOL.
71
men.te?

Örnek 53: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 52-55.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
ARTURO
71
stes.so... Ah! quel chio sof.fro immaginar non può pensier u.
71

Örnek 54: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 56-59.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
ARTURO
-mano. Ma son te-co.. Ec-co la
pp
(rimettendosi a stento)

Örnek 55: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde No.12 Bölümünün 60-62.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b
Cor. Mi b
pp
I. II.
pp

2. Perde Final Bölümü: Eserin final bölümünün 23.ölçüsünde klarnet ve flütün başlayan solosu noktalı sekizlik notalar ve grupettolarıyla dikkat çeker. Alaide karakterinin solosundan önce hazırlık yapmaktadırlar.23.ölçüde başlayan solo 28.ölçüye kadar devam etmektedir.

Örnek 56: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Final Bölümünün 23-25.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.
Cl. Si b
82 Largo maestoso I. Solo
con grande espressione
I. Solo
con grande espressione
521

Örnek 57: V.Bellini La Straniere Operası 2.Perde Final Bölümünün 26-28.ölçüler arası Klarnet Solosu

Norma Operası

1.Perde: Roma Galya'da Druid rahiplerine ait bir ormanda, gece yarısı esrarlı bir marş eşliğinde Galya savaşçıları ve rahipler yaklaşmaktadır. Önde başrahipleri Norma'nın babası Oroveso yer almaktadır. Marş bitiminde Norma'nın dini ayini yöneteceğini ve Romalıları karşı ilk mücadeleyi başlatacağını güzel bir arya eşliğinde anlatır.¹⁰⁶ Eserin 17.ölçüsünde klarnet ve flütün aynı soloyu birlikte sürdürdükleri görülür. Solodaki noktalı onaltılıklar ve üçlemeler, aynı anda yapılması gereken aksanlar göze çarpar ve 21.ölçüye kadar devam eder. Soloya hazırlık aşamasında G.Cavallini etüd kitabı no.15 etüdüyle (**Örnek 275**) onaltılık pasajları legato ve aksanlı bir şekilde pratik yaparak faydalanılabilir.

Örnek 58: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Bölümünün 17-19.ölçüler arası Klarnet Solosu

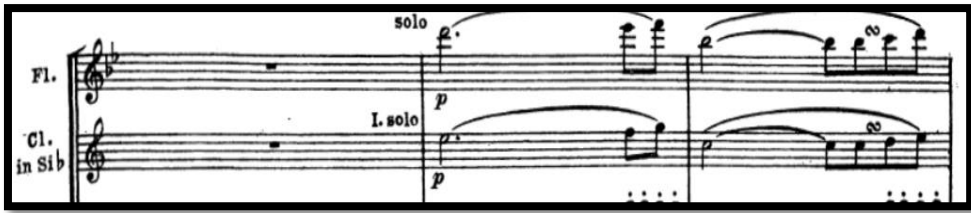
¹⁰⁶ Faruk Yener, *Ünlü Operalar*, Doğan Kardeş Yayınları, İstanbul, 1958, s.112.

Örnek 59: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Bölümünün 20-21.ölçüler arası Klarnet Solosu

No.5 Bölüm Düet (Adalgisa e Pollione) : Adalgisa Pollione'nin rahibelik yeminini bozması için yaptığı ısrardan bahsetmektedir. Genç kumandan Roma'ya gideceğini, kıza onunla gelmesini kibar bir şekilde söyler. Adalgisa teklifi kabul etmediğini bir aria eşliğinde dile getirir.¹⁰⁷Bölümün 9. ölçüsünde klarnet ve flütün solosu sekizlik notalardaki legato, detaşe ve grupettoları göz önüne koyar. Bölümün temposu andante olduğundan iki enstrümanın birlikte aynı temayı çalıyor olması hem tempo hemde entenasyon açısından önemlidir. 11.ölçüde 3. bir enstrüman olarak obua çalgısı eklenmektedir. Ve 15.ölçüye kadar devam eder. 19.ölçüden 25.ölçüye kadar devam eden solo ile tekrar karşılaşıyoruz.

Örnek 60: V.Bellini Norma Operası 1. Perde No.5 Düet Bölümünün 9-10.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁰⁷ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.112

Örnek 61: V.Bellini Norma Operası 1. Perde No.5 Düet Bölümünün 11-13.ölçüler arası Klarinet Solosu

Örnek 62: V.Bellini Norma Operası 1.Perde No.5 Düet Bölümünün 14-15.ölçüler arası Klarinet Solosu

1.Perde Final: 67.ölçüsünden 82.ölçüye kadar iki klarinetin operadaki “Norma” karakterinin ariasına eşlik ettiğini görürüz. 9/8 ritimdeki solo 1-2-3 şeklinde vurulduğunda her vuruşa bir 4’lük nota ya da noktalı onaltılık, sekizlik notalar düşmektedir. Solist aya söylerken, çalan enstrüman her zaman soliste göre hareket etmektedir. Tekste herhangi bir yavaşlama (ritenuto) yazılmasa dahi solist temanın gidişatına göre küçük yavaşlamalar yapabilir.

Örnek 63: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Final Bölümünün 67-70.ölçüler arası Klarnet solosu

Örnek 64: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 71-74.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 65: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 75-79.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 66: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 80-82.ölçüler arası Klarnet Solosu

134.ölçüde klarnet ile flüt'ün solosu 142.ölçüye kadar devam etmektedir. Norma, Adalgisa, Pollione karakterlerinin aryalarna eşlik ederler. Solodaki belirgin özellikler noktalı sekizlerin, onaltılık notaların ve grupettoların ritim ve solistlerin söyleyiş biçimlerine göre uydurulmasıdır. 168.ölçüde aynı solo klarnet ve obua arasında görülmektedir. Bu solo da 192.ölçüye kadar uzanmaktadır. Sololar tempo, vuruş açısından ziyade eşlik edilen solistlere göre büyük önem kazanmaktadır. Temanın aynı oluşu karakterlerinde aynı şekilde seslendireceği anlamına gelmemektedir.

Örnek 67: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 134-136.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for three instruments: Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. in Si b), and Bassoon (Fag.). The Clarinet part is the focus, marked 'I. solo'. The score consists of three measures, showing a melodic line with eighth and sixteenth notes and a bass line with sustained notes.

Örnek 68: V.Bellini Norma Operası 1. Perde Final Bölümünün 137-141.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for three instruments: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), and Clarinet in B-flat (Cl. in Si b). The Clarinet part is the focus, marked 'I.'. The score consists of three measures, showing a melodic line with eighth and sixteenth notes and a bass line with sustained notes.

Örnek 69: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 142.ölçüsündeki Klarinet Solosu

Musical score for Clarinet Solo in Example 69, measures 142-143. The score is written for Clarinet in B-flat (Cl. in Si b) and features a first ending (I.) with a dynamic marking of *f*. The key signature is one flat (B-flat major/C minor) and the time signature is 2/4.

Örnek 70: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 170-172.ölçüler arası Klarinet Solosu

Musical score for Clarinet Solo in Example 70, measures 170-172. The score is written for Clarinet in B-flat (Cl. in Si b) and features a first ending (I. solo) with a dynamic marking of *pp*. The key signature is one flat (B-flat major/C minor) and the time signature is 2/4.

Örnek 71: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 173-176.ölçüleri arası Klarinet Solosu

Musical score for Clarinet Solo in Example 71, measures 173-176. The score is written for Clarinet in B-flat (Cl. in Si b) and features a first ending (I.) with a dynamic marking of *pp*. The key signature is one flat (B-flat major/C minor) and the time signature is 2/4.

Örnek 72: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 177-180.ölçüler arası Klarinet Solosu

Musical score for Clarinet Solo in Example 72, measures 177-180. The score is written for Clarinet in B-flat (Cl. in Si b) and features a first ending (I.) with a dynamic marking of *ff*. The key signature is one flat (B-flat major/C minor) and the time signature is 2/4.

Örnek 73: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 182-185.ölçüleri arası Klarnet Solosu

Örnek 74: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 186-189.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 75: V.Bellini Norma Operası 1.Perde Final Bölümünün 190-192.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde: Norma odasında sevgi ve nefret arasında bocalamaktadır. Odanın içerisinde iki küçük oğlu uyumaktadır. Bir an onları, elindeki hançeriyle öldürmeye kalkar ancak içinden bir ses onu uyararak durmasını sağlar. Norma Clotilda'yı çağırarak, Adalgisa'ya haber göndermesini söyler. Kız gelince, kararını söyleyip intihar edecektir. ¹⁰⁸Eserin 69. ölçüsünde operadaki Norma karakterinin aryasına cevap veren klarnet, solosunu sekizlik notaları kromatik bir şekilde iki bağlı legato ile 72.ölçüye kadar tamamlamıştır.

¹⁰⁸ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.114.

Örnek 76: V.Bellini Norma Operası 2.Perde Bölümünün 69-72.ölçüleri arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet solo. The score is in 1st tempo and includes parts for Clarinet in B-flat, Soprano, Violin, Viola, Violoncello, and Contrabass. The lyrics are 'non vedran la ma . no che li per . cuo . te.' The score is marked 'Recit.' and 'I.'.

2.Perde Düet Bölümü: (Norma&Adalgisa) Adalgisa Norma'nın ölümünden sonra çocukları Pollione'ye götürüp onunla evlenecektir. Norma ondan bunları yapacağına dair söz vermesini ister ancak Adalgisa bunu reddeder. O daima Norma'nın yanında kalarak ona sadık bir şekilde yaşayacaktır. ¹⁰⁹Allegro moderato bölümünde 1.ölçüden 6.ölçüye kadar klarnet, obua ve flütün solosu Normanın ariasına başlamadan önce hazırlık olarak görülmektedir. Solodaki dörtlük notalar üzerindeki aksanlar noktalı sekizlikler ve onaltılık nota ariyanın karakterini bize yansıtır. Bir temayı üç enstrümanında aynı çalıyor olması entansiyon olarak titizlik ister. Çalınan solodaki cümle tek enstrüman tarafından çalınıyormuş gibi kulağa gelmelidir. Öğrencilerin ya da çalacak olan müzisyenlerin nota çalışmasını yaptıktan sonra denge uyumuna özen göstermeleridir.

¹⁰⁹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.114

Örnek 77: V.Bellini Norma Operası 2.Perde Düet Bölümünün 1-6.ölçüler arası
Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), and Clarinet in B-flat (Cl. in Sib). The tempo is marked 'Alleg. Moderato' and the mood is 'lunga assai'. The clarinet part is marked 'I. solo' and 'p' (piano). The score is in 4/4 time and features a melodic line with many slurs and ties.

10.Bölüm: Eserin bu bölümünde 2.ölçüsünden 6.ölçüsüne kadar klarnet ve kemanların birlikte çaldıkları soloyu görürüz. Solodaki cümle piano nüansı ile başlamakta noktalı sekizliklerin, triollerin ve onaltılık notaların bulunduğu bu solo bakıldığında legato ile devam etmektedir. Bu soloya hazırlanılması esnasında herhangi bir gamın şitrikleri ile ya da A.Stark etüd kitabı no.22 etüd (**Örnek 295**) ve G.Cavallini Etüd kitabı no.9 (**Örnek 269**) etüdlerinden yararlanılabilir.

Örnek 78: V.Bellini Norma Operası 2.Perde 10.Bölümünün 2-6.ölçüler arası
Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo in Scene X of Act II of Norma by Vincenzo Bellini. The score is for Clarinet in B-flat (Cl. in Sib), Violin (Viol.), Viola (Vle.), Cello (Vcl.), and Double Bass (Cb.). The tempo is marked 'All. moderato' and the mood is 'molto espress.'. The clarinet part is marked 'I. solo' and 'p' (piano). The score is in 4/4 time and features a melodic line with many slurs and ties. The violin part is marked 'p e legato' and 'arco p'. The viola, cello, and double bass parts are marked 'pizz.' and 'arco'.

3.7.3 Gaetano Donizetti

L'elisir D'amore (Aşk İksiri) Giriş Bölümü

Fakir köylü olan Nemorino güzel ve servetli toprak sahibi olan Adina'ya aşiktir. Adina'nın kendi işçilerine "Tristan ve İsolde" hikayesini okuduğunu duyan Nemorino aşk iksiriyle Adina'nın da kendisine aşık olacağını zanneder. Adina'nın köyde asker toplayan genç çavuş Belcore'yi sevdiğinden korkmaktadır.¹¹⁰ Eserin bu bölümünde 115.ölçüsünde klarnet ve flütün Nemorino karakterinin aryasına 119.ölçüye kadar eşlik ettiğini görürüz. Temanın aynısı 135.ölçüden 141.ölçüye kadar uzanır. Solodaki noktalı sekizlik ve onaltılık notaların belirgin özelliği elbetteki onları vurgulayacak olan karakterlerle birlikte aksanlı yazılı olmasıdır. Üflemeli enstrümanlarda dil atağınla aksan yapmanın dışında hava yardımıyla da yapılabilir. Egzersizler uzun ses çalışma sırasında notaları inişli çıkışlı olarak dil ve hava yardımıyla çalışılabilir.

¹¹⁰<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvQcWfa19pa3Npcmk>

Örnek 79: G.Donizetti L'eleisir D'amore Operası Giriş Bölümü 115-141.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The title is "CAVATINA NEMORINO" and the tempo is "LARGHETTO". The score is in 4/4 time and starts with a piano (p) dynamic. The lyrics are: "Quanto è bella, Quanto è cara, quanto è bella! Ah! lieve affetto d'inspi". The score is divided into four systems. The first system has measures 1-10. The second system starts at measure 11 and has a "2" above the first measure. The third system starts at measure 12 and has "a tempo" above the first measure. The fourth system starts at measure 13 and has "6" above the first measure. The score ends with a fermata.

Düet Bölümü: Eserin düet bölümünde Adina ve Nemorino Karakterlerinin aryaalarına eşlik eden klarnet Adino'nun Nemorino'nun kendisine olan aşkıdan vazgeçmesini dile getirmektedir. Eserin 3.ölçüsünden 14.ölçüsüne kadar onaltılık notalar ile devam eder. 28.ölçüde aynı temanın bu sefer Nemorino'nun Adino'ya ilk aşkın asla unutulamayacağını dile getirirken ki ariasında ortaya çıkan klarnet 39.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu gibi sololara hazırlanırken G.Cavallini etüd kitabı no.19 varyasyon 1 ve 2 numaralarından faydalanabilir.(**Örnek 273**),(**Örnek 277**), (**Örnek 285**). Bu etüdlere hazırlık esnasında solodaki önemli ve zor pasajları kolaylaştırmak ve daha rahat çalmak için onaltılık notaları farklı artikülasyonlarla pekiştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Örnek 80: G.Donizetti L'elisir D'amore Operası Düet Bölümü 3-14.ölçüler arası Klarnet Solosu

20 CLARINO 1.º e 2.º L'ELISIR D'AMORE
RECITATIVO E DUETTO G. DONIZETTI

N.º 2

TACET sino alle parole - Oh! Adina!... e perchè mai?... Bella ri -
CANTABILE 49

CLARINO 1.º
In SI \flat
- chiesta! 1

CLARINO 2.º
In SI \flat

è na - tura l'esser mobile e infe -

Örnek 81: G.Donizetti L'ellesir D'amore Operası Düet Bölümü 18-32.ölçüler arası Klarnet Solosu

21

51

-che!... *fp*

fp

p

fp

fp

52

mf

f

mf

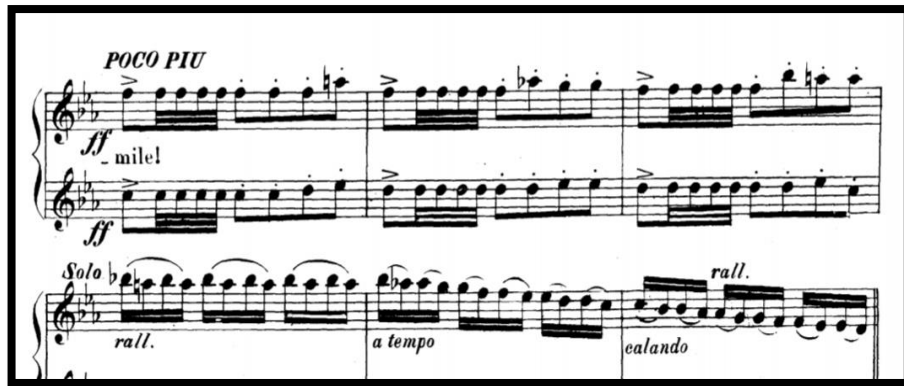
f

53

Don Pasquale Operası

1.Perde: Don Pasquale ve yaşlı yakın arkadaşı Dr.Malatesta karşı karşıya konuşmaktadırlar. Don Pasquale'nin hayatının geri kalanını genç ve güzel bir kadınla birleştirmek istediğini arkadaşına anlatır. Arkadaşı zengin ve mal varlığı yerinde olan Don Pasquale'nin fikrini beğenmemekte onu bu fikrinden vazgeçirememiştir.¹¹¹ Eserin 1.Perdesinin 97.ölçüsünde klarnet solosunun Dr.Malatesta karakterinin aryasına eşlik ettiği görülür. Onaltılık notalar ile bağlı başlayıp 98.ve 99.ölçülerde notalar üzerindeki artikülasyonda değişiklik olduğu iki bağ, iki bağ olarak gözlemlenmektedir. A. Stark etüd kitabı no:15 etüdüyle (**Örnek 278**) soloya hazırlanmaları yararlı olacaktır.

Örnek 82: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1. Perde Bölümü 97-99.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹¹¹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.102

1.Perde Düet Bölümü: Norina evinde romantik bir öykü okumakta ve olup bitenden haberi bulunmamaktadır. Dr.Malatesta gelerek hazırladığı planı kadına anlatır. Norina'nın da yaşlı ihtiyarla evlenmeye istekli olduğu anlaşılır. Malatesta kadına nikahın sahte olacağını bildirir ve eğlenceli düetleri başlar. Eserin bu bölümünün 91.ölçüsünde Malatesta karakterinin aryası eşliğinde klarnet solosu 111. ölçüye kadar devam eder. Solonun 32'lik nota vuruşları olması ve iki bağlı oluşu gözlenmektedir. Bu gibi sololara hazırlanmak için G.Cavallini etüd kitabı no: 24 etüdüyle (**Örnek 279**) soloya hazırlıkta yararlanılabilir.

Örnek 83: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1.Perde Düet Bölümü 91-98.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is in 2/4 time, key of B-flat major, and marked 'CANTABILE' and 'p'. It features a vocal line with lyrics '- sciar, a rove - sciar!' and a piano accompaniment with a rhythmic pattern of eighth notes. The score is divided into four systems, each with a vocal line and a piano accompaniment. The first system includes the lyrics '- sciar, a rove - sciar!'. The second system is marked 'CANTABILE' and 'p'. The third and fourth systems continue the piano accompaniment.

Örnek 84: G.Donizetti Don Pasquale Operası 1.Perde Düet Bölümü 99-111.ölçüler arası Klarnet solosu

2. Perde: Eserin ikinci perdesinin 78.ölçüsünden temponun moderato kısmında Ernesto karakterinin aryasında görülen klarnet ve flüt teması, Norino karakterine duyulan aşkı anlatmaktadır. Solodaki sekizlik notalar ve dörtlük notaların üzerindeki aksanlar, sekizlik notalara bağlı olan çarpmalar, sekizlik notaların üzerindeki staccatolar solonun teknik olarak zor olmadığı arya ile birlikte cümle şeklinde çalınmasını gerektirir. Solo 82.ölçüye kadar uzanmaktadır. 95.ölçüden 102.ölçüye kadar aynı tema tekrar devam etmektedir. Bu tür sololara gerek istenilen bir gamda dil alıştırmaları ya da G. Cavallini etüd kitabı no.1 etüdün'den (**Örnek 280**) de hazırlanabilir.

Örnek 85: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Bölümü 78-82 ve 95-102.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is in B-flat major and 3/4 time. It consists of five systems of music. The first system starts with a key signature change to B-flat major and a tempo marking of 'MOD.to'. The second system includes a 'piano' (p) marking and a '4' marking. The third system has a '1' marking. The fourth system has an 'accel.' marking and a '1' marking. The fifth system ends with the lyrics 'il tuo fe del' and a '4' marking. The score is written for a single clarinet part with a piano accompaniment.

2.Perde Final Bölümü: Eserin final bölümünün 418.ölçüsünde eserdeki Norino ve Don Pasquale karakterinin düet kısmında Norino'nun isteklerini dile getirdiği kısımda klarnet solosu görülmektedir. Solo teknik açıdan sekizlik notalarla, artikülasyon olarak bağlar ve aksanlar görülmektedir. Solo 436.ölçüye kadar uzunmaktadır. A.Stark etüd kitabından no:19 etüdüyle (**Örnek 281**) sekizlik notalar üzerinde durularak solonun içerisindeki önemli pasajlar kolaylaştırılabilir.

Örnek 86: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Final Bölümü 418-432.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 87: G.Donizetti Don Pasquale Operası 2.Perde Final Bölümü 433-436.ölçüler arası Klarnet Solosu

Lucia Di Lammermoor Operası

1.Perde: Lucia, nedimesi ile birlikte sevgilisini beklemektedir. Edgardo vazifesi gereği Fransa'ya gönderilmektedir. Eserin Largetto bölümünün 60.ölçüsünde operadaki Lucia karakteri, sevgilisine olan duygularını, üzüntüsünü dramatik uzun bir ariya olan "Regnava nel silenzio" ile ifade eder.¹¹² Bu ariyada klarnet solosu Lucia karakterine eşlik etmektedir. Solodaki 6/8 vuruşun her birine gelen sekizlik notanın artikülasyon olarak bağlı olduğu görülür. Solo sert ve kaba bir üslupla değil,

¹¹² Faruk Yener, *a.g.e.* , s.95.

duygular ifade edildiği için ariyanın söylenişene göre şekillenmelidir. Tema 60.ölçüden 98.ölçüye kadar devam etmektedir. Soloya hazırlanırken G. Cavallini etüd kitabı no.15 etüdüyle (**Örnek 282**) egzersiz yaparak hazırlanılabilir.

Örnek 88: G.Donizetti Lucia Di Lammermoor Operası 1. Perde 2.Sahne Bölümü 60-74.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image displays a musical score for a Clarinet Solo, Example 88, from G. Donizetti's Lucia Di Lammermoor. The score is in 6/8 time, marked LARGHETTO, and features a piano (p) dynamic. It includes a 'VUOTA' section. The score is presented in four systems, each with a treble and bass clef staff. The first system shows the beginning of the piece with a piano dynamic and a 'VUOTA' section. The subsequent systems show the continuation of the piece with various melodic and rhythmic patterns.

Örnek 89: G.Donizetti Lucia Di Lammermoor Operası 1.Perde 2.Sahne
Bölümü 75- 98.ölçüler arası Klarnet Solosu

13

13

ecco, ecco su quel margine....

f

a tempo

p

ff

l'ombra mostrarsi, l'ombra mostrarsi a me.

string. a poco a poco

1º Tempo

f *p*

p

p

2

p

p

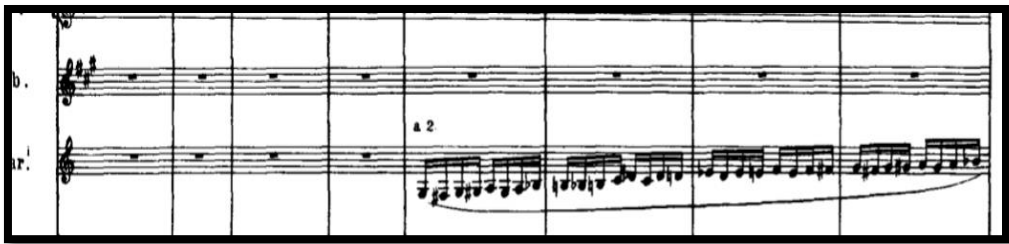
rosseg-

3.7.4. Ruggero Leoncavallo

İl Pagliacci (Palyaço) Operası

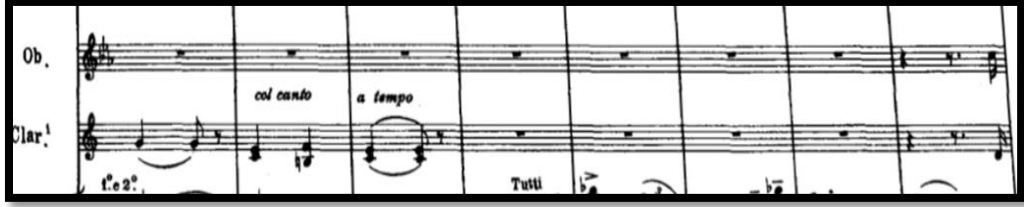
2.Perde: Geçimini seyyar sahnelerde soytarılıkla kazanan Tonio, seyircilerine daha farklı şeyler anlatarak palyaço diye küçümsenen oyuncuların mustarip ruhlu olduklarını söyler. Eserin ikinci perdesinde halk toplanmasıyla oyun başlamaktadır. Oyun başladığı sırada Silvio seyircilerin arasından sıyrılarak para toplayan Nedda'nın kulağına randevuya vaktinde gelmesini fısıldar. Kolombin kocası dışarıda olduğu için Beppo'ya eve gelmesini söyler. Palyaçoya hizmet eden Tonio alışverişten erken dönmüş bu durum Kolombin'i çok şaşırtmıştır. Tonio karısını çok sevmekte ve kıskançlıktan çılgına dönmüştür. Bu aralıkta Arleken'den dayak yiyen Tonio intikam almak için tekrar geleceğini arya eşliğinde söyler.¹¹³Eserin 15.ölçüsünde klarnetin on altılık notalarla başlayan pasajı ile görkemli bir girişe neden olur. 21.ölçüye kadar uzanan solo koronun girişine kadar eşlik etmektedir. Soloya hazırlık sırasında C.Rose etüd kitabı no.2 etüd (**Örnek 283**) ile on altılık pasajlara kolaylıkla hazırlanılabilir.

Örnek 90: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümün 15-18.ölçüler arası Klarnet Solosu

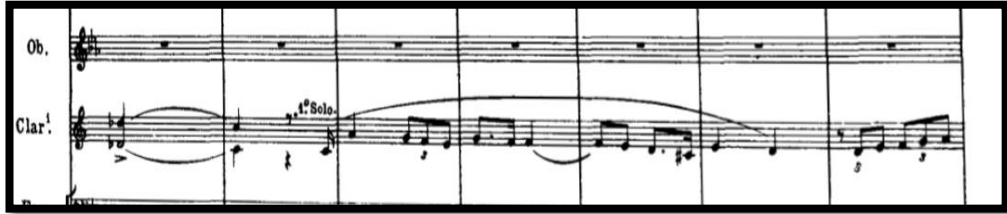
¹¹³ <http://cevadmemduhaltar.com/makale-palyaco-operasi.html>

Örnek 91: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümün 19-21.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eserin “Commedia” bölümünün 389.ölçüsünde eserdeki “Pagliacci” karakteri oyun kostümünü giyer, aklında karısının onu aldattığı düşüncesiyle acısını arya ile söylemeye başlar. Ona klarnet ve flüt 397.ölçüye kadar eşlik eder. Solodaki teknik yapı üçlemeler, noktalı sekizliklerle cümle bitimine kadar bağlı sürmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken A.Stark etüd kitabından no.15, (**Örnek 278**) G.Cavallini etüd kitabı no.2 (**Örnek 302**) etüdlere içerisindeki farklı artikülasyonlar sayesinde üçlemeli notalar daha rahat yorumlanacaktır.

Örnek 92: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2. Perde Bölümü 389-394.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 93: R. Leoncavallo İl Pagliacci Operası 2.Perde Bölümü 395-397.ölçüler arası Klarnet Solosu

3.7.5. Giuseppe Verdi

Rigoletto Operası

1. Perde No.3 Düet Bölümü: Eserin no.3 düetto bölümünde kambur ve Rigeletton'nun kötü işlerini halleden cellat Sparafucile aryalarna başlarlar. 43.ölçüden 50.ölçüye kadar klarnetin onlara eşlik ettiği görülür. Orkestranın karanlık sesleri üzerinde duyulan kalın erkek sesleri klarnetin de kadife, koyu ve puslu tonu ile birlikte ölüm, trajediyi ifade etmektedir. Solodaki teknik bakımından keskin onaltılıklar ve sekizlik notaların üzerindeki staccatolar solonun karakteriyle uymaktadır. Bu tür sololara hazırlanırken duygusal açıdan yön vermemek gerekir. Genellikle onaltılık pasajlara sözler ile uyum sağlaması açısından metronom ile çalışılabilir. Ya da G.Cavallini etüd kitabı no:19 etüdden (**Örnek 273**) hazırlık için faydalanılabilir.

Örnek 94: G.Verdi Rigoletto Operası 1.Perde Düet Bölümü 43-50.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image displays a musical score for Clarinet I from Giuseppe Verdi's opera Rigoletto. The score is divided into two systems. The top system shows the vocal line with a 'ppp' dynamic marking. The bottom system is labeled 'CLARINET I' and includes a handwritten 'Bb' above the staff. The music is in 3/4 time and features a complex rhythmic pattern with many sixteenth and thirty-second notes.

1.Perde No.5 Düet Bölümü: Eserin 18.ölçüsünde Gilda karakterinin aryasında flüt ile eşlik eden klarnet teknik olarak onaltılık suslarla başlayan sekizlik notaların staccato olmaksızın yumuşak bir dille çalınması aryanın karakterine daha uyumlu olmaktadır. Klarnet ve flütün solosu 37. ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken herhangi bir gamda pasajlar onaltılık suslar ile egzersiz yapılabilir ya da C.Rose etüd kitabı no:20 etüdden (**Örnek 286**) faydalanabilir.

Örnek 95: G.Verdi Rigoletto Operası 1.Perde No.5 Düet Bölümünün 18-37.ölçüler arası Klarnet Solosu

CLARINET I

5. SCENA E DUETTO (GILDA - DUCA)

in D₄
Allegro assai moderato

16 *e gran si-gno*

Allegretto

p

pp

Allegro vivo

mo! t'anno, ri - petito

2

mf

2. Perde Final Bölümü: Eserin ikinci perdesinde gerçekleşen Gilda ve rigoletto karakterlerinin düet kısmının 195.ölçüsünde Rigoletto karakteri Montereno Kontunun muhafızlarla birlikte hapisaneye götürüldüğünü görür ve arkasından “senin intikamımı ben alacağım” sözleriyle ariasına başlar. ¹¹⁴Rigoletto’nun nefreti o kadar büyüktür ki salondaki tüm eşyalardan hıncını çıkarmaktadır. Kızı olan Gilda ise sevdiği adamı korayacağını haykırmaktadır. Klarnet Rigoletto karakterinin ariasına eşlik etmektedir. Allegro vivo temposunda 4/4 ritimli olan bu solo teknik olarak noktalık ikilik ve triollerden (üçleme) oluşmaktadır. 249.ölçü’ye kadar üçlemelerin üzerinde bağ işareti görünürken 250.ölçüde staccato notanın karakteri değişmiştir. Bu solo 257 ölçüye kadar solistlerle devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken gerek ariyanın yansıttığı duygular gerekse solistin seslendiriliş biçimine dikkat etmek gerekir. Soloya hazırlanılması sırasında A.Stark etüd kitabı no:27-28 etüdlerin’den (**Örnek 287**), (**Örnek 288**), faydalanılabilir. Etüdlerin içlerindeki üçlemeler pekiştirildiğinde soloya katkı sağlayacaktır.

Örnek 96: G.Verdi Rigoletto Operası 2. Perde Final Bölümü 195-257.ölçüler arası Klarnet Solosu

28

15b

CLARINET I

2 Allegro vivo
SOLO

31 14

2

¹¹⁴ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.214

3.Perde No.13 Bölümü: Eserin bu bölümünde Dük karakteri evin avlundaki masaya oturmuş elinde kadehle içmekte ve operanın en güzel aryası (Le donna e mobile) seslendirmektedir. “Kadın rüzgarda uçan bir tüy kadar hafif ve civelektir.”sözleriyle duygularını anlatır. 95.ölçüden 107.ölçüye kadar uzanan solo Dükün eğlenceli tavırlarını Maddelana karakterine samimi davranışlarını mesleği dansöz olan Maddelana'nın ise bu davranışları bütünlüğüyle cevap verişini ele almaktadır. Solo teknik olarak allegretto tempoda 3/8'lik vuruştadır. Noktalı onaltılık, dörtlük notaların üzerindeki aksanlar, onaltılık notalar ile birlikte süsleyici olan çarpmalar dikkat çekmektedir. Solo ya hazırlık aşamasında istenilen bir gamda farklı nüanslar deneyerek çarpma alıştırmaları ya da G.Cavallini etüd kitabı no.20 etüdden (**Örnek 289**) yararlanılabilir.

Örnek 97: G.Verdi Rigoletto Operası 3.Perde No.13 Bölümü 95-107.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image displays two staves of musical notation for Clarinet I. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. It starts with a piano (*p*) dynamic and includes a *rall. un poco* marking. The bottom staff is labeled 'CLARINET I' and starts with a piano (*pp*) dynamic. It features tempo markings of *allarg.* and *morendo*, along with a fermata over a measure. The page number '32' is visible on the left side of the bottom staff.

3.Perde Final Bölümü: Eserin son bölümünde gerçekleşen Sparafucile karakterinin işlediği cinayet ve cesedi Rigoletto karakterine vermesiyle karışır. Rigoletto karakteri ceset ile bir kayıya binip uzaklaşır. Rigoletto çuvalı açtığı sırada kızının kanlar içinde görünce hemen onu kucaklar. Ve Kızı Gilda karakteri ile veda düeti başlar. 189.ölçüde klarnet bu aryaya eşlik eder. Rigolettonun acınaklı ses tonu klarnetin puslu tonuyla örtüşmektedir. Soloda teknik olarak dörtlük, noktalı sekizlik ve üçlemeli notalar bulunmaktadır. Aritikülasyon olarak bazı notaların bağlı ve detaşe olması dikkat çeker. Solonun söyleniş tarzını da göz önünde bulunduracak olursak çalınış biçiminin naif ve prüzsüz olması gerekmektedir. Soloya hazırlık aşamasında sesler arası geçişlerin entanasyon açısından önemli bir yeri olduğunda uzun sesler çalışılmalı ve A.Stark etüd kitabı no.10 etüden (**Örnek 290**) solo içerisindeki dörtlük, sekizlik notaları pekiştirmek amacıyla üzerinde durulabilir.

Örnek 98: G.Verdi Rigoletto Operası 3. Perde Final Bölümü 189-204.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo in Act 3, Final of Verdi's Rigoletto. The score is in 3/4 time and features four staves. The first staff starts with a forte (ff) dynamic and a tempo marking. The second staff has a mezzo-forte (pp) dynamic and a tempo marking. The third staff has a piano (pp) dynamic and a tempo marking. The fourth staff has a forte (ff) dynamic and a tempo marking. The score includes various musical notations such as triplets, quintuplets, and dynamic markings.

Luisa Miller Operası

Senfoni Bölümü: Eserin senfoni bölümünün 74.ölçüsünde klarnet solosu giriş yapmaktadır. Teknik açıdan soloyo bakıldığında 74.ölçüden 81.ölçüye kadar sekizlik notaların bağlı dörtlük notanın staccato olduğu birlik notaların dörtlük notalara bağlı olarak geçildiği, bazı noktalı ikilik notaların üzerinde aksan işareti olduğu görülür. 82. ölçüden 116. ölçüye kadar solodaki cümlelerin bağlı çalındığı görülmektedir. 116.ölçüde solodaki keskin ve kromatik staccatoların inişi yumuşak bağlı geçişler ile son bulmaktadır. Bu tür sololara uzun ses egzersizlerinde aksan çalışmaları, istenilen bir gamda iki bağlı iki staccato artikülasyon çalışmaları hazırlık için fayda sağlayabilir.

Örnek 99: G.Verdi Luisa Miller Operası Senfoni Bölümü 74-81.ölçüler arası Klarnet Solosu

Giuseppe Verdi - Luisa Miller - Clarinet I in Bb, Clarinet in C 3

The musical score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (Bb). The music is in 2/4 time. The first staff contains a melodic line with a 'dim.' (diminuendo) dynamic marking. The second staff continues the melodic line with a 'p' (piano) dynamic marking. The third staff features a series of eighth notes with a 'f' (forte) dynamic marking. The fourth staff continues the melodic line with a 'f' dynamic marking. The fifth staff begins with a 'C' (Clef) marking, followed by a '4' (quadruple) marking, and ends with a 'ff' (fortissimo) dynamic marking.

1.Perde Giriş Bölümü: Tüm köylüler Luisa'nın doğum gününü kutlamak için onun evinin önünde toplanmışlardır. Luisa köyde tanışmış olduğu Carlo adında bir delikanlıya aşık olmuştur. Luisa'nın babası olan Miller kızının köyde yabancı olan bu gence aşık olmasından şüphelenmektedir. Köylü kalabalığının içinden Carlo görünür ve Luisa ile birlikte aşk düetlerine başlarlar.¹¹⁵ Eserin Giriş bölümünde Allegretto assai moderato tempolu 6/8 vuruşuyla 1.ölçüden başlayan klarnet solosu teknik olarak bakıldığında noktalı ikilik, dörtlük notalar ve sekizlik notalardan oluşmaktadır.1.ölçüden başlayıp 19.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken A.Stark etüd kitabı no.19 etüdden (**Örnek 291**) sekizlik notalar ile ilgili pasajlar çalışılarak solo daha verimli hale getirilebilir.

Örnek 100: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde Giriş Bölümü 1-19.ölçüler arası Klarnet Solosu

N. 1. INTRODUZIONE

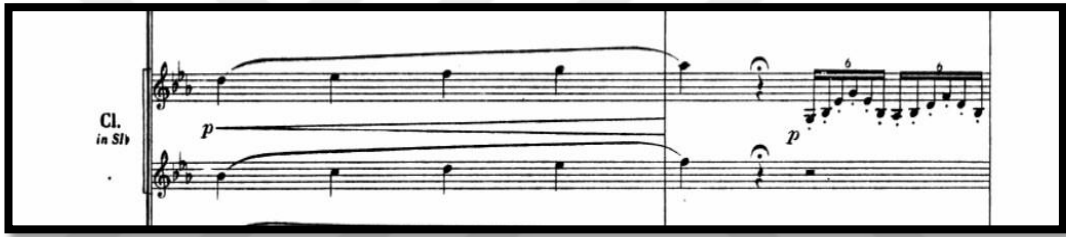
Allegretto assai moderato $\text{♩} = 80$

The image shows a musical score for the Clarinet solo in the first act of Verdi's Luisa Miller. The score is in 6/8 time and consists of three systems. The first system shows the Clarinet (Cl. in D) playing a melody starting with a first ending bracket, followed by two systems of music for the Clarinet, Violin I, and Violin II. Dynamics include pp, come in lontananza, and f.

¹¹⁵<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvTHVp c2FTWlsgVY>

1.Perde No. 2 Düet Bölümü: Eserin 41.ölçünde Wurm karakteriyle Kont Walter karakteri düetlerine başlamaktadır. Kont oğlu Rodolfo'nun Miller'ın kızı Luisa ile değil Walter'in yeğeni Federica Ostheim Düşesi ile evlenmesi gerektiğini dile getirir. Bu aryada klarnetin eşlik ettiği görülür. Soloda teknik açıdan her vuruşa iki tane üçleme yani altılama görülür. Özellikle artikülasyon olarak staccato göze çarpar. Solo aryayla birlikte 50.ölçüye kadar devam eder. Soloyo hazırlık olarak C.Rose 1. etüd kitabı no.11 (**Örnek 301**) ya da 2. etüd kitabı no.5 (**Örnek 298**) etüdlerden hazırlanılabilir.

Örnek 101: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 41.ölçü Klarnet Solosu

Örnek 102: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 42-43.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 103: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 44-45.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 103, showing the Clarinet (Cl. in Sb) and Oboe (Ob.) parts for measures 44-45. The Clarinet part features a complex rhythmic pattern with sixteenth and thirty-second notes, and the Oboe part has a melodic line with triplets. Dynamics include pp and ppp.

Örnek 104: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 46-47.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 104, showing the Clarinet (Cl. in Sb) part for measures 46-47. The Clarinet part features a complex rhythmic pattern with sixteenth and thirty-second notes, and the Bassoon part has a melodic line with triplets. Dynamics include p.

Örnek 105: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü 48-49.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 105, showing the Clarinet (Cl. in Sb) and Oboe (Ob.) parts for measures 48-49. The Clarinet part features a complex rhythmic pattern with sixteenth and thirty-second notes, and the Oboe part has a melodic line with triplets. Dynamics include f and p.

Örnek 106: G.Verdi Luisa Miller Operası 1.Perde No.2 Düet Bölümü
50.ölçü Klarnet Solosu

2. Perde No.3 Düet Bölümü: Eserdeki Kont Walter ve Wurm karakteri kalenin içerisinde bir odada konuşma yapmaktadırlar. Aynı tarafta yer almaları gerektiğini yoksa zayıf düşeceklerini dile getirirler. İki karakterin söylediği aryaya (L'alta reuggio ho ho bramata/ kuzenimin asil mirası) ¹¹⁶klarnet ve fagot eşlik eder. 54.ölçüde Allegro moderato tempolu başlayan solo Kont Walter karakterinin söylediği sözler ile dile gelir. Teknik olarak solo dörtlük notalar, noktalı sekizliklerle kimi zamanda çarpmalar ile süslenmektedir. Cümle bitişlerinde noktalı sekizlik suslar ile yeni bir cümleye geçiş için kısa bir duraktır. Solo 54.ölçüden 70.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara noktalı sekizlik egzersizleri ya da G.Cavallini etüd kitabı no.14 etüdüyle (**Örnek 294**) hazırlanılabilir.

Örnek 107: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 54-57.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹¹⁶<http://www.wikizero.biz/index.php?q=aHR0cHM6Ly90ci53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvTHVpY2FTW1sbGVy>

Örnek 108: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 58-61.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Klarnet Solosu (Cl. in Si) and Fagot (Fg.) for measures 58-61. The score shows two staves with musical notation, including notes, rests, and dynamic markings.

Örnek 109: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 62-64.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Klarnet Solosu (Cl. in Si) and Fagot (Fg.) for measures 62-64. The score shows two staves with musical notation, including notes, rests, and dynamic markings.

Örnek 110: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü 65-68.ölçüler arası Klarnet Solosu

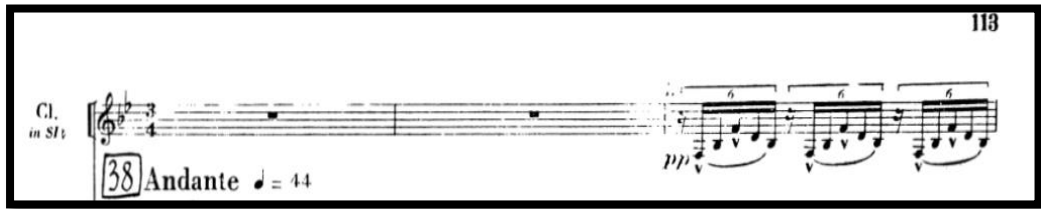
Musical score for Klarnet Solosu (Cl. in Si) and Fagot (Fg.) for measures 65-68. The score shows two staves with musical notation, including notes, rests, and dynamic markings.

Örnek 111: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde No.3 Düet Bölümü
69.ölçü Klarnet Solosu

2.Perde Final Bölümü: Eserin ikinci perdesinin son bölümünde eserdeki Rodolfo karakteri şatonun bahçesinde köylüyle karşılaşmış elinde Wurm karakterine yazılmış bir mektup olduğunu fark etmiştir. Zarfın üzerindeki Luisa karakterinin el yazısıdır. Rodolfo bunu tanıyarak alıp okumaya başlamıştır. Rodolfo üzüntüsünden çılgına dönmüştür.¹¹⁷ Rodolfo karakteri ariasını seslendirdiği sırada 61.ölçüde ona klarnet eşlik etmektedir. Klarnetin solosu teknik olarak altılama notalarıyla dikkat çekmektedir. 2.ve ve 4. notalarda aksanla vurgulanmıştır. Solo Rodolfo'nun ariasıyla birlikte 99.ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken ister üçleme çalışması ister altılama egzersizleri yapılabilir. A.Stark etüd kitabı no.22, (**Örnek 295**) etüdüyle solodaki önemli pasajlar desteklenebilir.

Örnek 112: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 61.ölçü
Klarnet Solosu

¹¹⁷ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.210

Örnek 117: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 74-76.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 117, measures 74-76. The top staff is for Clarinet (Cl. in Sb) and the bottom staff is for Bassoon (Fg.). The Clarinet part features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and slurs. The Bassoon part is marked 'pp' and has a long, sustained note.

Örnek 118: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 77-79.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 118, measures 77-79. The top staff is for Clarinet (Cl. in Sb) and the bottom staff is for Bassoon (Fg.). The Clarinet part has a melodic line with a circled measure number '39'. The Bassoon part has a melodic line with a 'p' dynamic marking.

Örnek 119: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 80-82.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 119, measures 80-82. The top staff is for Clarinet (Cl. in Sb) and the bottom staff is for Bassoon (Fg.). The Clarinet part has a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and slurs. The Bassoon part has a melodic line with a 'p' dynamic marking. The number '116' is written above the Clarinet staff.

Örnek 120: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 83-85.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 120, showing the Clarinet (Cl. in Si) and Rodolfo parts for measures 83-85. The Clarinet part features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and slurs. The Rodolfo part is a vocal line with lyrics: "di - bi - brui - va - de -".

Örnek 121: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 86-88.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 121, showing the Clarinet (Cl. in Si) and Fagotto (Fg.) parts for measures 86-88. The Clarinet part continues with a similar rhythmic pattern. The Fagotto part is a bass line with lyrics: "di - bi - brui - va - de -".

Örnek 122: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 89-91.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 122, showing the Clarinet (Cl. in Si) and Rodolfo parts for measures 89-91. The Clarinet part continues with a similar rhythmic pattern. The Rodolfo part is a vocal line with lyrics: "tal - che sembrò l'em - pi - re - o a - prir - si al - al - ma". The page number 117 is visible in the top right corner.

Örnek 123: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 92-94.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 123, showing the Oboe (Ob.) and Clarinet (Cl. in Si) parts for measures 92-94. The Oboe part is a melodic line. The Clarinet part continues with a similar rhythmic pattern.

Örnek 124: G.Verdi Luisa Miller Operası 2.Perde Final Bölümü 95-97.ölçüler arası Klarnet Bölümü

Örnek 125: G.Verdi Luisa Miller Operası 2. Perde Final Bölümü 98-99.ölçüler arası Klarnet Solosu

3.Perde No.12 Düet Bölümü: Eserin bu bölümünün 66.ölçüsünde klarnet ve flüt Luisa karakterine eşlik etmektedir. Luisa karakterinin bulunduğu odaya giren babası Miller karakteri masanın üzerinde Luisa tarafından Rodolfo'ya yazılmış veda mektubunu bulur ve kızı Luisa'nın intihar kararı verdiğini anlamıştır. Miller kızına yanına gelmesini söyler. Luisa tüm sevgisini ve şefkatini babasına bahşedecek ve Rodolfo'yu unutmaya çalışacaktır. ¹¹⁸Klarnet ve flüt'ün birlikte çaldığı solo teknik olarak üçlemeler, dörtlük notalar, onaltılık notalar, noktali dörtlük notalardan oluşmaktadır. 66.ölçüde üçlemenin detaş çalınacağı dörtlük notanın üzerindeki aksan, 68.ölçüdeki dörtlük notadan onaltılık notaya bağlı geçişin olduğu, 96.ölçüde üçlemelerin staccato çalınacağı görülür. Flüt ve klarnetin solosu 100.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür soloların çift enstrüman ile çalınması her zaman dikkat ister. Aynı enstrüman gibi çalmak entansyon ve ritim açısından önemlidir. Soloya

¹¹⁸ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.210.

hazırlık aşamasında uzun ses çalışmaları ve metronom eşliğinde çalışılmalı ayrıca C.Rose etüd kitabı no.5 etüdden de (Örnek 296) yararlanılabilir.

Örnek 126: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 66 - 68.ölçüler arası Klarnet Solosu

10 Andantino ♩ = 92 19

Fl. *ppp*

Cl. *in Sib* *ppp*

Örnek 127: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 72-77.ölçüler arası Klarnet Solosu

19

Fl. *pp* unirsi bene col canto

Cl. *in Sib* *pp* *delicatissimo*

Örnek 128: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 78-83.ölçüler arası Klarnet Solosu

20

Fl. I.

Cl. *in Sib* I.

Luisa

Örnek 129: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 84-89.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 129, measures 84-89. The score is for Flute (Fl.) and Clarinet in B-flat (Cl. in Bb). The Flute part starts with a first ending (I.) and features a triplet of eighth notes. The Clarinet part also has a first ending (I.) and a triplet. The Flute part has a piano (pp) dynamic marking. The Clarinet part has a piano (pp) dynamic marking.

Örnek 130: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 90-95.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 130, measures 90-95. The score is for Flute (Fl.) and Clarinet in B-flat (Cl. in Bb). Both parts feature a first ending (I.) and a triplet of eighth notes. The Flute part has a piano (pp) dynamic marking. The Clarinet part has a piano (pp) dynamic marking.

Örnek 131: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 96-100.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 131, measures 96-100. The score is for Flute (Fl.) and Clarinet in B-flat (Cl. in Bb). The Flute part features a first ending (I.) and a triplet of eighth notes. The Clarinet part has a first ending (I.) and a triplet. The Flute part has a piano (pp) dynamic marking. The Clarinet part has a piano (pp) dynamic marking.

Eserin 122.ölçünde Miller karakterinin kızı Luisa'yı teselli edişini aryasıyla dile getirir onun bu dokunaklı sözlerine klarnette katılmaktadır. Klarnetin teknik olarak solusunda üçlemeler ve onaltılık notaların olduğu gözlemlenir. Onaltılık notların ilk notası aksanlı ve artikülasyon olarak iki nota bağlı iki nota staccatolu olduğu 132.ölçüye kadar devam etmektedir. Soloya hazırlık aşamasında istenilen gamda artikülasyon çalışmaları yapılabilir.

Örnek 132: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 122-124.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 132, showing the Klarnet (Cl. in Sib) and Miller parts for measures 122-124. The Klarnet part features a melodic line with a tempo marking of 108. The Miller part includes the lyrics 'la figlia per mano, le dice) con voce soffocata' and 'Di ru - ghe il'.

Örnek 133: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 125-128.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 133, showing the Klarnet (Cl. in Sib) and Miller parts for measures 125-128. The Klarnet part features a melodic line with a tempo marking of 108. The Miller part includes the lyrics 'vol - to... mi - ra, ho sol - ca - to... il crin m'im -'.

Örnek 134: G.Verdi Luisa Miller Operası 3.Perde No.12 Düet Bölümü 129-132.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 134, showing the Flute (Fl.), Klarnet (Cl. in Sib), and Miller parts for measures 129-132. The Flute part features a melodic line with a tempo marking of 108. The Klarnet part features a melodic line with a tempo marking of 108. The Miller part includes the lyrics 'a voce spiegata'.

I Vespri Siciliani Operası

1.Perde: Eserin birinci perdesinin 169.ölçüsünde başlayan klarnet ve fagot solosu eserde geçen Fransız askerlerin halkın kin ve düşmanca bakışlarına aldırmandan eğlendikleri zamanı anlatmaktadır. Palermo kalesinin önündeki Fransız askerlerinin Kumandanı Monfort Sicilyalıların arasında işgal kuvvetlerine dost aramaktadır. Klarnetin in C (do klarnet) olması yani yazılan notaların 1 ton üzerindeki notayı okuyup çalması gerekmektedir. Klarnet ve fagot solosu üçlemelerin, onaltılık notaların staccato ile aryanın karakterini ortaya koymaktadır. 169.ölçüden başlayan solo 193.ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken C.Rose etüd kitabı no:26 etüdüyle (**Örnek 297**) solodaki pasajları kolaylıkla çalmak için hazırlanabilir.

Örnek 135: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 169.173.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 136: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 174-178.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 137: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 179-181.ölçüler arası Klarinet Solosu

Cl. 1. f

Fag. a2 f

Bethune - tel. lo. (con vivaci/te) p

Örnek 138: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 182-185.ölçüler arası Klarinet Solosu

Cl. 13 p

Fag. p

Bethune Eultri - ce su noi la folgor la folgor del ciel

Örnek 139: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 186-189.ölçüler arası Klarinet Solosu

Cl. p

Fag. p

Bethune (sorridente) Eultri - ce su noi la folgor la folgor del ciel

Örnek 140: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 190-193.ölçüler arası Klarinet Solosu

Eserin 263. Ölçüsünde Düşes Elena karakteri ile Arrigo karakterini görürüz. Arrigo Fransız düşmanıdır ve her üçü de birleşerek işgal kuvvetlerine karşı plan hazırlamaktadırlar. Plana göre tüm Sicilyalılar ayaklanıp, Fransızları öldüreceklerdir. Elena karakteri ile Arrigo karakteri birbirlerini sevmektedirler.¹¹⁹Elena'nın sevdiğini söylediği aryada klarinet ve flüt eşlik eder. Solo teknik açıdan triolelerden (üçleme) oluşmaktadır. Üçlemeler staccato ile çalınmaktadır. Bu tür sololara hazırlık aşamasında istenilen bir gamda üçleme egzersizleri ya da C.Rose etüd kitabı no. 5 etüdüyle (**Örnek 298**) hazırlanabilir. Solo 263.ölçüden 270.ölçüye kadar devam etmektedir.

Örnek 141: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 263-266.ölçüler arası Klarinet Solosu

¹¹⁹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.226.

Örnek 142: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 1.Perde Bölümü 267-270.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.
Cl.
Elena
sal-ga a te la prece ar-den-te, in te fi-da il ma-ri-nar, in te fi-dail ma-ri-

3.Perde La Primavera¹²⁰ Bölümü: Eserin bu bölümünün 20.ölçüsünde balo Sahnesinde klarnet solosu duyulmaktadır. Solonun 6/8 ritim de, notaların sekizlik, dörtlük, onaltılık, noktalı sekizlik, üçlemelerin değerlerin olduğu görülmektedir. Bazı dörtlük notaların üzerindeki tril, çarpmaların olduğu görülür.(22.ölçüde sekizlik notanın üzerindeki tril, 29.ölçüdeki sekizlik notanın üzerindeki çarpma,31.ölçüdeki üçlemeler 50.ölçüdeki altılamalar, gibi). 20.ölçüden 53.ölçüye kadar uzanan klarnet'in geniş solosu sahnelenen baleye arp ve tahta üflemelerin beraberinde ilerlemektedir. Bu tür sololara hazırlanırken C.Rose etüd kitabı no.3 etüdüyle (**Örnek 318**) hazırlanılabilir.

Örnek 143: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 20-25.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl.
Andantino 3/8

¹²⁰ La Primavera: Latince kökenli dillerde ilkbahar anlamına gelmektedir.
(<https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/italyanca-ingilizce/primavera>)

Örnek 144: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü
26-30.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 145: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3. Perde La Primavera Bölümü
31-35.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 146: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü
36-39.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 147: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü
40-43.ölçüler arası Klarnet Solosu

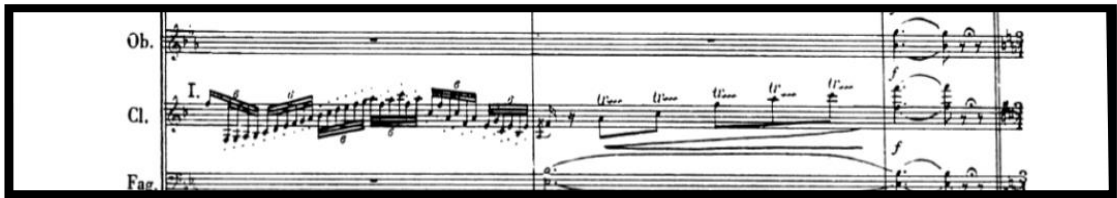
Örnek 148: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 44-47.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 149: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3. Perde La Primavera Bölümü 48-50.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 150: G.Verdi I Vespri Siciliani Operası 3.Perde La Primavera Bölümü 51-53.ölçüler arası Klarnet Solosu

La Forza Del Destino Operası

Senfoni Bölümü: Eserin senfoni bölümünün 122.ölçüsünde görülen klarnet solosu sonrasında olucaklara birer ışık olmaktadır. La klarnet ile çalınan bu solo teknik açıdan bakıldığında sekizlik ve dörtlük notaların olduğu ikilik ve sekizlik notaların üzerinde aksan işaretleri, sekizlik notaların üzerindeki çarpmalar soloda görülmektedir. Solo 122.ölçüden 142.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlık aşamasında tempo ve nota üzerindeki artikülasyon çok önemlidir. Solodaki uzun cümle bağları nefes kontrolü gerekmektedir. Soloya ısınma egzersizleri

sırasında uzun ses çalışmak etkili olacaktır. Ayrıca C.Rose etüd kitabı no.11 etüdünde (Örnek 299) sekizlik ve dördlük notalar üzerinde durularak solodaki cümle geçişlerine katkı sağlayacaktır.

Örnek 151: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 122-125.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet I (Cl. La) in G major, measures 122-125. The tempo is **Allegro brillante** and the dynamics are **p espress. cantabile**. The score shows a melodic line with a first ending bracketed 'I.' and a fermata over the final note.

Örnek 152: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 126-129.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet I (Cl. La) in G major, measures 126-129. The score shows a melodic line with a first ending bracketed 'I.' and a fermata over the final note. Below the staff, there are four triplet markings (3) over eighth notes.

Örnek 153: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 130-133.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet I (Cl. La) and Flute I (Fl.) in G major, measures 130-133. The dynamics are **p**. The score shows a melodic line for the Clarinet I with a first ending bracketed 'I.' and a fermata over the final note. Below the staff, there is a marking 'a 2' over a note.

Örnek 154: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 134-137.ölçüler arası Klarinet Solosu

Örnek 155: G.Verdi La Forza Del Destino Operası Senfoni Bölümü 138-141.ölçüler arası Klarinet Solosu

2.Perde No.3 Bölümü: Eserin bu bölümünde İtalyan köyünde meyhanede bir grup genç yiyip, içmekte ve şarkı söylemektedir. Don Carlo karakteri ise kız kardeşini yakalamak için içlerinde aramaktadır. Meyhanenin içinde onu arayan kardeşinden kaçan Leneora ise erkek kıyafetleri içerisinde kardeşinin hareketlerini gözlemlemektedir. ¹²¹Leonora'nın ariasında 26.ölçüde klarinet solosu eşlik etmektedir. Solo teknik olarak 12/8 vuruşlu her bir vuruşa altılama düşen artikülasyon olarak staccatolu bir solodur. 26.ölçüden 30.ölçüye kadar devam etmektedir. Soloya hazırlık aşamasında gamda staccato egzersizleri ya da C.Rose etüd kitabı no.30 etüdden (**Örnek 300**) yararlanılabilir.

¹²¹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.236.

Örnek 156: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 26-27.ölçüler arası Klarnet Solosu

Ob.
Cl. I.
La

p *pp*

pp stacc. *espress.*

Örnek 157: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 128-129.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. I.

155

Örnek 158: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 130-131.ölçüler arası Klarnet Solosu

Ob.
Cl. I.
La

p *pp*

pp stacc. *espress.*

Örnek 159: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 2.Perde No.3 Bölümü 132-133.ölçüler arası Klarnet Solosu

Ob.
Cl. I.
La

p *pp*

pp stacc. *espress.*

3.Perde: Eserin üçüncü perdesinde geçen hikaye gece yarısı İtalya Valletri yakınlarında savaş meydanında geçmektedir. Don Alvora karakteri sevgilisi Leonora'yı öldü zannederek asker olmuştur.¹²² Eserin 60.ölçüsünde karanlık ve sessizliği anımsatan bir soloyla giriş yapan klarnet, Don Alvoranın duygularına tercüman olacaktır. Solo teknik olarak bakıldığında noktalı dörtlük notaların, sekizlik notaların üçlemlerin ve altımlarının, dörtlük notaların üzerindeki çarpmalar, onaltılık pasajlar, 105.ölçüdeki 19 sesin dörtlük notaya varması solonun adeta bir konçerto kadansı kadar olduğunu bizlere göstermektedir. Solodaki cümleler birbirine artikülasyon olarak bağ ile bağlanmaktadır. 60.ölçüden 83.ölçüye kadar solo aryaya eşlik etmektedir. Bu gibi sololara hazırlık aşamasında G.Cavallini etüd kitabı no.9 etüdüyle (**Örnek 276**) hazırlanılabilir.

Örnek 160: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 60-69.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Klarnet (Cl. S#b) solo. The score is in 4/4 time, marked 'Andante mosso' with a tempo of 56 beats per minute. It features a Klarnet (Cl. S#b) part, a vocal line with lyrics, and a string section (Vni II, Vie). The Klarnet part starts with a first ending bracket. The vocal line includes the lyrics: 'At-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti. -do. At-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti, at-ten-ti.' The string section is marked 'p' (piano).

¹²² Faruk Yener, *a.g.e.*, s.236.

Örnek 161: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 70-77.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 162: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 78-83.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eserin Don Alvora karakteri yalnız başına oturmuş, karargahta kötü ve şansız talihine lanet etmektedir. Alvora'nın seslendirdiği aryaya klarnet solosu 172.ölçüde eşlik etmektedir. Soloya teknik olarak bakıldığında onaltılık pasajların, sekizlik ve dörtlük notaların olduğu görülmektedir. Onaltılık pasajlar artikülasyon olarak birbirine bağlıdır. Solo 192.ölçüye kadar devam etmektedir.

Örnek 163: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3.Perde Bölümü 172-183.ölçüler arası Klarnet Solosu

295

Cantabile

Cl. Si b

I.

Vni I.

DIVISE

Vle

UNITI *p*

Vo.

Cb.

p

Cl. Si b

I.

dolce

B

pp

sempre cresc.

Örnek 164: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 184-188.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b

I.

dolce

Fl.

I.

dolce

dolce

Örnek 165: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 189-191.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl. Si b

I.

p

poco allarg.

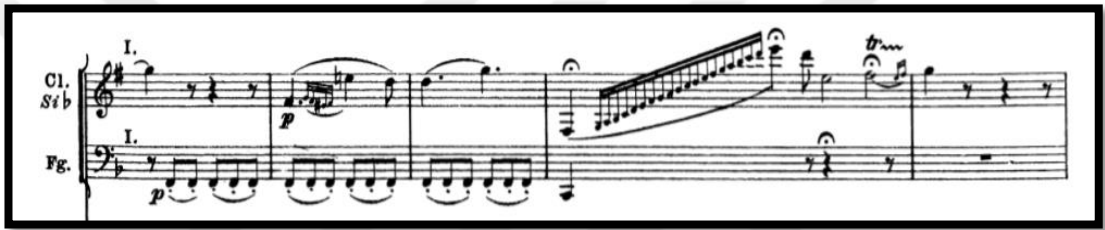
poco allarg.

Fl.

Örnek 166: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 192-194.ölçüler arası Klarinet Solosu

Örnek 167: G.Verdi La Forza Del Destino Operası 3. Perde Bölümü 195-199.ölçüler arası Klarinet Solosu

La Traviata Operası

1.Perde Final: Eserin 1. perdesinin final bölümünde Violetta karakteri partide tanıştığı Alfredo karakterine aşık olmuştur. Duygularını herkes gittikten sonra aya ile (Folle, Folie) açıklamaktadır. Violetta bir koltuğa uzanıp rüya görmeye başlar. Rüyasında çocukluğundan beri saf sevgi, temiz bir aşk istemektedir. Ancak bunların sadece rüya olabileceğini düşünür. ¹²³51.ölçüsünde violettanın ariasına klarinet eşlik etmektedir. Solo teknik olarak Triole yani üçlemelerden oluşmaktadır. Üçlemelerin artikülasyonu staccato ile çalınmakta, 69.ölçüye kadar devam etmektedir. Aryanın devamında aynı tema tekrar görülmektedir. Solo 95.ölçüden 103.ölçüye kadar tekrar görülür. Bu gibi sololara G.Cavallini etüd kitabı no.2 etüdünden (**Örnek 284**) teknik açıdan yararlanılabilir.

¹²³ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.223.

Örnek 168: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 51-55.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 169: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 56-60.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 170: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 57-61.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 171: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 62-65.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 172: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 95-98.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 173: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 99-103.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eserin 137.ölçünde Violetta karakteri gördüğü rüyadan sonra Alfredo'nun sesini çok uzaktan duymaktadır. Violetta aşık olmuştur. Başka bir aryayla (Sempre Libera) duygularını anlatırken bir taraftan Alfredo'yu unutması gerektiğini kendine inandırmaktadır.¹²⁴ Aryayı seslendirdiği zaman 137.ölçüde klarnet solosu gözükür. 119.ölçüdeki dörtlük notaların yanındaki çarpmalar ve üzerindeki triller, 121.ölçüdeki noktalı dörtlük notanın üzerindeki aksan, 138. Ölçüdeki onaltılık notalar bulunmaktadır. Solo teknik olarak solistle beraber 152.ölçüye kadar sürmektedir. 153.ölçüde Arkadan Alfredo solosu gelmektedir. 187.ölçüde Violetta karakterinin aynı aryayı takrarladığı görülür. 187.ölçüde klarnet aryaya aynı temayla 206.ölçüye kadar eşlik etmektedir. Bu tür sololar solistin seslendirme biçimiyle çok önemli rol oynar. Çalınan temanın söylenme tarzıyla tam şekilde oturması gerekmektedir. Çalan müzisyen orkestra şefine baktığı kadar seslendiren solistide dinlemesi gerekir. Sololara hazırlanırken teknik olarak büyük formdaki etüdlerle

¹²⁴ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.223.

çalışılabilir. C.Rose etüd kitabı no.18 etüdü (**Örnek 303**) solodaki pasajlara faydalı olacaktır.

Örnek 174: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 137 - 140.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 175: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 141-146.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 176: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 147-150.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 177: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 187-190.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 177, showing Clarinet I (Clar. I. in Si b) and Bassoon (Fag.) parts for measures 187-190. The Clarinet part features a solo section marked "I. Solo".

Örnek 178: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 191-196.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 178, showing Clarinet I (Clar. I. in Si b) and Bassoon (Fag.) parts for measures 191-196. The Clarinet part features a solo section.

Örnek 179: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 197-201.ölçüler arası Klarnet Solosu

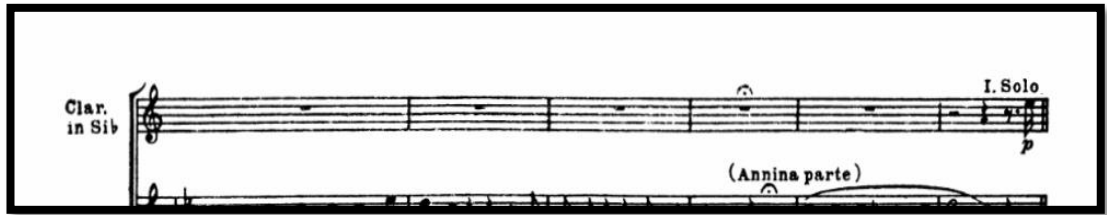
Musical score for Example 179, showing Clarinet I (Clar. I. in Si b) and Bassoon (Fag.) parts for measures 197-201. The Clarinet part features a solo section with dynamic markings "p".

Örnek 180: G.Verdi La Traviata Operası 1.Perde Final Bölümü 202-206.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 180, showing Clarinet I (Clar. I. in Si b) and Bassoon (Fag.) parts for measures 202-206. The Clarinet part features a solo section.

2.Perde No.6 Bölümü: Eserin bu bölümünde Alfredo karakterinin babası Germont Violetta ile konuşmaya gelir. Konuşma sırasında Violetta'dan oğlu bırakmasını ona göre bir eş olmadığını dile getirir. Violetta konuşma sırasında hiçbir şeyi kabul etmek istemez onu çok sevdiğini söylemektedir. Ancak Violetta Alfredo'nun babası gittikten sonra uzunca düşünüp yakın arkadaşı Floraya yanına geleceğini bildiren bir mektup ve Alfredo'ya veda mektubu yazmaktadır.¹²⁵ Eserin 14.ölçüsünde Violetta'nın mektup yazdığı sahnede görülen klarnet solosu adeta Violetta karakterinin düşüncelerini yansıtır. Çaresiz, gönülsüzce yazılan sözcükler solodaki motifler ile uyumludur. Solo teknik olarak dörtlük notalar, onaltılık notalar, ikilik nota ile oluşmaktadır. Artikülasyon olarak dörtlük notalar ile onaltılık notalar geçiş bağ ile sağlanmaktadır. Dörtlük notaların üzerinde aksan bulunmakta cümleye anlam kazandırmaktadır.14.ölçüde başlayan solo 22.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür duygu katan sololara hazırlık aşamasında uzun ses egzersizleri, kromatik sesler üzerinde aksan çalışmaları C.Rose etüd kitabı no.1 etüdüyle (**Örnek 304**) ile onaltılık çalışmaları yapılabilir.

Örnek 181: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 14.ölçüdeki Klarnet Solosu

¹²⁵ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.224.

Örnek 182: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 15-18.ölçüler arası Klarnet Solosu

Clar. I.
in Sib

a tempo

pp

188

v.

Örnek 183: G.Verdi La Traviata Operası 2.Perde No.6 Bölümü 19-22.ölçüler arası Klarnet Solosu

Clar. I.
in Sib

Allegro (♩:120) in Do

(scrive, poi suggella)

(nascondendo la lettera)

Aida Operası

1. Perde: Eserin birinci perdesinin 87.ölçünde Genç kumandan Rademes karakteri, Habeş kralının kızı sarayda esir altında olan Aida karakteri için olan büyük aşkını, duygularını sevgilisine bir ariya ile (Celesta Aida, Forma divina) dile getirir.¹²⁶ 87.ölçüde ariyasına eşlik eden klarnet ve fagot Rademes'in Aida'ya olan aşkını tercüman olmaktadır. Solo teknik açıdan 6/8 vuruşa sahiptir. Dörtlük notalar bulunmakta artikülasyon olarak geçişler bağ ile sağlanmaktadır. Her bir motif solistin sözcüklerine denk gelmektedir. Önemli olan şefin sayma stilinden sonra solistin sözcüklerdeki yavaşmaları ve duraklamasıdır. Bu gibi sololara A. Stark etüd kitabı no.19 etüdden (**Örnek 305**) faydalanabilir. Solo 87.ölçüden 101.ölçüye kadar devam etmektedir.

¹²⁶ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.244.

Örnek 184: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 87.ölçüdeki Klarnet Solosu

Clar. in Sib

cres. ff

1.º Solo *espressivo* pp

Örnek 185: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 88-91.ölçüler arası Klarnet Solosu

1.º pp

pp

Örnek 186: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 92-95.ölçüler arası Klarnet Solosu

1.º pp

pp

dim.

Örnek 187: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 96-99.ölçüler arası Klarnet Solosu

Clar. 1.º in Sib

p

Örnek 188: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 100-101.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Eserin 190.ölçüde başlayan klarnet solosu firavunun kızı Amneris karakterinin kumandan Rademes'e olan sevgisini anlatmaktadır. Ancak genç kumandan Rademes'in kalbi sadece Aida'yı sevmektedir. Amneris kumandandan duygularına karşılık alamamaktadır. Soloya teknik olarak bakıldığında dörtlük notaların, üçlemenin noktalı sekizlik notanın, onaltılık notalar ile oluşmaktadır. Solodaki motifler birbirine artikülasyon olarak geçişler bağ ile sağlanmıştır. 190.ölçüden 198.ölçüye kadar sürmektedir. Soloya hazırlık sırasında A.Stark etüd kitabı no.10 (Örnek 306) etüdden faydalanılabilir.

Örnek 189: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 190-195.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Örnek 190: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Bölümü 196-198.ölçüler arası Klarnet Solosu

1.Perde Romans¹²⁷ Bölümü: Eserin romans bölümünün 48.ölçünde Rademes, başrahip tarafından Mısır ordusunun yeni kumandanı ilan edilmiştir. Tek başına kalan Aida herkes gittikten sonra Rademes ‘in arkasından “Zaferi kazanarak dön” diye haykırır. Ve ariasına başlar. Solo teknik dörtlük notaların, üçleme, noktalı sekizlik notalardan oluşmaktadır. Solo 48.ölçüden 56.ölçüye kadar devam etmektedir. Soloya hazırlık aşamasında C.Rose etüd kitabı no.1 etüdünden (Örnek 307) faydalanabilir.

Örnek 191: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Romans Bölümü 48-52.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹²⁷ Romans : Duygulu, her parçası nakaratla bağlanan ortaçağ şarkısı.
(<http://besteci.kim/muzik-egitimi-ogrenimi-ders-okul-kurs/onemli-muzik-terimleri-nedir-sozluk-bilgileri-anlamlari/>)

Örnek 192: G.Verdi Aida Operası 1.Perde Romans Bölümü 53-56.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde: Eserin ikinci perdesinde Amneris karakteri kendi odasında eğlenmektedir. Esir tutulan kızlar, aşk şarkıları söylemekte, bazıları ise dans etmektedir. ¹²⁸Koronun söylediği aryaya 105.ölçüde klarnet ve obua eşlik etmektedir. Solo teknik açıdan sekizlik ve noktalı dörtlük notalardan oluşmaktadır. Solodaki cümleler birbirine bağ ile geçmektedir. Solo 113.ölçüye kadar devam etmektedir. Soloya hazırlanırken C.Rose etüd kitabı no.11 etüdüyle (**Örnek 308**) solodaki benzer pasajları rahat bir şekilde yorumlanmak için yararlanılabilmektedir.

Örnek 193: G.Verdi Aida Operası 2. Perde Bölümü 105-107.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹²⁸ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.245.

Örnek 194: G.Verdi Aida Operası 2.Perde Bölümü 108-111.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Örnek 195: G.Verdi Aida Operası 2. Perde Bölümü 112-113.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Falstaff Operası

1.Perde No.2 Bölümü: Eserin birinci perdesinin ikinci bölümünde iki aşığı canlandıran Nanetta ve Fenton karakteri ağaçların altında başbaşa kalacakları bir zaman ele geçirmiş, birlikte aşk düetinde buluşmuşlardır (Labbra di foco).¹²⁹Bu aşk düetinin 357.ölçüsünde klarnetin de eşlik ettiği görülür. Solodaki her birer motif solistlerin kelimeleriyle örtüşmektedir. Solo teknik olarak dörtlük ve ikilik notalardan oluşmaktadır. Her bir cümle legato ile birbirine geçiş yapmaktadır. Cümlelerin altında nüans olarak kreşendo ve diminuendo bulunmaktadır. Klarnet solosuna katılan flüt obua ile 380.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken A.Stark etüd kitabı no.21 etüdünden (**Örnek 309**) faydalanılabilir.

¹²⁹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.255.

Örnek 196: G.Verdi Falstaff Operası 1.Perde No.2 Bölüm 357-380.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is written on five staves. The first staff is marked 'Clar.' and 'p'. The second staff is marked 'pp dolce con espress.'. The third staff is marked 'dolce espress.'. The fourth staff is marked '35' and '5'. The fifth staff is marked '5', '8', 'Tempo 2', and '1'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

2.Perde No.2 Bölüm: Eserin ikinci perdesinin ikinci sahnesinde genç kadınlar ihtiyar adam Falstaff'ı, Ford karakterinin evinde beklemektedirler. Nenetta, Quickly, Meg dışarı çıkarlar. Falstaff elinde enstrümanı olan lavtayla Alice karakterine seranad yapar. Quickly karakteri içeri girerek Mr. Ford'un geldiğini çılgınlıkla bağırarak söyler. Genç kadınlar Falstaff'ı hemen kirli sepetine sıkıştırarak saklarlar. Bu kargaşanın arasında Nanetta ve Fenton oradan kaçıp perdenin arkasında başbaşa vakit geçirirler (Vien qua. Che chiasso).¹³⁰ Aralarında başlayan düete klarnet 591.ölçüde eşlik etmektedir. Birbirlerine karşı soru cevap şeklinde yürüyen düet, klarnetinde karşılık verircesine olması birbirlerini tamamlamaktadır. Solo teknik olarak sekizlik notaların legato çalınması, 3.vuruşlardaki aksanlar ile oluşmaktadır. Böyle sololara hazırlanırken gam egzersizlerinde aralık çalışmalarını sayesinde pratik hale getirilebilir. Solo için A.Stark etüd kitabı no.3 etüdünden (Örnek 310) hazırlanılabilir.

¹³⁰ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.256.

Örnek 197: G.Verdi Falstaff Operası 2.Perde No.2 Bölüm 591-618.ölçüler arası Klarnet Solosu

Otello Operası

1. Perde: Eserin birinci perdesinde yaşanan hikaye, fırtınalı korkunç bir günde halk, adaya yaklaşan geminin yolcularını beklemesiyle başlar. Gemi hırçın dalgalara rağmen limana varmayı başarır. Çok sesli koronun “Kurtuldular” (Esultate) demesiyle arya başlamış olur.¹³¹338.ölçünde koronun aryasına eşlik eden klarnet, solosunda onaltılık pasajlarıyla dikkat çeker. Diğer tahta nefesli enstrümanlarda da görülen tema artikülasyon olarak legato biçiminde çalınır. Solo 342.ölçüye kadar devam etmektedir. 347.ölçüdeki onaltılıklarla başlayan klarnet solo koronun aryasında arka fonda eşlik eder. Solo teknik olarak onaltılık notaları bağlı sekizlik notaları staccato ile çalınmaktadır. Solo 362.ölçüye kadar sürer. 364.ölçüden klarnet, flüt, obua solosu koro eşliğinde tıpkı bir deniz dalgasını andırır ve 367.ölçüye kadar sürer. Bu tür soloların teknik açıdan pasajları daha rahat yorumlamak için C.Rose etüd kitabı no.14 etüdünden (**Örnek 311**) onaltılık pasajlar için yararlanılabılır.

¹³¹ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.249.

Örnek 198: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 338-339.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Example 198, showing a Clarinet Solo in La. The score includes parts for Oboe (Ob.) and Clarinet in La. (Clar. in La.). The Clarinet part is marked 'Solo' and 'p dolcissimo'.

Örnek 199: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 340-342.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Example 199, showing a Clarinet Solo in La. The score includes parts for Oboe (Ob.) and Clarinet in La. (Clar. in La.). The Clarinet part is marked 'pp'.

Örnek 200: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölüm 347-349.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Example 200, showing a Clarinet Solo in La. The score includes parts for Clarinet in La. (Clar. in La.) and Bassoon (Fag.).

Örnek 201: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 350-352.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Clar. in La
Fag.

Örnek 202: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 353-355.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Clar. in La
Fag.

Örnek 203: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 356-358.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Clar. in La
Fag.

Örnek 204: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 359-361.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet in La (Clar. in La) and Bassoon (Fag.). The score is in 2/4 time and features a melodic line for the clarinet with a triplet of eighth notes in the final measure. The bassoon part provides a harmonic accompaniment with sustained notes and some rhythmic patterns.

Örnek 205: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 362-364.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet in La (Clar. in La) and Bassoon (Fag.). The score is in 2/4 time and features a melodic line for the clarinet marked "Solo I" and "pp". The bassoon part is mostly silent. The clarinet part includes a "poco cresc." marking and a triplet of eighth notes in the final measure.

Örnek 206: G.Verdi Otello Operası 1.Perde Bölümü 365-367.ölçüler arası
Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet in La (Clar. in La) and Bassoon (Fag.). The score is in 2/4 time and features a melodic line for the clarinet. The bassoon part is mostly silent, with a "pp" marking and a "I. II." marking in the final measure.

Macbeth Operası

1. Perde Prelüd¹³² Bölümü: Eserin 1 perdesinin prelüd bölümünün 39.ölçüsünde görülen klarnet solosu eserdeki kader cadıları karakterlerinin üç grup şeklinde sahneye geldikleri zaman duyulmaktadır.¹³³ Solo onaltılık notalardan oluşmaktadır. Ve 42.ölçüye kadar devam etmektedir. Solonun artikülasyon olarak staccato çalınması gerekmektedir. Böyle sololara gamlar üzerinde staccato alıştırmaları veya A.Stark etüd kitabı no.29 etüdünden (**Örnek 312**) yararlanılabilir.

Örnek 207: G.Verdi Macbeth Operası 1. Perde Prelüd Bölümü 39-40.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 208: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde Prelüd Bölümü 41-42.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹³² Prelüd: Esas parçanın başına eklenen beste.

(<http://besteci.kim/muzik-egitimi-ogrenimi-ders-okul-kurs/onemli-muzik-terimleri-nedir-sozluk-bilgileri-anlamlari/>)

¹³³ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.196.

No.6 Düet Bölümü: Eserin bu bölümünde, Macbeth karakteri içeri gelir. Lady Macbeth masanın üzerine bir hançer bırakmıştır. Kral Duncan'ın onları ziyarete geleceğini bilmektedir. Lady Macbeth tacın ve tahtın ancak kan dökerek olacağını sezmektedir. Macbeth hançere bakarak bir arya seslendirir.¹³⁴ Aryanın 23.ölçüsünde klarnet ve fagot Macbeth'in ariasına eşlik etmektedir. Solo teknik olarak dörtlük ve onaltılık notaları içermektedir. Dörtlük notadan onaltılık notalara legato ile geçmektedir. Solo 27.ölçüye kadar devam eder. Böyle sololara hazırlanırken C.Rose etüd kitabı no.1 etüdden (**Örnek 313**) yararlanılabilir.

Örnek 209: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde No.6 Düet Bölümü 23-25.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 210: G.Verdi Macbeth Operası 1.Perde No.6 Düet Bölümü 26-27.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde No.10 Düet Bölümü: Eserin bu bölümünde Banquo karakteri ve oğlu Fleance gözükmektedirler. Banquo kendine bir söz vermiştir. Öldürülen kralın katillerini bulacaktır. Oğluna da bu görevi en kısa zamanda yerine getirmeleri gerektiğini anlatır. Bölümün 22.ölçüsünde klarnet ve obua solosu Banquo'nun düşüncelerini yansıtır. Solo teknik açıdan dörtlük, noktalı sekizlik, onaltılık,

¹³⁴ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.198.

üçlemeler ile oluşmaktadır. Solo artikülasyon olarak legato biçiminde çalınır ve 33.ölçüye kadar devam eder. Böyle sololara hazırlanırken A.Stark etüd kitabı no.10 etüdden (**Örnek 314**) yararlanılabılır.

Örnek 211: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde No.10 Düet Bölümü 22-27.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 212: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde No.10 Düet Bölümü 28-33.ölçüler arası Klarnet Solosu

2.Perde Final Bölümü: Eserin final bölümünde Macbeth ve Lady Macbeth karakteri yeni kral ve kraliçe olmuşlardır. Bunun şerefine sarayda görkemli bir tören düzenlerler. Lady Macbeth ve Macbeth gelen konuklarını selamlayarak masalarına otururlar. Bölümün 5.ölçüsünden başlayan klarnet ve obua solo teknik olarak onaltılık, sekizlik, dörtlük notalarla oluşmaktadır. 7.ölçüde başlayan 24.ölçüye kadar artikülasyon olarak staccato devam eder. 54.ölçüdeki solo ise bir staccato bir legato biçiminde çalınır ve 67.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara hazırlanırken G.Cavallini etüd kitabı no.22 etüdünden (**Örnek 315**) faydalanılabılır.

Örnek 213: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 5.ölçü Klarinet Solosu

Musical score for Example 213, showing Oboe and Clarinet in D major parts for measures 1-5. The Clarinet part features a solo starting in measure 5.

Örnek 214: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 6-11.ölçüler arası Klarinet Solosu

Musical score for Example 214, showing Clarinet in D major and Bassoon parts for measures 6-11. The Clarinet part features a solo with dynamic markings *f* and *p*.

Örnek 215: G.Verdi Macbeth Operası 2. Perde Final Bölümü 12-16.ölçüler arası Klarinet Solosu

Musical score for Example 215, showing Clarinet in D major and Bassoon parts for measures 12-16. The Clarinet part features a solo with the marking *leggero*.

Örnek 216: G.Verdi Macbeth Operası 2. Perde Final Bölümü 17-21.ölçüler arası Klarinet Solosu

Musical score for Example 216, showing Clarinet in D major and Bassoon parts for measures 17-21. The Clarinet part features a solo with dynamic markings *f* and *p*.

Örnek 217: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 22-26.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 217, showing Clarinet in D, Bassoon, and Cor in F parts. The score is in 2/4 time and features a Clarinet solo in D. The Clarinet part starts with a piano (p) dynamic and includes markings for *leggero* and *ff*. The Bassoon and Cor in F parts provide accompaniment.

Örnek 218: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 54-56.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 218, showing Clarinet in D, Bassoon, and Cor in F parts. The score is in 2/4 time and features a Clarinet solo in D. The Clarinet part starts with a piano (p) dynamic and includes markings for *1. solo* and *trac.*. The Bassoon and Cor in F parts provide accompaniment.

Örnek 219: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 57-61.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 219, showing Clarinet in D, Bassoon, and Cor in F parts. The score is in 2/4 time and features a Clarinet solo in D. The Clarinet part starts with a forte (f) dynamic and includes markings for *1. solo*. The Bassoon and Cor in F parts provide accompaniment.

Örnek 220: G.Verdi Macbeth Operası 2.Perde Final Bölümü 62-67.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 220, showing Oboe and Clarinet in D parts. The score is in 2/4 time and features a Clarinet solo in D. The Clarinet part starts with a forte (f) dynamic and includes markings for *1. solo*. The Oboe part provides accompaniment.

4.Perde No.18 Bölüm: Eserin bu bölümünün 17.ölçüsünde klarnet solosu Malcolm karakterinin seslendirdiği aryaya eşlik etmektedir. Malcolm ölen kralın oğludur. Macbeth'in tüm kötülüklerinden ve cinayetlerinden kaçan bir orduyla birlikte sahnede görülür. Malcolm bu aryayla birlikte ordunun intikam alıp vatanlarını kurtarmak için harekete geçmelerini kendilerini gizliyerek Birnam ormanında kılıçlarıyla hazır bir şekilde olmalarını ister.¹³⁵ Solo teknik olarak bakıldığında dörtlük, sekizlik notaların, onaltılık nota değerlerinden oluşmaktadır. 17.ölçüden 21 ölçüye kadar cümleler arası legato biçiminde çalınır. 33.ölçüden 45.ölçüye kadarda onaltılık notalar staccato ile çalınmalıdır. Bu tür sololara hazırlanırken istenilen bir gamda legato ve staccato egzersizleriyle ya da G.Cavallini etüd kitabı no.14 etüdünden (**Örnek 316**) faydalanılabılır.

Örnek 221: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 17-21.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 222: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 22-27.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹³⁵ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.200.

Örnek 223: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 33.Ölçü Klarnet Solosu

Musical score for Example 223, showing Clarinet in Si b and Bassoon parts for measures 33-35. The Clarinet part features a melodic line with a first ending bracket and a *pp* dynamic marking. The Bassoon part provides a harmonic accompaniment with a *pp* dynamic marking.

Örnek 224: G.Verdi Macbeth Operası 4. Perde No.18 Bölüm 34-39.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 224, showing Clarinet in Si b and Bassoon parts for measures 34-39. The Clarinet part features a rapid sixteenth-note passage with a *simili* marking. The Bassoon part provides a harmonic accompaniment with a *pp* dynamic marking.

Örnek 225: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 40-44.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Example 225, showing Clarinet in Si b and Bassoon parts for measures 40-44. The Clarinet part features a rapid sixteenth-note passage with a *simili* marking. The Bassoon part provides a harmonic accompaniment with a *pp* dynamic marking.

Örnek 226: G.Verdi Macbeth Operası 4.Perde No.18 Bölüm 45.ölçü Klarnet Solosu

Musical score for Example 226, showing Clarinet in Si b and Bassoon parts for measure 45. The Clarinet part features a melodic line with a first ending bracket and a *pp* dynamic marking. The Bassoon part provides a harmonic accompaniment with a *pp* dynamic marking.

3.7.6. Pietro Mascagni

Cavalleria Rusticana Operası

1.Perde Prelüd No.1 Bölüm: Eserin giriş bölümünde kemanların kromatik pasajları sessiz olan atmosferde huzursuzluk duygusu yaratmaktadır. Arka fonda arp eşliğinde bir şarkı çalmaktadır. Turiddu karakteri Alfio karakterinin karısı Lolaya okuduğu aryadan sonra orkestranın sakin melodili yapısı ilk baştaki temayı anımsatır. Santuzza karakteri nişanlısı Turiddu'ya “Beni terkedemezsin” diye arkasından sitemli bir şekilde bağırır.¹³⁶140.ölçüsünde görülen klarnet ve korno solo teknik olarak dörtlük, sekizlik ve noktalı sekizlik notalardan oluşmaktadır. Solodaki cümle geçişleri legato biçiminde çalınmaktadır. Solo 153.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara hazırlanırken özellikle başka bir enstrümanla aynı tema yorumlanmaktaysa entansiyon ve denge uyumu gerektirir. İster solist eşliğinde isterse solistin ariasına hazırlık aşamasında olsun yorumlanan solo daima bir sonraki aşamayı hedefletir. Solodaki açık cümleleri daha iyi yorumlamak ve icra etmek için C.Rose etüd kitabı no.7 etüdünden (**Örnek 317**) yararlanılabılır.

Örnek 227: R.Mascagni Cavalleria Rusticana Operası 1. Perde Prelüd Bölümü 140-147.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹³⁶ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.412.

Örnek 228: R.Mascagni Cavalleria Rusticana Operası 1.Perde Prelüd Bölümü
148-153.ölçüler arası Klarnet Solosu

3.7.7. Amilcare Ponchielli

La Gioconda Operası

2.Perde No.3 Bölüm: Eserin ikinci perdesinin 3.kısımında Enzo karakteri Venedik körfezinde ıssız bir adadır. Tayfalarına gece hareket edeceklerini bildirir ve en güzel ariasını (Cileo e mar) “Gök ve deniz sevgilimi bana hanginiz göndereceksiniz” seslendirmeye başlar.¹³⁷Eserin 93.ölçüsünde Enzo karakterinin duygularına eşlik eden klarnet solosunda aralıklı pasajlarıyla dikkat çeker. Teknik açıdan bakıldığında onaltılık, üçleme, noktalı ikilik notalardan oluşur. Solo artikülasyon olarak legato biçiminde yorumlanır. Onaltılık pasajlardaki aralıklı atlamalar solonun temposuna göre zorluk gösterebilir. Solo 93.ölçüden başlayıp 109.ölçüye kadar devam eder. Sololara hazırlanırken istenilen gamlarda aralık çalışmaları ya da P. Jean Jean etüd kitabı no.38 etüdünden (**Örnek 325**) yararlanılabilir.

¹³⁷ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.295.

Örnek 229: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 93-94.ölçüler arası Klarnet Solosu

Fl.
Cl.
in Si b

breve pausa

p legato

233

Örnek 230: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 95-98.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl.
in Si b

breve pausa

pp

pp

234

Örnek 231: A.Ponchielli La Gioconda Operası 2.Perde No.3 Bölüm 99-103.ölçüler arası Klarnet Solosu

Cl.
in Si b

Fag.

Corni
in E b

I.

p

3.Perde No.5 Bölüm: Eserin üçüncü perdesinde Alvisse karakteri harikulade villasında tek başınadır. Karısı Laura yanına gelir ve tartışmaya başlarlar. Alvisse karısının başka birini sevdiğini bilir ve cezasını ölümle sonuçlandırmak ister. Tabutunu bile hazırlatmıştır. Elini tutarak ona tabutunu işaret eder. Ona bir kadeh verir, içmesini söyler ve çıkar. Gioconda elinde başka bir kadehle içeri girer. Lauraya korkmaması gerektiğini ona getirdiği kadehin içindeki ilaç onu ölmüş gibi göstereceğini söyler.¹³⁸ Gioconda karakterinin ariasının 116.ölçünde bu güzel temaya klarnet eşlik eder. Solo üç “ppp” ile sessizlik içerisinde başlar. Teknik açıdan yorumlandığında ikilik, dördlük, noktalı sekizlik, üçleme, sekizlik notalardan oluşur. Solo artikülasyon olarak legato biçiminde çalınır. Teknik pasajlara sahip olunmayan solo yorum açısından solistte göre şekillenir. 116.ölçüden başlayan solo 130.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara hazırlık için P.Jean Jean etüd kitabı no.3 etüdünden (Örnek 326) hazırlanılabilir.

Örnek 232: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 116-118.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹³⁸ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.296.

Örnek 233: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 119-122.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Flute (Fl.) and Clarinet in B-flat (Cl. in Si b). The score shows two staves. The Flute staff has a treble clef and a key signature of one flat. The Clarinet staff has a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 2/4 time. The Flute part starts with a whole note chord (A2, B, C, D, E, F) and then plays a melodic line. The Clarinet part plays a rhythmic accompaniment. The score ends with the instruction "string. e cres.".

Örnek 234: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 123-126.ölçüler arası Klarnet Solosu

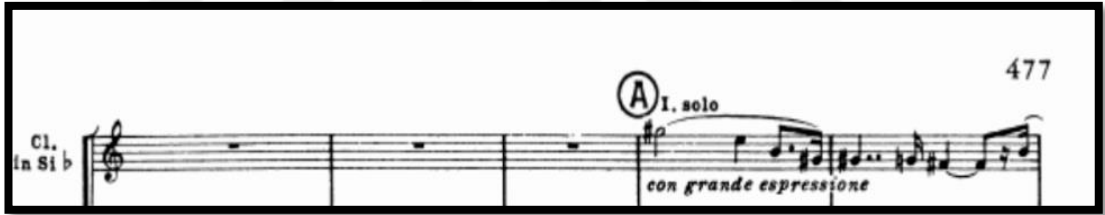
Musical score for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), and Clarinet in B-flat (Cl. in Si b). The score shows three staves. The Flute staff has a treble clef and a key signature of one flat. The Oboe staff has a treble clef and a key signature of one flat. The Clarinet staff has a treble clef and a key signature of one flat. The music is in 2/4 time. The Flute part starts with a whole note chord (A2, B, C, D, E, F) and then plays a melodic line. The Oboe part plays a rhythmic accompaniment. The Clarinet part plays a rhythmic accompaniment. The score starts with the number "360" and the instruction "con molt'anima".

Örnek 235: A.Ponchielli La Gioconda Operası 3.Perde No.5 Bölüm 127-130.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Clarinet in B-flat (Cl. in Si b), Bassoon (Fag.), and Horn in F (Corn). The score shows three staves. The Clarinet staff has a treble clef and a key signature of one flat. The Bassoon staff has a bass clef and a key signature of one flat. The Horn staff has a bass clef and a key signature of one flat. The music is in 2/4 time. The Clarinet part plays a melodic line. The Bassoon part plays a rhythmic accompaniment. The Horn part plays a rhythmic accompaniment.

4.Perde: Eserin dördüncü perdesinde Gioconda, Giudecca adasında yıkılmış, terk edilmiş bir sarayın salonunda yalnızdır. Salonda tek başına gezinir. Masada ise hançer ve zehir durmaktadır. Masaya doğru ilerleyip onlarla ilgilenir. Eserin 18.ölçünde karanlık, puslu kadife tonuyla klarnet solosu girer. Solo teknik açıdan bakıldığında ikilik, dörtlük, onaltılık, noktali sekizlik, üçleme, otuzikilik notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak legato biçiminde yorumlanmaktadır. 18.ölçüde başlayan klarnet solosu 29.ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken uzun sololarda notalar arası geçişler önemli olduğundan entansiyon çalışmaları ve P. Jean Jean etüd kitabı no.35 etüdünden (**Örnek 327**) faydalanılabilir.

Örnek 236: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 18-19.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 237: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 20-22.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 238: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 23-26. ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 239: A.Ponchielli La Gioconda Operası 4.Perde Bölüm 27-30. ölçüler arası Klarnet Solosu

3.7.8 Giacomo Puccini

Manon Lescaut Operası

2.Perde: Eserin ikinci perdesinde Manon karakteri eski sevgilisi Des Greux ile birlikteyken maddi sıkıntılar çeker. Genç kız daha fazla kötü bir hayat sürmek istemediği için Geronte (yaşlı zengin) karakterinin yanına gelir. Yaşlı zengininin şahane evinde harika bir yaşam sürmeye başlar. İçeri erkek kardeşi olan Lescaut girer. İki Kardeş Gereux ve Geronte hakkında konuşmaya başlarlar. Manon veda bile etmediği eski sevgilisi Greux'a karşı özlem beslemektedir. Bunu güzel bir aya (In quelle trine morbide) seslendirerek duygularını duyurur. ¹³⁹39. ölçüde Manon ayaşına eşlik eden klarnet 45.ölçüye kadar devam etmektedir. Solo teknik açıdan La

¹³⁹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.360.

klarnet ile çalınıp, onalatlılık ve dörtlük notalardan oluşmaktadır. 39. ve 41. ölçüdeki notaların legato biçiminde diğer ölçüdeki notalarında staccato olduğu görülmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken dikkat edilmesi gereken nokta soliste eşlik edildiği unutulmamalıdır. İlk önce şefin yönetim biçimi sonrada solistin seslendirilişi eserin ilerleyişinde önemlidir. Solo teknik olarak staccato ve legato egzersizleri ya da B.Bernards etüd kitabı no.3 etüdünden (**Örnek 323**) hazırlanılabilir.

Örnek 240: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 39-40.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Flute (Fl.) and Clarinet in La (Cl'tto in La), measures 39-40. The Flute part is marked 'I. t.' and 'I. solo'. The Clarinet part is marked 'pp'.

Örnek 241: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 41-45.ölçüler arası Klarnet Solosu

Musical score for Flute (Fl.) and Clarinet in La (Cl'tto in La), measures 41-45. The Flute part is marked 'I.' and 'dim.'. The Clarinet part is marked 'I.', 'pp', 'ppp', and 'dim.'. The number 201 is visible in the top right corner.

Manon salonda tek başınadır. Telaşlı yüz ifadesiyle eski sevgilisi Des Grieux gelir. Birbirlerine olan özlemleri o kadar büyüktür ki hemen aşk dolu düetlerine başlarlar. İkinci perdenin 622.ölçüsünde Grioux karakterinin aryasına eşlik eden klarnet solosu 637.ölçüye kadar devam eder. Solo teknik olarak altılamalardan oluşmaktadır. Söylenen aryanın alt yapısında adeta bir arp gibi duyulur. Sonrasında benzer bir tema arp partisinde duyulmaktadır. Soru, cevap şeklindeki altılamalar legato olarak çalınır. Bu tür sololara teknik olarak yorumlarken J.Muller etüd kitabı no.16 etüdünden (**Örnek 319**) solo içerisindeki zorlu pasajlara yönelik çalışmalar yapılabilir.

Örnek 242: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 622-626.ölçüler arası Klarnet Solosu

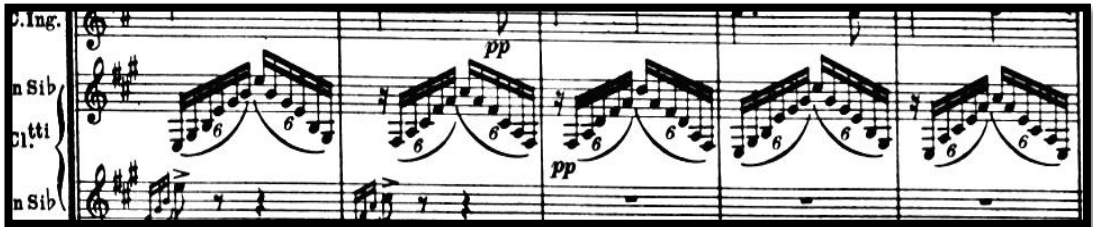
Örnek 243: G.Puccini Manon Lescaut Operası 2.Perde Bölümü 627-632.ölçüler arası Klarnet Solosu

4.Perde: Eserin son perdesinde Gemiyle Amerikaya kaçmayı başaran Des Grieux ve Manon ıssız bir arazide gözüktürler. Her ikisinde bitkin ve yorgundurlar. Manon o kadar yorulmuştur ki dayanamayacak bir şekilde sevgilisine kendisini terk etmesini söyler. Des Grieux hala sevgilisine dayanması için cesaret vermektedir. Ve etrafına bişeyler bulmak için bakınır.¹⁴⁰Eserin 93. ölçünde klarnet solosu bu iki sevgilinin sözlerine eşlik eder. Solo teknik açıdan yorumlandığında altılamalardan oluşmaktadır. 2/4 ritimde legato biçimde çalınır. Solo solistlerin aryası sırasında birer dalgayı andırır. Böyle sololara hazırlanırken teknik olarak istenilen gamda parmak egzersizleri ya da J.Muller etüd kitabı no.16 etüdünden (**Örnek 319**) yararlanılabilir. Solo 93.ölçüden 117.ölçüye kadar devam eder.

Örnek 244: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 93-97.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 245: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 98-102.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁴⁰ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.362.

Örnek 246: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 103-107.ölçüler arası Klarinet Solosu

Örnek 247: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 108-113.ölçüler arası Klarinet Solosu

Örnek 248: G.Puccini Manon Lescaut Operası 4.Perde Bölümü 114-117.ölçüler arası Klarinet Solosu

Madam Butterfly Operası

1.Perde: Çiçek açmış kiraz ağaçları ile dolu bir bahçede küçük bir japon evi gözüktür. Eserin 1.perdesinin 52.ölçüsünde görülen klarnet solosu eserdeki Amerikan deniz teğmeni Pinkerton ve evlenme klavuzu Goro karakterlerinin küçük japon evine yürüdükleri esnasında duyulmaktadır.¹⁴¹Klarnet solosundaki tema içinde küçük japon esintileri hissedilmektedir. Teknik açıdan yorumlandığında onaltılık, noktalı sekizlik, sekizlik notalar ile oluşmaktadır. Solodaki 53.ve 54.ölçülerdeki çarpmalar 57. ve 59.ölçülerdeki aksanlar, 60.ölçüden 63.ölçüye kadar uzanan staccatolar solonun karakterini gösterir. Bu tür sololara hazırlık aşamasında J.Muller etüd kitabı no.22 etüdünden (**Örnek 320**) hazırlanılabilir. Solodaki zorlu pasajlar etüdün içerisindeki benzer cümleler ile pekiştirilebilir.

Örnek 249: G.Puccini Madam Butterfly Operası 1.Perde Bölüm 52-63.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eserin 850.ölçüsünde Madam Butterfly (Cio cio san) karakteri saf ve temiz duygularıyla Teğmen Pinkerton'a aşkını dile getirir. Arkadan Butterfly'ın arkadaşlarının sesi duyulur "Sahimi" diye. Ses kesilince Madam butterfly aşk hikayesine başlar. Daha 15 yaşında olan Butterfly Japonya'nın ve hatta dünyanın en mesut kişisidir. Madam Butterfly'ın duygularına tercüman olan klarnet solosu

¹⁴¹ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.375.

sekizlik, ikilik, birlik üçlemele olan notalardan oluşmuştur. J.Muller etüd kitabı no.6 etüdüyle (**Örnek 321**) solo içerisindeki zorlu kısımlar rahatlıkla pratik yapılarak yorumlanabilir.

Örnek 250: G.Puccini Madam Butterfly Operası 1.Perde Bölüm 850-853.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is written on two staves. The top staff is marked 'SOLO' and 'p espressivo dolce'. The bottom staff is marked 'VII' and '7A'. The tempo is marked 'AND:10' and the dynamics range from 'pp' to 'f'. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and a fermata.

2.Perde: Eserin ikinci perdesinde Pinkerton ve Madam Butterfly evleneli 3 yıl kadar olur. Pinkerton kısa bir süre sonra Butterfly'ı terk etmiş ve kendisinden bir daha haber alınmamıştır. Madam Butterfly gözleri yaşlı bir şekilde her sabah bahçesinde kocasını geri getirecek geminin limana yanaşmasını gözetmektedir. Madam Butterfly içindeki özlemi ve duyguları bir aryayla (Un bel di vedremo) seslendirir.¹⁴² 202.ölçüde görülen klarnet solosu teknik olarak dörtlük, ikilik, sekizlik notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak solo legato biçiminde çalınmaktadır. Ayrıca klarnet solosu 202.ölçüden 219.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololarda dikkat edilmesi noktalar soliste eşlik edildiği için onunla birlikte hareket etmek gerekir. Bazı sololarda soloya yorum katıldığıda göze alınır bazı esneklikler olabilir. Bu tür sololara hazırlanırken J.Muller etüd kitabı no.20 etüdünden (**Örnek 322**) hazırlanılabilir.

¹⁴² Faruk Yener, *a.g.e.*, s.376.

Örnek 251: G.Puccini Madam Butterfly Operası 2.Perde Bölüm 202-219.ölçüler arası Klarnet Solosu

3.Perde: Madam Butterfly, yardımcısı Suzuki ve oğlu evlerinin önündeki bahçede Pinkerto'nun gemisini beklemektedirler. Güneşin doğuşuyla birlikte gemi sesi duyulmaktadır. Bu gelen gemi gerçekten de Teğmen Pinkerto'nu getirmektedir. Suzuki kapıyı açtığında Pinkerton'u görür. Teğmen sadece tek başına gelmemiştir. 1 yıl önce evlendiği karısı Kate Pinkerton ile birlikte çocuğunu almaya gelmiştir.

Madam Butterfly Pinkerton'u görünce mutluluktan deliye döner lakin aşağıda karısı Kate Pinkertonu fark edince sevinci kalmamıştır. Çocuğu almak istediklerini söyleyen Pinkerton çifti Madam Butterfly ise yarım saat sonra çocuğu teslim edeceğini söyler. Herkes gittikten sonra acısıyla başbaşa kalan Butterfly göz yaşlarına yenik düşer.¹⁴³ 652.ölçüsünde bu hüzne klarnet eşlik eder. Solo teknik olarak dörtlük ve sekizlik notalardan oluşur. Hüzünlü giden orkestra motifleri içerisinde sonradan gerçekleşek kötü olayların gergin bir yapıyla sinyalini verir. Artikülasyon olarak solonun içerisinde detaşe, ikili bağ ve staccato ile çalınmaktadır.

¹⁴³ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.377.

Solo 652.ölçüden 664.ölçüye kadar devam eder. Bu gibi sololara hazırlık esnasında istenilen bir gamda tüm şitrikler eşliğinde ya da B.Bernard etüd kitabı No.3 (Örnek 323), J.Muller etüd kitabı no 3 (Örnek 324), etüdlerinden faydalanılabılır.

Örnek 252: G.Puccini Madam Butterfly Operası 3.Perde Bölüm 652-664.ölçüler arası Klarnet Solosu

La Boheme Operası

1.Perde: Eserin birinci perdesinde sıkıntıları, korkuları, alışkanlıkları ve dostlukları samimi olan dört arkadaşı; şair Rodolfo filozof Collin, ressam Marcello ve müzikçi Schaunard Monmartre'da eski bir evin çatı katında yaşamaktadırlar. Ressam Marcello elleri titreyek tablosunu bitirmekte, şair Rodolfo soğuktan morarmış parmaklarıyla piyesini titizlikle yazmaktadır. Marcello ellerinde bulunan tek tahta sandalyeyi ileriki günlerde ocağa atıp ısınmak istmekte, Rodolfo ise piyesinin sayfalarını tek tek yakılmasının daha doğru olacağını dile getirmektedir.¹⁴⁴

¹⁴⁴ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.364.

Her iki dostun zarif bir resitatif tekniğiyle işlenmiş diyaloguna orkestra ritmik, canlı bir karakterde eşlik etmektedir. Eserin 392.ölçünde bu güzel diyaloga klarnet solosuda katılır.

Solo teknik açıdan sekizlik, dördlük notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak sekizlik notalardan dördlük notalara legato ile geçilmiştir. Dinlenildiğinde ise legatoların senkop tarzında duyulması şaşırtır. Solo 400.ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken B.Bernard etüd kitabı no.10 etüdden (**Örnek 328**) hazırlanılabilir.

Örnek 253: G.Puccini La Boheme Operası 1. Perde Bölüm 392-400.ölçüler arası Klarnet Solosu

Filozof Collin içeri girer. Noel gecesine rağmen veresiye alışveriş yaptıkları bakkalın kapalı olduğunu üzülerek belirtir. Güzel haberi sevinçle müjdelemek için müzikçi Schaunnard gelir. Ders ücretinden eline para geçmiştir. Cebinde para, elinde yiyecek ve şarapla doludur. Dört arkadaş noeli kutlayabilecektir.¹⁴⁵ Eserin 476.ölçünde klarnet solosu teknik olarak bakıldığında sekizlik notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak cümleler arası legato çalınır. 494.ölçüde staccato, 495.ölçüde iki legato bir staccato, 496.ölçüde detache çalınır. Solo 476.ölçüden 505.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololara hazırlanırken istenilen gamda artikülasyon çalışmaları yada J.Muller etüd kitabı no.1 etüdünden (**Örnek 329**) yararlanılabilir.

¹⁴⁵ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.364.

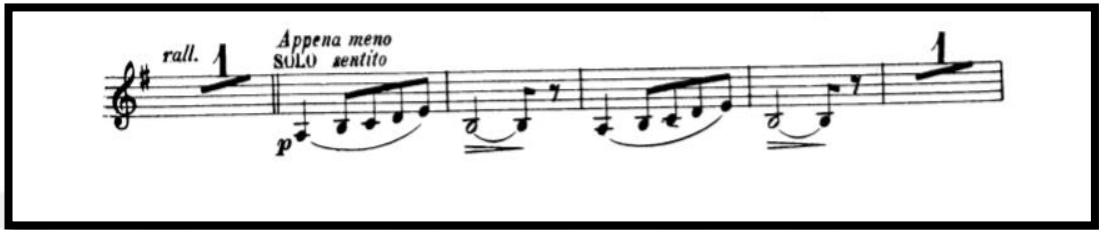
Örnek 254: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 476-505.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo in G major, 2/4 time, from Act 1 of La Bohème. The score is in 4/8 time and features a variety of dynamics and articulations. It starts with 'In. Sib ALL.to MOSSO' and '146 - cises! - uie!'. The first two staves are marked 'ppp legato'. The third staff has 'ben kost do il tempo' and 'mf'. The fourth staff has 'MODERATO' and 'Un peu... de religi - Un po'... di reli.'. The score ends with '1.º Tempo (All.º brillante)'.

Dört arkadaş neşe içerisinde ocağı yakarken ev sahibi kirayı istemeye gelmiştir. Gençler, yaşlı adamı genç bir kızla birlikte gördüklerini borcu istmekte bu kadar ısrarcı olursa gördüklerini karısına haber vericeklerini dile getirerek kahkahalar içerisinde adamı kapı dışarı geri yollarlar.¹⁴⁶ Eserin 587.ölçünde üzüntülü melodik yapısıyla klarnet solosu görülür. Teknik olarak bakıldığında ikilik, dörtlük, sekizlik, onaltılık notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak legato ile çalınır. 597.ölçüde dörtlük notadan onaltılık notaya staccato ile geçilerek çalınır ve 607.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololara hazırlanırken J.Muller etüd kitabı No.14 etüden (**Örnek 330**) yararlanılabilir.

¹⁴⁶ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.365.

Örnek 255: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 587-590.ölçüler arası Klarnet Solosu

Örnek 256: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 597-607.ölçüler arası Klarnet Solosu

CLARINET I

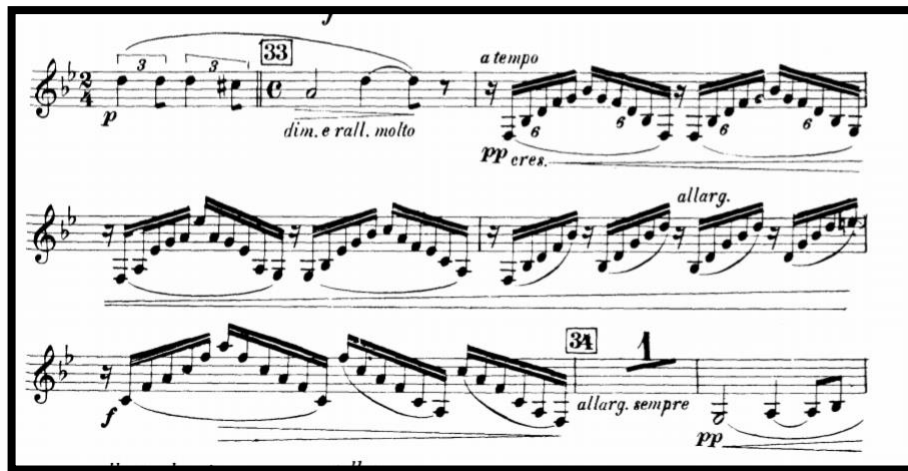
Artık Noel'i kutlamak için cafeye gidebilecekler. Üç arkadaş çıkar, Rodolfo makalesini bitirmek için geri kalır. Makalesini bitirmek üzereyken kapı çalınır. Kapıda fakir, üstü başı iyi durumda olmayan, soluk benizli güzel bir kız durmaktadır. Genç Rodolfo şamdanını yakmaya çalışır. Mum ışığında kızın güzelliği daha da belli olmuştur. Kız telaşla gideceği zaman şamdanın ışığı söner. Genç kız korkudan anahtarlarını düşürür. İki genç karanlıkta anahtarları aramaya başlarlar. 837.ölçüde klarnet solosu bu iki gencin birbirlerini tanımaya çalışmaları sırasında onlara eşlik

Örnek 258: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 893-898.ölçüler arası Klarnet Solosu

Rodolfo karakteri anahtarı arama sırasında eli genç kızın eline değmiştir. Genç şair hissilerini “*Bu el neden soğuk*” (*Che gelida manina*) cümleleriyle anlatmaya başlamıştır. ¹⁴⁷Eserin 975.ölçünde bu güzel ve dramatik açıdan duygu yüklü aryaya klarnet eşlik etmektedir. Solo Rodolfonun aryası altında adeta dalga etkisi yaratmaktadır. Altılamalarıyla dikkat çeken solo 982.ölçüye kadar devam eder.Bu tür soloları yorumlarken ses kalitesinin temiz ve net oluşu dikkat gerektirir.Entansyon çalışmaları uzun sololarda kendini daha çok gösterir. B.Bernard etüd kitabı no.4 etüdünden (**Örnek 331**) solo içerisindeki zorlu pasajları daha rahat icra edebilmek için faydalanılabılır.

Örnek 259: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 975-978.ölçüler arası Klarnet Solosu

¹⁴⁷ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.365.

İlk bakışta birbirlerine aşık olan gençler ayışığı altında kendilerinden geçmişlerdir. Arpın su damlasını andıran ezgileri, kemanların tatlı melodisi, klarnetin heyecanı yükselten kadife ses tonu eşliğinde karşılıklı aşk düetine (O soave fanciulla) başlarlar. 1090.ölçüde klarnet onlara eşlik eder. Solo teknik olarak bakıldığında onaltılık, otuzikilik, sekizlik, üçleme, dörtlük notalardan oluşmaktadır. 1092.ölçüye kadar cümle geçişleri legato biçiminde çalınır, o ölçüdeki onaltılık notalar üzerindeki aksanlar solistin söyleyiş tarzına göre şekillenir. Bu tür soloların en önemli özelliği tabiki soliste uyulmasıdır. Nota üzerinde bağlı kalınacaktır, fakat eserde esneklik isteyen bazı aryalarda bulunmaktadır. Böyle sololara hazırlanırken teknik açıdan B.Bernard etüd kitabı no.11 etüdünden (Örnek 332) faydalanılabilir.

Örnek 260: G.Puccini La Boheme Operası 1.Perde Bölüm 1090-1098.ölçüler arası Klarnet Solosu

16

CLARINET I

ALL.^{to} come prima

-dolphe! Ohé! é - coute!
-dolfo! Olà! Non senti?

p

15 **40** **9**

41 *LARGO sostenuto*

legato e cres.

pp *mf* *f* *ff cres. molto*

Largamente sostenuto

fff *pp* *dim.* *Sost^{do}*

Sempre più sost.

SOLO

mf

2.Perde: Monmartre'da Cafe Mamus'un önünde bir Noel akşamı yaşanmaktadır. Her sınıfa mensup insan topluluğu neşe ile eğlenmektedir. Rodolfo ve Mimi karakterleri üç arkadaşın oturduğu masaya yaklaşırlar, şair kızını arkadaşlarına tanıtır. Hepsi neşeyle konuşmakta, aşk hakkında yarı ciddi düşüncelerini birbirleriyle paylaşmaktadırlar.¹⁴⁸184.ölçüde canlı ve hareketli melodinin içinden sıyrılarak aşk ve duygu yüklü motifleri içeren klarnet solosu görülmektedir. Solo Mimi ve Rodolfonun gizliden gizliye birbirlerine aşklarını anlatmaktadır. Teknik olarak bakıldığında sekizlik onaltılık, ikilik notalardan oluşmakta, solonun karakterislik cümleleri ise çarpma ve süslemelerle şekillenmektedir. Artikülasyon olarak solo legato biçiminde yorumlanmaktadır. 197.ölçüde sekizlik notadan ikilik notaya, ikilik notadan sekizlik notaya bağ ile geçişler görülmekte işitsel olarak senkop tarzını yansıtmaktadır. Solo 184.ölçüden 200.ölçüye kadar devam etmektedir. Böyle sololara hazırlanırken B.Bernards etüd kitabı no:10 etüdden (**Örnek 333**) yararlanılabilir.

Örnek 261: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 184-200.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is written in treble clef and 3/4 time. It features various dynamics and articulations. The first measure (13) starts with a forte (ff) dynamic and a first ending bracket (F1). The second measure (14) has a piano (p) dynamic and a first ending bracket (F1). The third measure (15) has a piano (p) dynamic and a first ending bracket (F1). The fourth measure (16) has a piano (p) dynamic and a first ending bracket (F1). The fifth measure (17) has a piano (p) dynamic and a first ending bracket (F1). The score includes markings such as 'ff', 'p', 'f dolce', 'pp', 'allarg.', 'a tempo', 'pp dolce', 'string.', 'p cres.', 'MOD.º ASSAJ', and 'col canto'. The score is divided into measures 13, 14, 15, 16, and 17.

¹⁴⁸ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.365.

Ressam Marcello'nun eski sevgilisi Musetta, yanında Alcindoro isimli zengin bir beyle görülür. Kıskanç ressam garsona “*Bana bir şişe zehir getir*” diye seslenir. Marcello ve Musetta ayrılmalarına rağmen birbirlerini hala aşiktir. Ve yan masaya geçerler.¹⁴⁹ Eserin 427.ölçüsünde klarnetin enerjik ve canlı motifleri ortaya çıkar. 9/8 ölçü vuruşuna sahip içerisinde dörtlük, ikilik, sekizlik notaları barındıran solo artikülasyon olarak staccato ile yorumlanmaktadır. Solo 434.ölçüye kadar devam eder. Böyle sololara çalışmak için istenilen gamlarda staccato dile egzersizleri fayda sağlayacaktır. Soloya hazırlanırken J.Muller etüd kitabı no.12 etüdünden (**Örnek 334**) hazırlanılabilir.

Örnek 262: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 427-434.ölçüler arası Klarnet Solosu

Eski aşıklar birbirlerine nispet yaparcasına masadan masaya mücadele etmeye başlarlar. Marcello cafedeki kızlardan birine kur yaparken, Musetta'da yaşlı zengin sevgilisine cilve yapmaktadır. 472.ölçüde duygu yüklü kadife tınısıyla klarnet solosu duyulmaktadır. Canlı bir motifin yerine daha acıklı ve duygu yüklü bir solo sezimlenir. Teknik açıdan bakıldığında solo birlik, sekizlik, ikilik notalardan oluşmaktadır. Ve legato biçiminde yorumlanır. 472'de başlayan solo 482.ölçüde sona ermektedir.

¹⁴⁹ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.365.

Örnek 263: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 472-482.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo. The score is in 3/4 time, key of B-flat major, and starts with a tempo marking of "Un poco meno". The first system begins with the instruction "In LA" and "fenne! -penda!". The music features a series of trills (tr.) and a dynamic marking of "pp". The second system is marked "Sostenendo" and "p dolce". The third system is marked "a tempo" and "p". The score concludes with a "3" indicating a triplet and the instruction "rall. e cres.".

Çapkınca bakışlarla ve Marcello'nun homurtuları arasında eser içerisindeki en güzel kısmı olan en meşhur valsini (Quando me'n vo'soletta) söyler.¹⁵⁰ 480.ölçüde Musetta'nın ariasına eşlik eden klarnet solosu teknik açıdan bakıldığında onaltılık ve altılamalı pasajlarıyla dikkat çeker. Eserin en eğlenceli ve dikkat gerektiren bir kısmı olan bu solo hem şefin kontrolü hemde solistin söyleme biçimidir. Arya ölçü ölçü aynı hızda gitmez gerektirdiği yerlerde küçük esneklikler olabilir. Bu görkemli solo 480.ölçüden 525.ölçüye kadar devam eder. Bu tür sololar için J.Muller etüd kitabı no.19, etüdünden (**Örnek 335**) yararlanılabilir.

¹⁵⁰ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.366.

Örnek 264: G.Puccini La Boheme Operası 2.Perde Bölüm 480-525.ölçüler arası Klarnet Solosu

CLARINET I

The musical score for Clarinet I is presented in a single system with eight staves. The key signature is one flat (B-flat major/D minor) and the time signature is 3/4. The score begins with a 'SOLI' marking and a 'senabile' tempo. The first staff features a melodic line with a '3' triplet and a '6' sextuplet. The second staff continues the melody with 'quasi rit.' and 'a tempo' markings. The third staff shows a 'p' dynamic and 'appena allarg.' marking. The fourth staff has 'a tempo' and 'rit. molto' markings. The fifth staff includes 'col canto' and 'rit.' markings. The sixth staff has '(corta)' and 'rit. molto' markings. The seventh staff features 'morendo' and 'a tempo' markings. The eighth staff concludes with 'a tempo' and 'poco allarg.' markings. The score is marked with various dynamics including 'mf', 'pp', 'p', and 'f'. Rehearsal marks 21, 22, and 23 are present. The tempo 'Tempo di Valsez lenta' is indicated at the beginning of the second staff.

3.Perde: Eserin üçüncü perdesinde Quartier Latin'de ufak bir meydan, solda küçük bir meyhane görülmektedir. Paris sabahın ilk ışıklarıyla uyanmakta, meydanda sütçü, yumurtacı, işçiler gezinmektedir. Uzantaki meyhane'de Musetta'nın sesi duyulmaktadır. Mimi garson kıza Marcello ile yalnız görüşmek istediğini dile getirmektedir. Marcello Mimiyi içeriye davet eder. Mimi son günlerde başından geçenleri çok naif ve duygusal bir arya (Oh! Buon Marcello, aiuto) ile açıklamaktadır.¹⁵¹242.ölçüsünde gerilim ve acıklı bir soloya klarnetin eşlik ettiği

¹⁵¹ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.366.

görülür. Solonun en dikkat çekici kısmı bir konçertonun kadansına benzerliği ile şüphesiz zirveye çıkan otuzikilik pasajdır. Miminin yaşadıkları kadar dram yüklü olan bu solo cümlelerinin yorumlanmasında da etkilidir. Teknik açıdan bakıldığında otuzikilik, üçlemelerin, ikilik, dörtlük ve sekizlik notalardan oluşmuştur. Artikülasyon olarakda legato biçiminde çalınır. Ayrıca solo 254.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololarla hazırlık aşamasında ilk önce şefe sonra soliste göre hareket edilmesi önem gerektirir. G.Cavallini etüd kitabı no.25 etüdünden (Örnek 336) solodaki açık cümleleri daha iyi yorumlamak için faydalanılabilir.

Örnek 265: G.Puccini La Boheme Operası 3.Perde Bölüm 242-254.ölçüler arası Klarnet Solosu

The image shows a musical score for a Clarinet Solo, Op. 265, by G. Puccini, from La Bohème. The score is in 3/4 time and marked 'ANDANTE'. It features a solo section with various dynamics and articulations. The first staff starts with a measure marked '1' and a box containing '9'. The second staff has 'espress.' and 'poco affrett. e cres...' markings. The third staff has 'rall.' and 'rit:..... a tempo' markings. The score ends with a measure marked '10'.

Tosca Operası

1.Perde: Romada Sant Andrea della Valle klisesinde Baron Scarpia tarafından hapsedilen mahküm Angelotti, hapisten kaçmıştır. Klisede Attavanti ailesinin yanına sığınır. Klise hademesi yanına gelerek bir sepet yiyecek ve içecek verir. Aynı anda Genç ressam Cavaradossi üzerinde çalıştığı resmin perdesini indirerek üzerinde çalışmaya devam eder. Hademe ise genç ressamın çalıştığı tabloya hayranlıkla bakmaktadır. Hademe kliseye sık sık dua etmek için gelen bir kadına benzediğini söyler. Cavaradossi bir arya (Recondita armonia) ile sevgilisi Tosca 'ya benzediğini söyler. ¹⁵²Bu çelişkinin tuhaf armonisi yüreğe dokunan tatlı benzeyişi ortaya çıkarmıştır. Bu güzel aryaya klarnet 266.ölçüde katılarak eşlik eder. Orkestranın bu güçlü atmosferinden ayrılarak solistle bir bütün olan klarnet teması yorumlandığında duyguların dışı vurmasından başka bir şey değildir. Sevginin notalara dönüşmüş halini tınısıyla klarnet anlatmaktadır. Soloya teknik açıdan bakıldığında sekizlik, noktalı sekizlik, dörtlük notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak legato biçiminde yorumlanır. Solo 266.ölçüden başlayıp 274.ölçüye kadar devam etmektedir. Bu tür sololar soliste eşlik edilmesi gerektiğinden bir uyum içerisinde olması önemlidir. Soloya hazırlanırken P. Jean Jean etüd kitabı no.5 etüdünden yararlanılabilir. Tosca operasını diğer operalardan farklı kılan özellikleri vardır. Rossini'nin ve Verdi'nin operalarına benzememektedir. Hans Jürgen Winterhaff Tosca'yı araştırma yapan kişiye göre; *Tosca ve Cavaradossi sahne aldığı anda melodik anlamda daha simetrik halinde ritim yönelmiştir. Scarpia sahneye geldiğinde melodi olarak kendi kendine yaptığı konuşma tarzındadır. Her karakterin kendine has bir müzik modu bulunmaktadır. İyi bir dinleyici karakterler sahneye çıkmadan çalınan müziği ayırt edebilir.*

¹⁵² Faruk Yener, *a.g.e.* , s.369.

Örnek 266: G.Puccini Tosca Operası 1.Perde Bölüm 266-274.ölçüler arası
Klarnet Solosu

2.Perde: Scarpia muhteşem sarayındaki odasında alçakça planlar düşünmektedir. Toscaya bir mektup yazarak yanına gelmesini emreder. Spoletta mahkümü genç ressamın evinde bulamadıklarını söyler. Scarpia Cavarodossi'yi çağırarak sorguya çeker fakat genç ressam suskunluğunu bozamaz. Tosca odaya girdiğinde, Scarpia onu sorgu için beklemektedir. Sorguya çekilen genç ressam Cavarodossi'nin çılgınları içeriye kadar gelmektedir. Scarpia genç ressamı getirmelerini emreder.

Cavarodossi içeri kanlar içinde ve bitkin halde getirilir. Tosca sevgilisini o halde görünce üzülen yanına koşar.¹⁵³445.ölçüde orkestradaki gerilim ve korku dolu motiflerin yoğunluğundan çıkan klarnet, olayların temposunda aşk ve sevginin tükenmediğini gösteren bir melodiyle kendisini gösterir. Teknik açıdan bakıldığında dörtlük, sekizlik, ikilik, noktali sekizlik, özelliklerden üçlemelerin ön planda olduğu bir solodur. Artikülasyon olarak legato biçiminde yorumlanır. 445.ölçüden başlayan solo 449.ölçüye kadar devam eder. Böyle sololara hazırlanırken P. Jean Jean etüd kitabı no.11 etüdünden yararlanılabilir.

¹⁵³ Faruk Yener, *a.g.e.* , s.370.

Örnek 267: G.Puccini Tosca Operası 2.Perde Bölüm 445-449.ölçüler arası
Klarnet Solosu

3.Perde: San Angelo kalesinin terasında askerler nöbet tutmaktadır. Arka tarafta ise vatican ve kutsal şehirin muhteşem görüntüsü yer almaktadır. Güneşin yavaş yavaş doğmasıyla birlikte bir korno motifi Cavaradossi'nin son sabahını haber vermektedir. Muhafızlarla birlikte görülen genç ressam izin alarak sevgilisine mektup yazar. Tosca ile geçen son mesut ve güzel gecesini düşünmektedir.¹⁵⁴

Operanın en güzel, görkemli ve en önemli kilit noktalarından biri olan bu aria (E Lucevan le stelle) talihsizlikler ve imkansızlıklara rağmen aşkın ve sevginin ölümsüzlüğünü anlatmaktadır. Cümlelerin armonik yapısı klarnetin kadife ses tınısıyla birleşince insanın kalbine kadar işleyebilmektedir. Operanın geneline bakıldığında dramatik olayların işlendiği görülmektedir. Dram ve gerilim dolu motiflerin yanı sıra üçüncü perde de viyolonsel solusunun ardından sessizliğin içinden çıkan klarnet solosu 181.ölçüde görülmektedir.

Teknik açıdan incelendiğinde sekizlik, ikilik, noktali sekizlik, dörlük, onaltılık notalardan oluşmaktadır. Artikülasyon olarak detaçe ve legato biçiminde çalınır. Solistin aryasına eşlik edildiği için dikkat edilmesi gereken özellikler solist söyleme tarzıyla çalınan solonun uyum gerektirmesidir. Özellikle bu solodaki gibi esneklik gerektiren durumlar olabilir. Bu tür sololara hazırlanırken entansiyon çalışmaları

¹⁵⁴ Faruk Yener, *a.g.e.*, s.371.

önemlidir. Teknik pasajlardan ziyade ses geçişlerinin temiz ve pürüzsüz olması gerekir.181.ölçüdeki solo 194.ölçüye kadar devam eder. Bu gibi sololara P. Jean Jean etüd kitabı no.13 etüdünden faydalanılabilir.

Örnek 268: G.Puccini Tosca Operası 3.Perde Bölüm 181-194.ölçüler arası
Klarnet Solosu

44

11

dolcissimo, ragamente

Solo

p

rubando

rit.

ANDANTE LENTO APPASSIONATO MOLTO

sostenendo

rit.

rubando

rit.

stentate

mf

p

12

affrett.

rit.

rall.

sostenendo, ragamente

cres.

19.YY İtalyan Operalarındaki Klarnet Sololarına Performans Açısından Hazırlanılması

Operalardaki soloları performans açısından yorumlamak ve icra etmek isteyenler için, teknik açıdan hızlı ve hareketli pasajların, uzun cümleli kadansların çalınması sırasında karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur. Soloların hemen hemen hepsi uzun cümleler halindedir. Sololara performans açısından hazırlanırken gam dizeleri üzerinde dil ve atak egzersizleri, pasajlardaki zorluk derecesine göre etüdlerle desteklenmelidir. Açık ve tek enstrüman eşliğinde çalınan soloları icra ederken ton kalitesi bir müzisyen için büyük önem taşımaktadır. Aşağıda sunulan çalışmalar, teknik pasajları, entanasyon ve ton kalitesini geliştirmek için önemlidir.

Örnek 269: Paul JeanJean *Etudes Progressives et Melodiques* No.9 Etüd ¹⁵⁵

9
RE MAJEUR

Un poco lento

Örnek 270: Paul JeanJean *Etudes Progressives et Melodiques* No.11 Etüd

11

Un poco lento

p dolce e molto espressivo

¹⁵⁵ Paul JeanJean : (1874-1828) Klarnet kompozisyonlari ile taninmiş ünlü Fransız besteci.

Örnek 271: Paul JeanJean *Etudes Progressives et Melodiques* No.14 Etüd Triol Çalışması

14

A. II.º (1) Voir au bas de la page

The image shows a musical score for Etude No. 14 by Paul JeanJean. It consists of six staves of music. The first staff is in treble clef and starts with a dynamic marking of *mf*. The music is in 3/4 time and features a complex rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The score includes various dynamic markings such as *mf*, *f*, and *ff*, and includes performance instructions like "Voir au bas de la page". The piece is marked with a tempo of "Allegro".

Örnek 272: B. Bernards *Rhythmische Etüden für Clarinette* No.6 Etüd ¹⁵⁶

Nº 6

Allegro vivace

The image shows a musical score for Etude No. 6 by B. Bernards. It consists of five staves of music. The first staff is in treble clef and starts with a dynamic marking of *mf*. The music is in 3/4 time and features a complex rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The score includes various dynamic markings such as *mf*, *f*, and *ff*, and includes performance instructions like "Allegro vivace". The piece is marked with a tempo of "Allegro vivace".

¹⁵⁶ B. Bernards: (1882-1951) Alman Müzik Bestecisi.

Örnek 273: G.Cavallini 30 *Capricci per clarinetto Etüd Kitabı* No:19 Etüd
Staccato ‘lu onaltılık pasaj egzersizi ¹⁵⁷

19. *Maestoso*
pp p mf f Tema
mf

Örnek 274: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.14

14. *Tempo di Polacca*
tr

¹⁵⁷ Giampieri Cavallini : (1893-1963) İtalyan Müzik Bestecisi .

Örnek 275: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.15 Etüd Onaltılık pasaj çalışmaları

15. Moderato

Örnek 276: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.9 Etüd Triol Çalışması

Örnek 277: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.19 Etüd Varyasyon 1

Örnek 278: A.Stark *Etudes for Clarinet* No.15 Etüd onaltılık pasajların legato ile çalışılması ¹⁵⁸

¹⁵⁸ Alexander Leonidovich Stark: (1910-1963) Rus Klarinetçi, besteci ve öğretmen.
(http://notes.tarakanov.net/katalog/kompozitori/a_shtark/#composers=2429!page=1!str=)

Örnek 279: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.24 Etüd Altılıma ve onaltılık pasaj çalışması

24. Moderato

f *p* *pp* *ff* *p* *ff*

Örnek 280: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.1 Etüd Staccato ile sekizlik nota egzersizi

1. Allegro mosso

Örnek 281: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.19 Etüd triol çalışması

19.

Presto possibile

Örnek 282: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.15 Etüd onaltılık pasajların iki bağlı ve legato çalışması

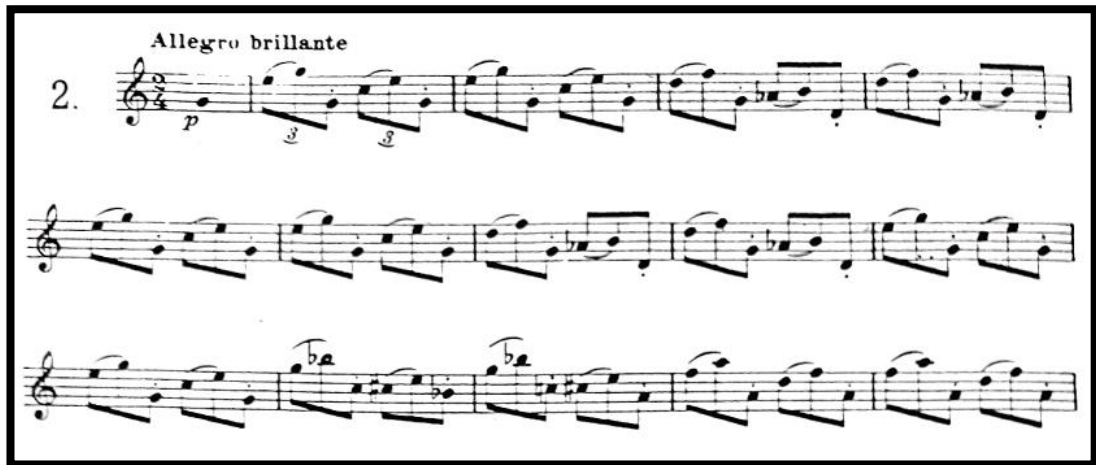
15.

Moderato

Örnek 283: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.2 Etüd Staccato ve legato Çalışması¹⁵⁹

Örnek 284: G.Cavallini 30 *Capricci per Clarinetto* No.2 Triol Çalışması

¹⁵⁹ Cyrille Rose : (1830-1902) Fransız müzik bestecisi ve klarinetçi. Paris Operası'nda Klarinet Sanatçısı.

Örnek 285: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.19 Varyasyon 2 onaltılık pasajların iki bağ ile çalışması

Variatione II.

Örnek 286: C.Rose *32 Etudes For Clarinet* No.20 tril ve sekizlik nota çalışması

Allegro vivace

20.

Örnek 287: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.27 Triol çalışması

27.

Allegro ma non tanto

p

cresc.

f

Örnek 288: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.28

28.

Allegretto

p

p

Örnek 289: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.20 Çarpma ve onaltılık pasaj çalışması

20. Moderato

I. Tempo

p

Örnek 290: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.10 ikilik nota ve senkop çalışması

10. Andante

p

p

mp

f

mf

Örnek 291: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.19

19.

Presto possibile

p

f *p*

pp

Örnek 292: C.Rose *32 Etudes For Clarinet* No.11 Pasajlarda Staccato Çalışması

11.

Allegretto.

Allegretto.

Örnek 293: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.5

5. Adagio
p con espress.
cresc. *f* *p*
poco cresc.
f

Örnek 294: G.Cavallini 30 Capricci per Clarinetto No.14 Etüd

14 And.^{te} sostenuto
p *cresc.*
p *cresc.*
p
cresc. *p*

Örnek 295: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.22 Staccato'lu triol çalışması

Vivo 22.

f *p* *cresc.* *f* *p* *poco a poco*

Örnek 296: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.5 onaltılık, triol çalışması

5.

p *cresc.* *f* *poco dim.* *p* *dolce*

Örnek 297: C.Rose 40 Studies For Clarinet No.26

Allegro maestoso. $\text{♩} = 66$

Nº 26.

p *mf*

tr

This musical score is for a clarinet study. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Allegro maestoso' with a metronome marking of quarter note = 66. The piece starts with a piano (*p*) dynamic and features several trills (*tr*) and a mezzo-forte (*mf*) section. The second and third staves continue the melodic and rhythmic patterns, maintaining the dynamic and tempo markings.

Örnek 298: C.Rose 40 Studies For Clarinet No.5

Allegro. $\text{♩} = 128$.

Nº 5.

This musical score is for a clarinet study. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Allegro' with a metronome marking of quarter note = 128. The piece is characterized by a fast, rhythmic eighth-note pattern throughout. The second and third staves continue this rhythmic pattern, with some chromatic movement in the lower register.

Örnek 299: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.11

11. *Larghetto*

p con duolo *f p*

cresc.

f p

f très large.

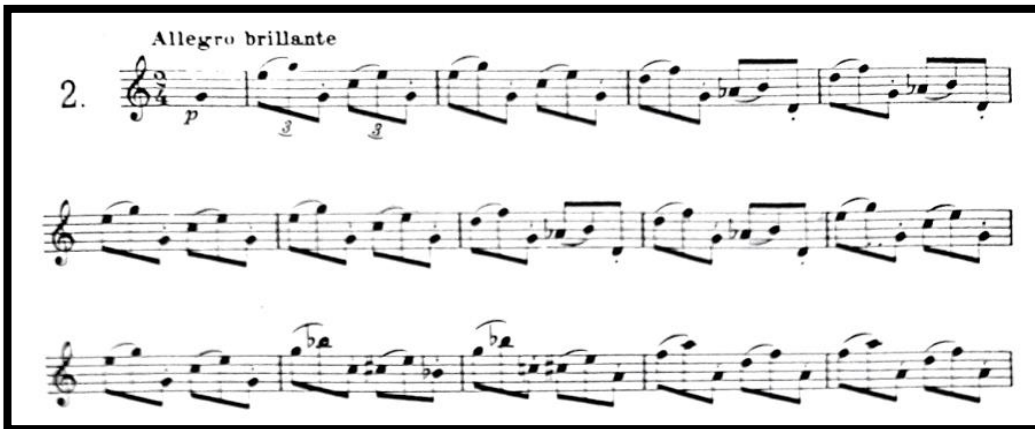
Örnek 300: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.30 Onaltılık pasajların “Staccato”lu çalışması

30. *Allegretto*

sempre stacc

Örnek 301: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto No.9*

Musical score for Örnek 301, G.Cavallini's *30 Capricci per Clarinetto No.9*. The score is presented in three staves of music, featuring a complex melodic line with various rhythmic patterns and accidentals.

Örnek 302: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto No.2*

Musical score for Örnek 302, G.Cavallini's *30 Capricci per Clarinetto No.2*. The score is presented in three staves of music. The tempo is marked "Allegro brillante" and the dynamics include a piano (*p*) marking. The score features a melodic line with triplets and various rhythmic patterns.

Örnek 303: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.18

Allegro vivace

18.

Örnek 304: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.1 Etüd içerisinde sekizlik notalarda aksan çalışması

Andante cantabile

1.

Örnek 305: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.19 Triol notalarda legato çalışması

19.

Presto possibile

Örnek 306: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.10 Uzun Senkop ve sekizlik nota çalışması

10.

Andante

Örnek 307: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.1 mordent, tril çalışması

Tempo I

p

tr

tr

>rit.

tr

a tempo

dolce

Örnek 308: C.Rose 32 *Etudes For Clarinet* No.11

11.

mf

>cresc.

f

dim.

p

>dim.

pp

p

dim.

pp

p

cresc.

f

p

p

cresc.

f

p

pp

pp

p

Örnek 309: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.21 ikilik nota ve uzun ses çalışması

21.

Adagio espressivo

p *molto cantabile* *mf* *p* *cresc.* *mf* *dim.* *mf* *cresc.*

Örnek 310: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.3

3.

Moderato

p *cresc.*

Örnek 311: C.Rose *Etudes For Clarinet* No.14

14.

The musical score for C. Rose's Etudes For Clarinet No. 14 consists of five staves. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and includes a trill (*tr*) on a note. The second staff features a forte (*f*) dynamic. The third staff starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The fourth and fifth staves include a crescendo (*cresc.*) marking and a fermata at the end of the piece.

Örnek 312: A.Stark *Etudes For Clarinet* No.29 Staccato çalışması

29.

Allegretto

The musical score for A. Stark's Etudes For Clarinet No. 29 is marked "Allegretto" and consists of five staves. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The second staff features a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third staff includes a piano (*p*) dynamic and a breath mark (*V*). The fourth staff includes a crescendo (*cresc.*) marking and a breath mark (*V*). The fifth staff includes a piano (*p*) dynamic and a breath mark (*V*). The score is characterized by staccato articulation throughout.

Örnek 313: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.1

1.

Örnek 314: A.Stark Etudes For Clarinet No.10 uzun birlik nota çalışması

10.

Örnek 315: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.22 onaltılık pasajlar içerisinde legato ve iki bağ çalışması

22. *Andante*

a piacere *a tempo*

Örnek 316: G.Cavallini *30 Capricci per Clarinetto* No.14 Etüd

I. Tempo

cresc. *p* *cresc.* *f*

Örnek 317: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.7 Etüd

7. *Allegretto*

p

pp

pp

mf

f

f

Örnek 318: C.Rose 32 Etudes For Clarinet No.3 çarpma ve triol çalışması

Nº 3

Valse boston

p

f

mf

Örnek 319: J.Muller 22 Etuden For Clarinet No.16¹⁶⁰

16.

Allegro moderato.

Örnek 320: J.Muller 22 Etuden For Clarinet No.22 Staccato Çalışması

22.

¹⁶⁰ Johann Müller : (1856-1924) Alman Besteci ve organizatör.

Örnek 321: J.Muller 22 Etuden For Clarinet No.6 Pasajlarda Triol çalışması

Nº 6. Allegro.

The image shows the musical score for Exercise No. 6, titled "Nº 6. Allegro." It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The tempo is marked "Allegro." The music features several triplet patterns, indicated by a "3" above the notes. Dynamic markings include *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), and *p* (piano). The second staff continues the triplet patterns with a *mf* marking. The third staff shows a change in dynamics with *f*, *p*, and *mf* markings. The fourth staff continues the triplet patterns with a *f* marking.

Örnek 322: J.Muller 22 Etuden For Clarinet No.20

20.

Allegro,
grazioso

The image shows the musical score for Exercise No. 20, titled "20." It consists of five staves of music. The tempo is marked "Allegro, grazioso." The music features a continuous melodic line with many slurs. Dynamic markings include *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte). The score is written in a single system across five staves.

Örnek 323: B.Bernards *Rhythmische Etüden Für Clarinette No.3*

musical score for Örnek 323: B. Bernards *Rhythmische Etüden Für Clarinette No.3*. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. It features a sequence of eighth notes with dynamics 'dim.' and 'p', and a tempo marking 'molto rit.'. The second staff continues with eighth notes and includes a dynamic 'f'. The third and fourth staves feature triplet eighth notes with dynamics 'p' and 'f'.

Örnek 324: J.Muller 22 *Etuden For Clarinet No.3*

musical score for Örnek 324: J. Muller 22 *Etuden For Clarinet No.3*. The score consists of two staves of music. Both staves feature a continuous eighth-note pattern. The second staff includes a dynamic marking 'mf'.

Örnek 325: P.JeanJean *Etudes Progressive et Melodiques* No.38

38

Allegro

Örnek 326: P.JeanJean *Etudes Progressive et Melodiques* No.3

3

a Tempo

Örnek 327: P.JeanJean *Etudes Progressive et Melodiques No.35*

35

Andante

ppp mf f

decompress.

ppp mf f

mf f pp mf

f molto espr.

Örnek 328: B.Bernards *Rhythmische Etüden Für Clarinette No.10*

Nº 10

Foxtrot

p mf p

Örnek 329: J.Muller 22 Etüden For Clarinet No.1

Nº 1. Allegro moderato.

The musical score for Örnek 329 consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a common time signature, and the tempo marking 'Allegro moderato'. The music features a series of eighth-note patterns with dynamic markings of *p*, *mf*, and *f*. The second and third staves continue the melodic and harmonic development, with the third staff showing a key signature change to one sharp (F#). The fourth staff concludes the piece with a final *mf* dynamic marking.

Örnek 330: J.Muller 22 Etüden For Clarinet No.14

14 .

Allegro agitato.

The musical score for Örnek 330 is titled '14 .' and is marked 'Allegro agitato'. It consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef, a common time signature, and a key signature of one flat (Bb). The music is characterized by rapid sixteenth-note passages and dynamic markings of *f* and *sf*. The second and third staves continue the piece, with the third staff ending with a final *f* dynamic marking.

Örnek 331: B.Bernards *Rythmische Etüden Für Clarinette* No.4

Nº 4

Foxtrot

p

mf

The image shows a musical score for Exercise No. 4, titled 'Foxtrot'. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Foxtrot'. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with several triplet markings (indicated by a '3' over a group of notes). The score concludes with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking.

Örnek 332: B.Bernards *Rythmische Etüden Für Clarinette* No.11

Nº 11

Tango

p

p dolce

The image shows a musical score for Exercise No. 11, titled 'Tango'. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Tango'. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic. The music is characterized by dense sixteenth-note passages and slurs. The score concludes with a piano dolce (*p dolce*) dynamic marking.

Örnek 333 B.Bernards *Ryhtymische Etüden Für Clarinette* No.10
Pasajlarda senkop çalışması

Nº 10

Foxtrot

Örnek 334: J.Muller *22 Etüden for Clarinet* No.12 Triollerde bağ ve staccato egzersizleri

Nº 12. Allegro.

Örnek 335: J.Muller 22 *Etüden for Clarinet* No.19

Allegretto grazioso. 19.

The image shows the musical score for Etüde No. 19 by J. Müller. It consists of three staves. The top staff is the melody, starting with a piano (*p*) dynamic. The middle staff is the right-hand accompaniment, and the bottom staff is the left-hand accompaniment. The tempo is marked "Allegretto grazioso." and the number "19." is centered above the score.

Örnek 336: G.Cavallini 30 *Capricci For Clarinet* No.25

25. Adagio

The image shows the musical score for Capriccio No. 25 by G. Cavallini. It consists of three staves. The top staff is the melody, starting with a piano (*p*) dynamic and ending with a *pp dolce* dynamic. The middle staff is the right-hand accompaniment, and the bottom staff is the left-hand accompaniment. The tempo is marked "Adagio". The number "25." is at the beginning of the first staff. The word "cresc." is written below the bottom staff.

Örnek 337: P.Jeanjean *Etudes Progressives et Melodiques für Clarinette* No.5

Örnek 338: P.Jeanjean *Etudes Progressives et Melodiques für Clarinette* No.11

Örnek 339: P.Jeanjean *Etudes Progressives et Melodiques für clarinette*
No.13

13

a Tempo

p

mf

dolce e espressivo

The musical score is presented in four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The tempo is marked 'a Tempo'. The first measure is marked with a piano (*p*) dynamic. The second measure is marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The score includes various rhythmic figures, such as eighth and sixteenth notes, and several triplet markings. The final section of the piece is marked with the instruction 'dolce e espressivo'.

SONUÇ

19.yy İtalyan Operalarındaki Klarnet Soloları incelediğimizde, birçok operanın içerisinde klarnet için yazılmış sololar görülmektedir. Opera repartuarındaki klarnet soloları, konservatuarda eğitim gören klarnet öğrencileri ve operada müzisyenlik yapan klarnet sanatçıları için performans ve icra açısından önemli bir yere sahiptir. Operanın başlangıç serüveni, yıllar içerisinde gerek sosyoloji gerek dönemin akımları ve opera bestecilerinin kişisel müzik stilleriyle, orkestradaki enstrümanların çoğalmasıyla birlikte 19.yüzyıla kadar gelişerek gelmiştir.

19.yüzyıl başlarında operada en yenilikçi müziği besteci Rossini başlatmıştır. Operalarında perde geçişlerine dans eklemesi, dramatik reçitatifleri, cümle sonlarındaki kadanslarıyla farklılık yaratmıştır. Ünlü Opera bestecisi Rossini'nin izinden giden Bellini ve Donizetti'te bestelemiş oldukları operalara kendi müzik stillerini ve yorumlarını da katmışlardır. Bellini opera eserlerinde lirik ve inceliği ve zarıflığı yansıtan, hassas ve yoğun armonik yapısı, ezgileri ise esnek bir formdadır. Donizetti ise eserlerinde şancıların yeteneklerini sınayan ve ses gösterilerini ön plana çıkaran, müzikle doludur. Sonrasında gelen Verdi operalarında İtalyan müziğini etkilemiş olan milliyetçilik unsurunu kullanan tek bestecidir. Bestelerinde politik olarak kışkırtıcı, yabancı egemenliğe karşı direnen halkın beğenisini kazanan korolar bulunmaktadır. Puccinin operalarındaki dramatik müzik yapısı, yoğun aşk duyguları barındıran konuları, gerçekçi (verismo) bir anlatım ve halk ezgileri dikkat çeker. İtalyan operalarındaki 19.yüzyıl opera bestecileri ve besteledikleri operalardaki önemli klarnet soloları, klarnet repartuarında kaynak olmuştur.

Bu çalışma sonucunda, Romantik dönem, Operanın türleri, İtalyada opera, operadaki verismo akımı, orkestranın tarihsel süreci ve 19.yüzyıl İtalyan bestecilerinin hayatı ve müzikal yaşamı, Operalardaki klarnet sololarının performans esnasında dikkat edilmesi ve çıkan zorluklara yönelik kolaylaştırıcı egzersizler, etüd ve çalışmalar ile icra ederken daha iyi yorumlanabilmesi için teknik açıdan açıklamalar paylaşılmıştır.

KAYNAKÇA

Altar, Cevad Memduh *Opera Tarihi 1* Pan Yayıncılık, İstanbul, 2010

Aydın, O'dwyer, Pınar *Opera Kitabı* Yorum Basın Yayın, Ankara, 2015

Boran, İlke Şentürk, Kıvılcım Yıldız *Kültürel Tarih Işığında Çok sesli Batı Müziği Yapı* Kredi Yayınları, İstanbul, 2010

Çağrı, Serkan *Avrupada ve Türkiye'de Klarnet'in Tarihsel Gelişimi Türk Müziği İcrasında Klarnet Çeşitlerinin ses sahaları ve parmak pozisyonları bakımından uygunluğunun incelenmesi* (Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2006

Demirtaş, Süha *Öğrenciler ve Dinleyiciler için Klasik Batı Müziği Küçük Sözlük*, Çukurova Basımevi, Adana, 1993

Erdoğan, Sercan *Tarihsel Süreç İçerisinde Bando Ve Orkestralarda Klarnetin Yeri ve Önemi* (Haccettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Üflemler ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2017

Gerd Vecker, *Puccini's Opern*, C.H.Beck Wissen, Nördlingen, 2016

Hürel, Feridun *Klasik Müzik Rehberi* Say Yayınları, İstanbul, 2008

İlyasoğlu, Evin *Zaman İçinde Müzik Yapı* Kredi Yayınları, 6.Baskı, İstanbul, 2001

Jim, Samson, *Nineteenth Century Music*, United Kingdom at the Universty Press, Cambridge, 2001

Say, Ahmet, *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002.

Sözer, Vural, *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1986

Schonberg, Harold C. *Büyük Besteciler*, Doğan Egmont Yayıncılık, İstanbul, 2013

Şaul, Linet *19.yy İtalyan Operasında Dönem, Biçem ve Teknikler*,(Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Opera Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi) İzmir, 2008

Wolfgang Müller, *Gioachino Rossini*, Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH, Hamburg, 1991

Yener, Faruk *Ünlü Operalar*, Doğan Kardeş Yayınları A.Ş Basımevi, İstanbul, 1958

İNTERNET KAYNAKLARI

<https://www.lernhelfer.de/schuelerlexikon/musik/artikel/giacomo-puccini>
(03.05.2019)

<http://filozof.net/Turkce/edebi-sahsiyetler-kisilikler-biyografileri/19219-ruggero-leoncavallo-kimdir-hayati-eserleri-hakkinda-bilgi.html> (25.04.2019)

https://tr.wikipedia.org/wiki/Vincenzo_Bellini (02.05.2019)

<https://orduklarnetleri.tr.gg/KLARNET-TAR%26%23304%3BH%C7ES%26%23304%3B.htm>(20.04.2019)

[https://imslp.org/wiki/Attila_\(Verdi%2C_Giuseppe\)](https://imslp.org/wiki/Attila_(Verdi%2C_Giuseppe))(04.05.2019)

<https://translate.google.com/translate?hl=tr&sl=en&u=https://www.thoughtco.com/operas-by-giuseppe-verdi-724297&prev=search>

<https://operakulubu.wordpress.com/2014/01/20/ask-iksiri-lelisir-damore-donizetti/>(10.03.2019)

<https://www.operabale.gov.tr/tr-tr/Sayfalar/workdetail.aspx?EserKodu=1944>
(23.04.2019)

<https://www.turkish-media.com/forum/topic/200962-giacomo-puccini-1858-1924-italyan-besteci/>(01.05.2019)

<http://sosyolojisi.com/vincenzo-bellini-kimdir-hayati-ve-eserleri-hakkinda-bilgi/50020.html>(25.04.2019)

<https://www.biyografi.info/kisi/pietro-mascagni>(03.05.2019)

<http://www.filozof.net/Turkce/edebiyat/edebi-sahsiyetler-kisilikler-biyografileri/42752-amilcare-ponchielli-kimdir-hayat-eserleri-hakk-nda-bilgi.html>

https://www.turkcebilgi.com/opera_buffa (03.05.2019)

<https://www.bbc.co.uk/music/artists/0e3cab12-deeb-457a-a17a-71dbed5a63ee>
(06.05.2019)

https://wikivisually.com/wiki/List_of_operas_by_Gaetano_Donizetti
(04.05.2019)

https://wikivisually.com/wiki/List_of_operas_by_Gaetano_Donizetti
(04.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Mascagni,_Pietro (05.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Leoncavallo,_Ruggiero (05.05.2019)

[https://imslp.org/wiki/I_mori_di_Valenza_\(Ponchielli%2C_Amilcare\)](https://imslp.org/wiki/I_mori_di_Valenza_(Ponchielli%2C_Amilcare))
(05.05.2019)

https://translate.google.com/translate?hl=tr&sl=en&u=http://worldcat.org/identities/vi_af-316008874&prev=search(06.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Puccini,_Giacomo(09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Rossini,_Gioacchino (09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Verdi,_Giuseppe (09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Bellini,_Vincenzo(09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Donizetti%2C_Gaetano (09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Leoncavallo,_Ruggiero (09.05.2019)

https://imslp.org/wiki/Category:Ponchielli,_Amilcare (09.05.2019)

http://muziksozlugu.net/harf_A.html (19.06.2019)

https://www.opera-online.com/media/images/avatar/author/19/x1_avatar.jpg?1308599416
(20.06.2019)

<https://productimages.hepsiburada.net/s/19/432/9837317324850.jpg>
(20.06.2019)

<https://mediacdn.sygictraveldata.com/media/800x600/612664395a40232133447d33247d383335373031333833> (20.06.2019)

https://i.idefix.com/pimages/Content/Uploads/ArtistImages/artist_148007.jpg
(20.06.2019)

<https://i2.wp.com/www.nkfu.com/wp-content/uploads/2012/02/Gaetano-Donizetti.jpg?resize=184%2C240> (20.06.2019)

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a9/Pietro_Mascagni_1.jpg/220px-Pietro_Mascagni_1.jpg (20.06.2019)

<https://cdn.britannica.com/s:300x300/76/10276-004-5FFAEDCC.jpg>
(20.06.2019)

<https://kemansitesi.files.wordpress.com/2011/12/ponchielli2501.jpg?w=450>
(20.06.2019)